

AFYONKARAHİSAR İLİ
MERKEZ HOCA AHMET YESEVİ İLKÖĞRETİM OKULU
BEŞİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN
YAZILI ANLATIM BECERİLERİ
Yalçın CAN
Yüksek Lisans Tezi
Danışman: Yard. Doç. Dr. Mahmut BABACAN
Temmuz, 2009
Afyonkarahisar

T.C.
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

AFYONKARAHİSAR İLİ
MERKEZ HOCA AHMET YESEVİ İLKÖĞRETİM OKULU
BEŞİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN
YAZILI ANLATIM BECERİLERİ

Hazırlayan

Yalçın CAN

Danışman

Yard. Doç. Dr. Mahmut BABACAN

Afyonkarahisar 2009

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “Afyonkarahisar İli Merkez Hoca Ahmet Yesevi İlköğretim Okulu Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatım Becerileri” adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Kaynakça’da gösterilen eserlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

.../ .../ 2009

Yalçın CAN

TEZ JÜRİSİ KARARI VE ENSTİTÜ ONAYI

JÜRİ ÜYELERİ

İMZA

Tez Danışmanı: Yard. Doç. Dr. Mahmut BABACAN

.....

Jüri Üyeleri: Prof. Dr. Erdoğan BOZ

.....

Yard. Doç. Dr. Celal DEMİR

.....

Türkçe Eğitimi ana bilim dalı yüksek lisans öğrencisi Yalçın CAN'ın “Afyonkarahisar İli Merkez Hoca Ahmet Yesevi İlköğretim Okulu Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatım Becerileri” başlıklı tezi / ... / tarihinde saat’da Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca, yukarıda isim ve imzaları bulunan jüri üyeleri tarafından değerlendirilerek kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Mehmet KARAKAŞ

Müdür

YÜKSEK LİSANS TEZ ÖZETİ

AFYONKARAHİSAR İLİ MERKEZ HOCA AHMET YESEVİ İLKÖĞRETİM OKULU BEŞİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YAZILI ANLATIM BECERİLERİ

Yalçın CAN

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ TÜRKÇE EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI

Temmuz 2009

TEZ DANIŞMANI: Yard. Doç. Dr. Mahmut BABACAN

Eğitimde öğrencilerin kendini yazılı olarak ifade edebilme meselesi, eğitimcilerimizin sıklıkla üzerinde durduğu bir konudur. Öğrencilerin belirli bir konuda ne yazdığını, ne kadar yazdığını görmek ve bazı değişkenlerle ilişkisini belirlemek bu konuya ışık tutabilir.

Bu araştırma Afyonkarahisar ili Merkez Hoca Ahmet Yesevi İlköğretim Okulu beşinci sınıf öğrencilerinin yazılı anlatım becerilerinin yetiştikleri ortama bağlı birtakım değişkenlerden ne ölçüde etkilendiğinin tespitine dayalı bir çalışmadır. Okulun 39 öğrencisi araştırmanın örnekleimidir.

Öğrencilere “Anne sevgisi” konulu bir yazı yazdırılmıştır. Bu yazılar, “cümle uzunlukları” ve “kavram oranı” açısından ele alınmıştır. Böylece yazılara ait bu iki veri, uygulanan bir bilgi toplama formu sorularıyla ilişkilendirilmiştir. Öğrencilere bu formda, ebeveynin eğitim seviyesi ve meslek durumu, öğrencinin kitap okuma alışkanlığı, öğrencinin internet kullanma sıklığı ve televizyon seyretme sıklığı gibi konularda sorular sorulmuştur. Bu sorular cümle uzunluğu ve kavram oranlarıyla ilişkilendirilerek öğrenci yazıları hakkında tespitler yapılmıştır.

Sonuçta öğrencilerin kendini yeterli sayıda kelimeyle ifade etmekte zorlandıkları ve yetiştikleri ortamın yazılarında etkili olduğu belirlendi. Kendini yazılı olarak ifade etme becerisinin gelişmesinin cinsiyete, televizyon seyretme süresine bağlı olduğu belirlendi. Evde kitaplığın olması, internet kullanma sıklığı, ebeveynin eğitim seviyesi, kitap okuma süresi gibi değişkenlerin yazılı anlatım becerilerini daha az etkilediği görüldü. Öğrencilerin yazılı anlatımda kullandıkları kavram sayısını artırmaları için önerilere yer verildi.

Anahtar Kelimeler: Yazılı anlatım, cümle uzunluğu, kavram oranları, anne sevgisi

ABSTRACT

WRITING SKILLS OF 5TH CLASS STUDENTS' IN HOCA AHMET YESEVI PRIMARY SCHOOL, CITY CENTRE, AFYONKARAHISAR

Yalçın CAN

Department of Turkish Education

Afyon Kocatepe University, The Institute of Social Sciences

July 2009

Advisor: Assist. Prof. Dr. Mahmut BABACAN

In education, the thing that students explain themselves by using writing skill is usually discussed by educators. Seeing both what students write , how long they write in a specific topic and determination of relations between some variables may illuminate to this research.

The research shows us how students' writing skills, the fifth class in Hoca Ahmet Yesevi Primary School, Afyonkarahisar, are affected by some factors like how they grow up. 39 students from this school are sample for this research.

A composition about 'Mother Love' is written by students. These compositions are examined for sentence length and concept rate. Thus two data belong to these writings associated with a form which includes gathering of information questions. This questionnaire which was applied to students include some questions like ; level of family education and what family does, habits of student's reading a book, how often a student uses internet and how often a student watches TV. These questions are associated with sentence length and concept estimate so some data are found about their writings.

Conclusion , it is realized that students are having difficulties about expressing themselves with using enough words and how they grow up is one of the effective factor in their writings. It's found out that writing skills are influenced from students' sex and how many hours they watch TV. It is understood that some factors like having a library at home, how often a student uses internet, parents' education level, how long a student reads a book less affect the result. Some suggestions are given for improving students' number of concept which is used in their writing skill.

Key Words : Writing skill, sentence lenght, concept rate, mother love

ÖNSÖZ

Hayat boyu insanın yazma ihtiyacına bağılı olarak edindiğı yazılı anlatım becerisi insanın kendini ifadesi adına her geçen gün değışen dünya şartlarında değer kazanmaktadır.

Bireylerin kendini ifade adına yazması, kişisel ve sosyal birtakım sorunları da ortaya çıkarmaktadır. Cümle uzunluğu, kavramların kelime sayısına oranı gibi içeriğe bağılı değışkenler; cinsiyet, kitap okuma süresi, internet kullanma sıklığı, televizyon seyretme süresi, baba ve annenin eğitim seviyesi, baba ve annenin mesleği, eve düzenli gazete ve dergi alınıp alınmaması, evde kitaplığın olup olmaması, günlük tutma, internete en çok hangi amaçla girildiğı ve nitelikli televizyon programlarından hangisinin izlendiğı gibi faktörlerle birlikte değerlendirilmelidir. Bu çalışmada öğrencilerin yazıları, kavramların kelime sayısına oranı ve cümle uzunluğu temel alınarak birtakım değerlendirmelere ve önerilere yer verilmiştir. Öğrencinin yaşadığı ortama bağılı olan değışkenlerden, yazılı anlatımının ne ölçüde etkilendiğı tespit edilmeye çalışılmış, öğrencilerin yazma becerisini içerik yönüyle geliştirme adına eğitimde, öğrencinin yaşadığı ortamı da dikkate alan farklı değerlendirme ve yaklaşımlara ihtiyaç duyulduğu gösterilmeye çalışılmıştır.

Araştırmamda değerli katkıları ve teşviki dolayısıyla tez danışmanım Yrd. Doç. Dr. Mahmut BABACAN'a, beni yetiştiren değerli hocalarım Yrd. Doç. Dr. Celal Demir'e, Yrd. Doç. Dr. Gürbüz OCAK'a, bana her zaman destek olan eşim Hatice CAN'a, meslektaşım Ahmet Turan İSANÇ'a teşekkür ediyorum. Bu çalışmanın Afyonkarahisar ili merkezi 5. sınıf öğrencilerinin yazılı anlatım becerilerini geliştirme adına yapılacak çalışmalara da yardımcı bir kaynak olmasını temenni ediyorum.

Yalçın CAN

İÇİNDEKİLER

YEMİN METNİ.....	iii
TEZ JÜRİSİ KARARI VE ENSTİTÜ ONAYI.....	iv
ÖZET.....	v
ABSTRACT.....	vii
ÖNSÖZ.....	ix
İÇİNDEKİLER.....	x
TABLolar DİZİNİ.....	xii
KISALTMALAR DİZİNİ.....	xvi

GİRİŞ.....	1
------------	---

1. PROBLEM CÜMLESİ.....	3
2. ALT PROBLEMLER.....	3
3. HİPOTEZLER.....	4
4. ARAŞTIRMANIN AMACI.....	6
5. DENEKLERİN SEÇİMİ.....	7
6. SINIRLILIKLAR.....	7
7. TANIMLAR VE AÇIKLAMALAR.....	7
8. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ.....	13
9. EVREN VE ÖRNEKLEM.....	13
10. ŞARTLAR.....	14
11. ARAŞTIRMA BÖLGESİNİN ÖZELLİKLERİ.....	16
12. BİLGİ TOPLAMA FORMU.....	18
13. VERİLERİN TOPLANMASI.....	22

BİRİNCİ BÖLÜM

KAVRAM ALANI VE TÜRKÇE ÖĞRETİMİ İLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR

1. KAVRAM ALANI.....	23
1.1. DİL.....	23
1.2. ANA DİLİ EĞİTİMİ.....	26
1.3. TÜRKÇE ÖĞRETİMİNİN AMAÇLARI.....	28
1.4. YAZILI ANLATIM.....	30
2. TÜRKÇE ÖĞRETİMİ İLE İLGİLİ BİLİMSEL ÇALIŞMALAR....	36

İKİNCİ BÖLÜM

İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

1. BULGULAR VE YORUMLAR.....	41
------------------------------	----

2. SONUÇLAR.....	68
3. ÖNERİLER.....	79
KAYNAKÇA.....	86
EKLER.....	93

TABLolar DİZİNİ

- Tablo 1.** İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Kullandıkları Cümle Uzunlukları ile Cinsiyetleri Arasındaki İlişkiyi Gösteren T-Testi Sonuçları.....41
- Tablo 2.** İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Metinlerindeki Kavram Oranları ile Cinsiyetleri Arasındaki İlişkiyi Gösteren T-Testi Sonuçları.....42
- Tablo 3.** İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Kullandıkları Cümle Uzunlukları İle Babalarının Eğitim Durumu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Varyans Analizi Sonuçları..43
- Tablo 4.** İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Metinlerindeki Kavram Oranları ile Babalarının Eğitim Durumu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Varyans Analizi Sonuçları..44
- Tablo 5.** İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Kullandıkları Cümle Uzunlukları ile Annelerinin Eğitim Durumu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Varyans Analizi Sonuçları..45
- Tablo 6.** İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Metinlerindeki Kavram Oranları ile Annelerinin Eğitim Durumu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Varyans Analizi Sonuçları..46
- Tablo 7.** İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Kullandıkları Cümle Uzunlukları ile Babalarının Meslek Grubu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Varyans Analizi Sonuçları...47
- Tablo 8.** İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Metinlerindeki Kavram Oranları ile Babalarının Meslek Grubu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Varyans Analizi Sonuçları...48
- Tablo 9.** İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Kullandıkları Cümle Uzunlukları ile Annelerinin Meslek Grubu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Varyans Analizi Sonuçları...49

Tablo 10. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Kullandıkları Cümle Uzunlukları ile Annelerinin Meslek Grubu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Kruskal-Wallis Sonuçları.....	50
Tablo 11. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Metinlerindeki Kavram Oranları ile Annelerinin Meslek Grubu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Varyans Analizi Sonuçları.....	51
Tablo 12. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Kullandıkları Cümle Uzunlukları ile İnternet Kullanma Sıklığı Arasındaki İlişkiyi Gösteren Varyans Analizi Sonuçları.....	52
Tablo 13. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Metinlerindeki Kavram Oranları ile İnternet Kullanma Sıklığı Arasındaki İlişkiyi Gösteren Varyans Analizi Sonuçları.....	53
Tablo 14. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Kullandıkları Cümle Uzunlukları ile İnternete Giriş Amacı Arasındaki İlişkiyi Gösteren Varyans Analizi Sonuçları.....	54
Tablo 15. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Metinlerindeki Kavram Oranları ile İnternete Giriş Amacı Arasındaki İlişkiyi Gösteren Varyans Analizi Sonuçları.....	55
Tablo 16. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Kullandıkları Cümle Uzunlukları ile Evine Günlük Gazete Alınıp Alınmaması Arasındaki İlişkiyi Gösteren T-Testi Sonuçları.....	56
Tablo 17. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Metinlerindeki Kavram Oranları ile Evine Günlük Gazete Alınıp Alınmaması Arasındaki İlişkiyi Gösteren T-Testi Sonuçları.....	57
Tablo 18. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Kullandıkları Cümle Uzunlukları ile Evine Düzenli Olarak Dergi Alınıp Alınmaması Arasındaki İlişkiyi Gösteren T-Testi Sonuçları.....	57

Tablo 19. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Metinlerindeki Kavram Oranları ile Evine Düzenli Olarak Dergi Alınıp Alınmaması Arasındaki İlişkiyi Gösteren T-Testi Sonuçları.....	58
Tablo 20. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Kullandıkları Cümle Uzunlukları ile Günlük Tutmaları Arasındaki İlişkiyi Gösteren T-Testi Sonuçları.....	59
Tablo 21. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Metinlerindeki Kavram Oranları ile Günlük Tutmaları Arasındaki İlişkiyi Gösteren T-Testi Sonuçları.....	59
Tablo 22. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Kullandıkları Cümle Uzunlukları ile Evinde Kitaplık Bulunma Durumu Arasındaki İlişkiyi Gösteren T-Testi Sonuçları.....	60
Tablo 23. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Metinlerindeki Kavram Oranları ile Evinde Kitaplık Bulunma Durumu Arasındaki İlişkiyi Gösteren T-Testi Sonuçları.....	61
Tablo 24. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Kullandıkları Cümle Uzunlukları ile Günlük Kitap Okuma Süreleri Arasındaki İlişkiyi Gösteren Varyans Analizi Sonuçları...	62
Tablo 25. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Metinlerindeki Kavram Oranları ile Günlük Kitap Okuma Süreleri Arasındaki İlişkiyi Gösteren Varyans Analizi Sonuçları...	63
Tablo 26. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Kullandıkları Cümle Uzunlukları ile Günlük Tv İzleme Süreleri Arasındaki İlişkiyi Gösteren Varyans Analizi Sonuçları.....	64
Tablo 27. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Metinlerindeki Kavram Oranları ile Günlük Tv İzleme Süreleri Arasındaki İlişkiyi Gösteren Varyans Analizi Sonuçları.....	65

Tablo 28. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Kullandıkları Cümle Uzunlukları ile Haber, Güncel Konuları Tartışma, Belgesel Programları Haftalık İzleme Süreleri Arasındaki İlişkiyi Gösteren Varyans Analizi Sonuçları.....66

Tablo 29. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Metinlerindeki Kavram Oranları ile Haber, Güncel Konuları Tartışma, Belgesel Programları Haftalık İzleme Süreleri Arasındaki İlişkiyi Gösteren Varyans Analizi Sonuçları.....67

KISALTMALAR DİZİNİ

GTS: www.tdk.gov.tr de yer alan güncel Türkçe sözlük

Ort. : Ortalama

Öğr. Say. : Öğrenci sayısı

Stan. Sap. : Standart Sapma

GİRİŞ

Dil eğitimi temel dil becerilerinin geliştirilmesini amaçlar. Bu beceriler dinleme, konuşma, okuma, yazma, görsel okuma ve görsel sunu becerileridir. Biri eksik olursa ana dili eğitimi de eksik olmaktadır. Tam bir Türkçe eğitimi için, tüm becerilerin eksiksiz geliştirilmesi gerekir.

İnsanlarımıza özellikle nitelikli konuşma, düzgün yazma, duygu ve düşüncelerini açık bir şekilde anlatma becerisi kazandırma konusuna dikkatle eğilmeliyiz. Çünkü üniversitede okuyan gençlerde dahi anlatımda kusurlarla karşılaşılıyor. Yeterli sayıda söz ve kavramın kullanılmaması ise bir eksiklik olarak karşımıza çıkıyor.

Yazılarda yeterli sayıda söz ve kavramı öğrencilerin kullanıp kullanmadığını anlamak, öğrencilerin belli bir konuda “aktif kelime serveti” ve “pasif kelime serveti”ni tespit ile mümkündür. “Bir kişinin konuşmalarında anlamını bilerek kullandığı kelimelerin toplamına ‘aktif kelime serveti’, kişinin okuduğu ve işittiği zaman anlamını çıkarabildiği ama kendi cümlelerinde kullanmadığı kelimelerin toplamına ise ‘pasif kelime serveti’ denmektedir.” (Karakuş, 2000: 128)

“Kişinin aktif kelime serveti ile pasif kelime serveti arasındaki fark büyükse eğitiminde büyük sorun var demektir. Çünkü bu durum, dinlediğini ve okuduğunu anlayan, ama derdini anlatamayan bir insan tipi ortaya koyuyor. Bu olumsuzluk eğitim kurumlarımızda maalesef çok açık görülmektedir. Çocuklarımız derslerini dinlerken öğretmenlerini anlayabilmekte, yaşayan Türkçe’yle yazılmışsa okuduklarını da anlayabilmektedirler. Ancak anlatma (yazma ve konuşma) konusunda sıkıntıları vardır. Düşünceleri hangi kategoride ve hangi alanla ilgili olursa olsun, onları bildik kelimelerle, beylik sözlerle anlatmaya çalışmaktadırlar.”

Demir C. <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/169/celal.pdf> (02.06.2009)

“İnsanımızın yaş gruplarına göre, öğrenim düzeylerine göre, bölgelerimizin sosyoekonomik ve kültürel kalkınmışlığına göre kişisel kelime servetinin ne kadar / hangi aralıkta olması ve hangi kelimelerden oluşması gerektiği konusunda ortak bir düşüncemiz (konsept) yoktur. Hedef belli değilse yapılan ölçme ve değerlendirmeler de geçerli ve güvenilir olamaz. Gerek ders kitapları yönetmeliğinde gerek ders programlarında ve gerekse program kılavuzlarında öğrencinin kişisel kelime servetiyle ilgili alt ve üst sınırlar konusunda hedefler açık ve net bir şekilde belirtilmemiştir. Yani ‘12-15 yaş grubundaki bir öğrencinin aktif / pasif kelime serveti şu aralıkta olmalı.’ biçiminde bir hedef, eski programda (1981 programı) yoktu. Yeni programda da maalesef yoktur.”

Demir C. <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/169/celal.pdf> (02.06.2009)

Bu çalışmada öğrenci yazılarında aktif kelime servetini belirleme adına kelimelerin tekrarsız hâli olan “kavram sayısı” bulunacak ve kavram sayısını kullandığı kelime sayısına (tekrarlı hali dahil) bölüp 100’le çarpınca elde edilecek “kavram oranları” öğrencilerin belli bir konudaki tekrarsız yazma gücünü ortaya çıkaracaktır. Aktif kelime servetini verimli kullanan öğrencileri belirlemek de mümkün olacaktır.

Anlama ve anlatma becerisi, öğrenim yaşamları boyunca öğrencilerin bütün derslerdeki başarılarını etkiler. Okuduğunu çabuk, doğru ve tam olarak anlayabilen duyu, düşünce, izlenim ve tasarılarını, belli bir maksada yönelik olarak açık ve anlaşılır biçimde yazıyla ifade edebilen öğrencilerin hemen her derste başarılı olma olasılığı yüksektir. Aslında, birçok derste başarısızlığın temelinde, okuduğunu anlayamama ve öğrendiğini anlatamama yatmaktadır. Bununla birlikte aile ortamı, yaşanılan yer, bilgiye erişme imkanları gibi hususlar da yazma becerisini olumlu ya da olumsuz etkileyen unsurlardandır.

Balyemez’e (2004:24-25) göre ilköğretime devam eden bir öğrenci yeni yürümeye başlamış bir çocuğa benzer. Yürümeyi yeni öğrenen bir çocuğun koşmasını beklemek ne kadar yanlışsa, ilköğretim çağındaki bir öğrencinin mükemmel yazılar ortaya koymasını beklemek de o kadar yanlıştır.

1. PROBLEM CÜMLESİ

Merkez Hoca Ahmet Yesevi İlköğretim Okulu beşinci sınıf öğrencilerinin yazılı anlatım becerileri, bazı değişkenler açısından anlamlı farklılık göstermekte midir?

2. ALT PROBLEMLER

1. İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin kullandıkları cümle uzunlukları ve kavram oranlarına göre cinsiyet açısından anlamlı bir fark var mıdır?
2. İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin kullandıkları cümle uzunlukları ve kavram oranlarına göre babalarının eğitim seviyesi açısından anlamlı bir fark var mıdır?
3. İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin kullandıkları cümle uzunlukları ve kavram oranlarına göre annelerinin eğitim seviyesi açısından anlamlı bir fark var mıdır?
4. İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin kullandıkları cümle uzunlukları ve kavram oranlarına göre babalarının mesleği açısından anlamlı bir fark var mıdır?
5. İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin kullandıkları cümle uzunlukları ve kavram oranlarına göre annelerinin mesleği açısından anlamlı bir fark var mıdır?
6. İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin kullandıkları cümle uzunlukları ve kavram oranlarına göre haftalık internetle ilgilenme sıklığı açısından anlamlı bir fark var mıdır?
7. İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin kullandıkları cümle uzunlukları ve kavram oranlarına göre internete en çok hangi amaçla girdiği hususu açısından anlamlı bir fark var mıdır?

8. İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin kullandıkları cümle uzunlukları ve kavram oranlarına göre evlerine düzenli olarak günlük gazete alınıp alınmaması açısından anlamlı bir fark var mıdır?

9. İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin kullandıkları cümle uzunlukları ve kavram oranlarına göre evlerine düzenli olarak dergi alınıp alınmaması açısından anlamlı bir fark var mıdır?

10. İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin kullandıkları cümle uzunlukları ve kavram oranlarına göre günlük tutup tutmaması açısından anlamlı bir fark var mıdır?

11. İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin kullandıkları cümle uzunlukları ve kavram oranlarına göre evlerinde kitaplık bulunup bulunmaması açısından anlamlı bir fark var mıdır?

12. İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin kullandıkları cümle uzunlukları ve kavram oranlarına göre günlük kitap okuma süresi açısından anlamlı bir fark var mıdır?

13. İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin kullandıkları cümle uzunlukları ve kavram oranlarına göre günlük televizyon seyretme süreleri açısından anlamlı bir fark var mıdır?

14. İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin kullandıkları cümle uzunlukları ve kavram oranlarına göre haber, güncel konuları tartışma, belgesel programları haftalık izleme süreleri açısından anlamlı bir fark var mıdır?

3. HİPOTEZLER

1. İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin kullandıkları cümle uzunlukları ve kavram oranlarına göre cinsiyet açısından aralarındaki fark anlamlıdır.

2. İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin kullandıkları cümle uzunlukları ve kavram oranlarına göre babalarının eğitim seviyesi açısından aralarındaki fark anlamlıdır.
3. İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin kullandıkları cümle uzunlukları ve kavram oranlarına göre annelerinin eğitim seviyesi açısından aralarındaki fark anlamlıdır.
4. İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin kullandıkları cümle uzunlukları ve kavram oranlarına göre babalarının mesleği açısından aralarındaki fark anlamlıdır.
5. İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin kullandıkları cümle uzunlukları ve kavram oranlarına göre annelerinin mesleği açısından aralarındaki fark anlamlıdır.
6. İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin kullandıkları cümle uzunlukları ve kavram oranlarına göre haftalık internetle ilgilenme sıklığı açısından aralarındaki fark anlamlıdır.
7. İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin kullandıkları cümle uzunlukları ve kavram oranlarına göre internete en çok hangi amaçla girdiği hususu açısından aralarındaki fark anlamlıdır.
8. İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin kullandıkları cümle uzunlukları ve kavram oranlarına göre evlerine düzenli olarak günlük gazete alınıp alınmaması açısından aralarındaki fark anlamlıdır.
9. İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin kullandıkları cümle uzunlukları ve kavram oranlarına göre evlerine düzenli olarak dergi alınıp alınmaması açısından aralarındaki fark anlamlıdır.
10. İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin kullandıkları cümle uzunlukları ve kavram oranlarına göre günlük tutup tutmaması açısından aralarındaki fark anlamlıdır.

11. İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin kullandıkları cümle uzunlukları ve kavram oranlarına göre evlerinde kitaplık bulunup bulunmaması açısından aralarındaki fark anlamlıdır.

12. İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin kullandıkları cümle uzunlukları ve kavram oranlarına göre günlük kitap okuma süresi açısından aralarındaki fark anlamlıdır.

13. İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin kullandıkları cümle uzunlukları ve kavram oranlarına göre günlük televizyon seyretme süreleri açısından aralarındaki fark anlamlıdır.

14. İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin kullandıkları cümle uzunlukları ve kavram oranlarına göre haber, güncel konuları tartışma, belgesel programları haftalık izleme süreleri açısından aralarındaki fark anlamlıdır.

4. ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu konuya eğilmekteki amaç, Afyonkarahisar ili merkezinde yer alan Hoca Ahmet Yesevi İlköğretim Okulu beşinci sınıf öğrencilerinin kurduğu cümlelerin uzunluğu ile kavram oranlarının, bazı değişkenlere göre gösterdiği farkların, anlamlı olup olmadığını tespit etmektir. Sonra, bu okulun beşinci sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarını geliştirme düşüncesiyle eğitimcilere önerilerde bulunmaktır.

Bu çalışma Afyonkarahisar ili merkezinde Hoca Ahmet Yesevi İlköğretim Okulu'nun beşinci sınıf öğrencilerinin cümle uzunluğunun seviyesini ve yazılarında belli bir konuda gereksiz tekrarlara girip girmediklerini tespit etme adına önemlidir. Öğrencilerin yazılı anlatımlarının aile ve çevreye bağlı birtakım değişkenlerden hangi ölçüde etkilendiği tespit edilecektir. Bu açıdan çalışma, Afyonkarahisar ili merkezi beşinci sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarındaki sorunları görme adına önemlidir. Öğrencilerin içinde yaşadığı ortama bağlı değişkenlerden etkilenme seviyesini görme adına da önemlidir.

5. DENEKLERİN SEÇİMİ

Afyonkarahisar ili Merkez Hoca Ahmet Yesevi İlköğretim Okulu 5. sınıf öğrencilerinden oluşan örneklem grubu “amaçlı örnekleme” yöntemi ile belirlenmiştir. Örnekleme belirlerken araştırma yapılacak yere ulaşım kolaylığı, araştırma için okul idaresinin desteğinin daha kolay alınabileceği düşüncesi, merkezdeki okullar arasında sorulan bilgi toplama formu sorularına yeterli cevap alınacağı düşüncesi etkili olmuştur.

6. SINIRLILIKLAR

1. 2007-2008 eğitim-öğretim yılı ile,
2. Afyonkarahisar ili, Merkez Hoca Ahmet Yesevi İlköğretim Okulu ile,
3. Bu okulun beşinci sınıf öğrencileri ile,
4. Örneklem seçilen otuz dokuz öğrenci ile,
5. Bu öğrencilere uygulanan bir bilgi toplama formu ile,
6. Örnekleme giren öğrencilerin yazılı anlatım becerilerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi ile sınırlıdır.

7. TANIMLAR VE AÇIKLAMALAR

İnsanın, hayat boyu içinde yaşadığı toplumun dilini kullanır. Dil edinme çabası içindeki bir çocuğun annesini babasını ve yakın çevresini dikkatle takip ettiği, çocuk yetiştiren herkesin bildiği bir gerçektir. Dil tanımı, “İnsanların duygularını ve düşüncelerini bildirmek için kelimelerle, yazıyla veya işaretlerle yaptıkları anlaşma, lisan” (Türkçe Sözlük TDK, S.280) olarak verilirken Babacan’a göre dil, “Bir toplumda ses ve anlam

bakımından ortak ögeler”dir. (Babacan, 2007: 12) Demek ki dil insanın insanla anlaşmak için kullandığı ses, kelime, yazı, işaretler bütünüdür.

Dil sahip olduğu anlatım olanaklarıyla hem kendini ifade eden kişiyi hem de onu ilgiyle takip edenleri şaşırtacak bir anlam derinliğine sahiptir. Okuduklarımız, dinlediklerimiz, gördüklerimiz, ortamımız hem anlayışımızı hem anlatımımızı etkiler. Duyarak, görerek, okuyarak edindiğimiz, doğru bildiğimiz şeyleri tartmak için aykırı okumalara ve hayat tecrübesine ihtiyaç duyarız. “Aldatmayan dil yoktur der Calvino. Öyle ya, her yazar, okurunu kendine özgü bir biçimde aldatır. Ama ya aldanan kendisi ise?” (Babacan, 2007: 26) Dilin işte böyle tehlikeli bir yönünün varlığı, söz üzerine düşünmeyi sevenler için hem bir tehdit hem de bir cazibe unsuru olarak göze çarpar.

Ana dili, alınan ilk nefesten hazır zamana dek edinilen dildir. Bu dil, çevrenin etkisiyle zenginleşir. Duyduğumuz kullandığımız her kelimeye yüklediğimiz anlam, başkasının edindiği dille aynı olmadığından özelleşmiş kişisel bir dili, yetişme şartlarına bağlı olarak ediniriz. Göğüş’e göre “Ana dili terimi her zaman çocuğun annesinin dili anlamında kullanılmaz. Başlangıçta anneden ve yakın aile çevresinden, daha sonra da ilişkide bulunulan çevrelerde öğrenilen, insanın bilinçaltına inen ve bireylerin bir toplumda en güçlü bağlarını oluşturan dildir.” (Göğüş, 1978:1) Ana dili bilincine bağlı olarak kendimizi ifade yeteneğimizin geliştiği muhakkaktır. Yüzeysel anlatımlar, düşünce ve duygu yoksulluğunun temel sebebidir. Bu yoksulluktan kurtulmak, nitelikli yaşam bilinci ile ana dili bilincine bağlı olarak felsefe, eğitim, sanat, bilim gibi alanlarda derinleşmeyle mümkündür. Bu açıdan çocuğun dil gelişimini sağlayacak çevresel etkilere dikkat çekmek de önem arz eder. Bir çocuğun dili; okuduğu okula, ikamet ettiği yere, televizyona, arkadaşlarıyla oyunlarına, okumalarına, anneye babasının mesleğine ve eğitimine, kitap ve dergiye ulaşma imkânına, internete duyduğu ilgiye ve hatta cinsiyete göre şekillenecektir. Çocukla ilgili saydığımız bu unsurların her birine istatistikte değişken adı verilmektedir. Değişken, “Bir istatistik bütünü belli başlı niteliklerini daha basit ve kısa olarak gösterme olanağı veren ölçülebilir büyüklük, parametre” olarak karşımıza çıkar.

<http://www.tdk.gov.tr/TR/SozBul.aspx?F6E10F8892433CFFAAF6AA849816B2EF4376734BED947CDE&Kelime=de%C4%9Fi%C5%9Fken> (02.06.2009) Bu çalışmada saydığımız dış faktörlerin yani değişkenlerin yazılı anlatımları etkilediği düşüncesi ile yola çıkılmış ve bu etkiler gösterilmeye çalışılmıştır.

İletişim dil üzerinde etkilidir. “Kelimelerin anlamlı birlikler hâlinde, başka insanlara duygu, düşünce ve hayal taşınmasına iletişim diyoruz.” (Tural, 1998: 22) İletişimin en önemli öğeleri olarak günümüzde internet ve televizyonun çocuk üzerinde etkili olduğu söylenebilir. Bu etkinin yazılı anlatıma ne ölçüde yansıdığı sorusu eğitimcilerimizin öğrenciye tutarlı yaklaşımlar sergilemesi adına önemlidir. Kitap okumanın kişiyi geliştireceği düşüncesi her Türkçe öğretmenin derste öğrencileriyle paylaştığı bir düşüncedir. Düzenli okumanın etkilerini de yazılı anlatımda belirlemek gerekmektedir. Okuma nedir? “Okuma: yazılı bir metnin şifrelerini çözme, harf ve grafiklerden oluşan şekilleri zihnimizde çözme, anlamlandırma eylemidir.” (Babacan, 2007: 25) Bu eylemin kişiye kazandırdıklarını tespit etmek ve ona göre bir rehberlik anlayışıyla öğrencilere yönelmek gerekmektedir. “Kurnaz insanlar okumayı küçümserler, basit insanlar ona hayran olurlar; akıllı insanlar ondan yararlanırlar.” sözünü François BACON’dan aktaran Babacan, okumalarla ilgili sorulacak bir soruya öğrencinin kaçak cevap verebileceği şüphesini göstermektedir. (Babacan, 2007: 24) Bunun zorluğu görülse de öğrenciye günlük ne kadar kitap okuduğu da sorulmalıdır.

Dil becerileri arasında yazma becerisi Sümerlerle birlikte insanlığın ilgi alanına girmiştir. Kendini yazılı anlatım yoluyla ifade etme gayreti, kişinin ifade kalitesini ve zaafını gözler önüne sermektedir. Özbay’a göre yazma “konuşmanın birtakım sembollerle ifade edilmesidir ve insanın doğası gereği kendini dışa vurduğu davranışlardan birisidir.” (Özbay, 2008: 8) “Duyduklarımızı, düşündüklerimizi tasarladıklarımızı, görüp yaşadıklarımızı yazı ile anlatmaktır.” (Sever, 2004: 24) Yazma insanın kendini ifade biçimlerinden biridir ve seslerin sembollerle ifadesidir. Kompozisyon: “Öğrencilere duygu ve düşüncelerini etkili ve düzgün bir biçimde anlatmaları için yaptırılan yazılı veya sözlü çalışma,tahrir,kitabet.”<http://www.tdk.gov.tr/TR/SozBul.aspx?F6E10F8892433CFFAAF6>

[AA849816B2EF4376734BED947CDE&Kelime=kompozisyon](http://www.tdk.gov.tr/TR/SozBul.aspx?F6E10F8892433CFFAAAF6AA849816B2EF4376734BED947CDE&Kelime=kompozisyon) (02.06.2009) olarak GTS’de tanımlanmaktadır. Bu çalışmada öğrenciler yazı yazmayı “kompozisyon” tanımıyla bildikleri için onlara “anne sevgisi” konulu bir “kompozisyon” yazdırıldı. “Kompozisyon” bir yazı türü değildir bu yüzden “deneme” türünün öğrencilerin zihninde oturmuş bir ifade olmadığı düşüncesiyle “kompozisyon” kelimesi tercih edildi. “Anne sevgisi” konusu tercih edilirken konu seçiminin öğrenci üzerindeki etkisi dikkate alındı. Arıcı ve Ungan’a göre “Yazılı anlatım çalışmalarında konu seçimi çok önemlidir. Öğrencilere yazma konusu verilirken yaş, cinsiyet, zekâ ve kültür düzeylerine uygun, zevk ve ilgilerine göre olmasına dikkat edilmeli; konuların, onların çekingenlik ve korku gibi duygularını yenmelerini sağlayacak, yeteneklerini geliştirecek nitelikte olmasına özen gösterilmelidir. Yazma etkinliklerinde öğrencilerin kendi düşünce, duygu, deney, yaşantı ve bilgilerini anlatma olanağı sağlayacak konular seçilmelidir. Reboul (1999), farelere burnundan tutarak bir dolambaç öğretilmediği gibi, bir çocuğun da elinden tutarak ona yazmanın öğretilmeyeceğini savunur.” (Arıcı-Ungan, 2008 :24) Ayrıca, Öz (2001), yazılı anlatım konularını tespit ederken, öğrencilerin yaşları, deneyimleri, hayal güçlerinin de daima göz önünde bulundurulması gerektiğini belirtmektedir.

TDK GTS’de “kelime” ve “kavram” tanımları şu şekildedir:

“**Kelime:** Anlamli ses veya ses birliği, söz, sözcük..”

"Tayyare kelimesine alışan millet, uçak kelimesine de alışır."- O. V. Kanık.

<http://www.tdk.gov.tr/TR/SozBul.aspx?F6E10F8892433CFFAAAF6AA849816B2EF4376734BED947CDE&Kelime=kelime> (02.06.2009)

“**Kavram:** 1. Bir nesnenin veya düşüncenin zihindeki soyut genel tasarımı, mefhum, fehva, konsept, nosyon.

'Herkesin kendine özgü bir mutluluk kavramı vardır.' H. Taner

2. *felsefe* Nesnelere veya olayların ortak özelliklerini kapsayan ve bir ortak ad altında toplayan genel tasarım, mefhum, nosyon.”

<http://www.tdk.gov.tr/TR/SozBul.aspx?F6E10F8892433CFFAAAF6AA849816B2EF4376734BED947CDE&Kelime=kavram> (02.06.2009)

Öğrencilerin yazılarında kullandıkları kelime sayısı önemlidir. Ancak gereksiz tekrarlarla yazan öğrencilerin varlığı da öğretmenlerin karşılaştığı sorunlardandır. Gereksiz tekrardan arınmış bir şekilde yazıların anlamca doluluğunu tespit etmek için kelimelerin tekrarsız hâli belirlenmeli fakat aynı kelime farklı anlamda kullanıldığında birden fazla kavramı karşıladığı düşünülerek sayılmalıdır. Böylece öğrencilerin yazılarında kullandıkları kavram sayıları ortaya çıkacaktır. Kavram sayısını, kelime sayısına bölüp (tekrarlı hali dahil) 100 ile çarptığımızda yazının anlamca doluluğunu tespit etmek de mümkündür. Buna da “kavram oranı” adını verebiliriz.

“Yapılan araştırmalara göre; gelişmiş, uygar bir toplum ölçüsü esas alındığında, ilkokulu (ilköğretim 5. sınıf) bitiren kız ya da erkek çocuğun iki bin sözcüğü kullanabilir duruma gelmesi gerekir. Oysa ülkemizde ulaşılabilen en iyi ortalama sayı, beş yüz sözcükle sınırlıdır. Sosyo-ekonomik bakımdan geri kalmış yörelerimizdeki ilkokul (ilköğretim 5. sınıf) çağındaki çocukların kullanabildikleri sözcük sayısı ise iki yüze kadar düşmektedir. Dünya ölçülerine göre, ortaokul (ilköğretim 6-7-8. sınıf) düzeyinde öğrenim görmüş çocukların sözcük dağarcığı, dört bin sözcük iken, ülkemizde ortaokul (ilköğretim 6-7-8. sınıf) öğrencilerinin ulaşabildiği ortalama sözcük dağarcığı iki bine kadar düşmektedir. Yine dünya ölçülerine göre, lise (ortaöğretim) öğrencilerinin duygu, düşünce ve tasarımlarını anlatırken kullandıkları sözcük sayısı beş bine kadar çıkmaktadır. Ülkemizde ise, lise (ortaöğretim) öğrencileri bu rakamın ancak yarısına ulaşabilmektedir (Gültürk, 1986: 11). Bu durum, anlama sürecinde sorunlar yaratırken; yazıda ve sözde de kuru, yapay ve tekdüze bir anlatımı ortaya çıkarmaktadır. Anlatmak istediğine uygun sözcük seçemeyen, istediklerini tam anlatamayan bireylerin, çeşitli düzeylerdeki yabancı dil öğrenme çabaları da çoğunlukla istenilen sonuca ulaşamamaktadır.” (Sever, 2004: 30)

Öğrencideki kavram gelişimini belirlemek için yapılacak bir çalışmada içerik bakımından zengin yazıları belirlemek ve zayıf olan yazılardan farkını göstermek de önemlidir. Yapılmış olan bir araştırmada 6 yaş grubundaki çocukların kavram gelişiminin anne ve babanın eğitim durumuna, anaokuluna düzenli olarak gitmeye bağlı olduğu tespit edilmiştir. <http://web.ebscohost.com/ehost/pdf?vid=1&hid=104&sid=11d2dfce-1e6d-4a6d-9810-e554eac8cb78%40sessionmgr102> (02.07.2009) Bu tarz bir araştırmayı dikkate aldığımızda beşinci sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarında bulunan kavram oranının anne ve babanın eğitim seviyelerine bağlı olarak değişip değişmediği sorularının cevaplanması gerekmektedir.

MEB Ders Kitapları Yönetmeliği-Kitapların Hazırlanması ve İncelenmesi ile İlgili Esas ve Usuller'i içeren yönetmelikte (Tebliğler Dergisi, 1995: 2434) ilköğretimin ilk kademe sınıfları için cümle uzunluğu belirlenmiştir: "Cümle uzunluklarının, belirlenen standarda uygun olup olmadığı, (En uzun cümledeki kelime sayısı ilköğretimin; birinci sınıfında 6'ya ikinci sınıfında 8'i üçüncü sınıfında 10'u dördüncü sınıfında 12'yi beşinci sınıfında 14'ü geçemez)"

<http://tkb.meb.gov.tr/Yonetmelik/Ders%20kitaplar%FD%20y%F6netmeli%F0i.htm>

(04.07.2009) Temizkan çalışmasında ilköğretim beşinci sınıfı bitirip altıncı sınıfa geçmiş bir öğrenci grubunun bir cümlede ortalama 7,31 kelime kullandıklarını tespit etmiştir. (2003: 222) Öğrencilerin cümle uzunluğunun da incelenmesi, yazma becerisi adına Hoca Ahmet Yesevi İlköğretim Okulu 5. sınıf öğrencilerinin Temizkan'ın cümle uzunluğu kriterine uygunluk seviyesini bize gösterebilir.

Yazıdaki kelime sayısını cümle sayısına bölerek bir cümlede ortalama kaç kelime kullanıldığını yani "cümle uzunluğu"nu bulmak mümkündür. Hem kavram oranı hem de cümle uzunluğu temel alınarak öğrencilerin yetiştiği ortamda yazma becerisini etkileyen unsurlarla arasındaki ilişkiyi görmek, sağlıklı bir yazma eylemini sağlayacak tekliflerle öğrencilere rehberlik yapmayı mümkün kılacaktır. Doğru ve nitelikli yazmayı sağlayacak her hususun tespit edilmesi adına yapılacak çalışmalar, müfredat programının niteliğini kuvvetlendirecek ve kalitesini artıracak birer teklif olarak kendini gösterecektir.

8. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Bu araştırmada, “nedensel karşılaştırma” tekniğinden istifade edilmiştir. Öğrenci yazılarındaki veriler, bilgi toplama formundaki soruların cevaplarıyla eşlenmiştir. Bu çalışma; öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeylerine bağlı olarak yazdırılan bir yazıdaki verilerin, öğrencinin yaşadığı ortama bağlı kişisel verilerle ilişkilendirildiği bir çalışma olmuştur.

9. EVREN VE ÖRNEKLEM

Bu araştırmanın evrenini 2007-2008 eğitim-öğretim yılında Afyonkarahisar ili merkezinde Hoca Ahmet Yesevi İlköğretim Okulu’nda okuyan ilköğretim beşinci sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Buna bağlı olarak tez adı “Afyonkarahisar İli Merkez Hoca Ahmet Yesevi İlköğretim Okulu Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatım Becerileri” olarak belirlenmiştir.

Hoca Ahmet Yesevi İlköğretim Okulu 12 Eylül 1993’te eğitime başlamıştır. Afyonkarahisar merkezde sekiz yıllık kesintisiz eğitime ilk giren okullardandır. İkili öğretim yapılmaktadır. Ana sınıfı dahil 822 öğrenci 25 şubesi vardır. Okulda 3 idareci, 19 branş, 10 sınıf öğretmeni 3 ana sınıfı öğretmeni olmak üzere 35 kişilik kadrosu vardır. <http://www.yesevi.k12.tr/turkce/okulumuz/okulumuz.aspx> (04.07.2009)

Çalışma evreni, Afyonkarahisar il merkezinde bulunan Merkez Hoca Ahmet Yesevi İlköğretim Okulu öğrencilerinden oluşmaktadır. Örneklem ise bu okulun 39 öğrencisidir. Örneklem grubu “amaçlı örnekleme” yöntemi ile belirlenmiştir.

10. ŞARTLAR

Bu araştırma Afyonkarahisar ili merkezinde öğrenim gören ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin yazılı anlatım becerilerinin ölçülmesi amacıyla olayları, olguları, bireyleri, nesnelere kendi şartları içinde ve olduğu gibi tanımlamaya çalışan bir araştırmadır.

Bu araştırmada her öğrenciden bir kompozisyon alınmıştır. Kompozisyonun konusu yazma kolaylığını sağlamak amacıyla “anne sevgisi” olarak düşünülmüştür. Bu konu seçilirken çocukların hazırbulunuşluk düzeyleri dikkate alınmıştır.

Öğrencilere bir hafta önceden anne sevgisi konulu bir kompozisyon yazacakları söylenmiştir. Sonraki hafta bir “bilgi toplama formu” ile öğrencilere ait aile, televizyon seyretme süresi, nitelikli program seyretme süresi, kitap okuma, gazete-dergi alma, internetle ilgilenme süresi ve amacı gibi değişkenleri içeren sorular sorulmuştur. 1 ders saati süresinde öğrenci bilgileri toplanmış, 2. ders saatinde ise anne sevgisi konulu kompozisyon yazdırılmıştır. Öğrenciler “1. öğrenci”, “2. öğrenci” şeklinde isimlendirilerek yazılar ve verilerin eşlenmesi sağlanmıştır.

Bilgi toplama formunda elde edilen veriler, anne sevgisi konulu yazılarda bulunan cümle uzunluğu ve kavram oranları, istatistiki verileri analiz eden bir programla (SPSS) incelenmiştir. Cevabı iki seçenekten oluşan sorular için “t testi”, cevabı üç ve daha fazla seçenekten oluşan sorular için “varyans analizi” (anova) kullanılarak bulgular karşılaştırılmıştır. Varyans analizi ve t testinde anlamlı farkın olduğu durumlarda “Tukey HSD” testi kullanılmıştır. Bir hipoteze ait sonucu anlamak amacıyla Kruskal-Wallis testinden istifade edilmiştir. Programda “ $p < 0,05$ ” olduğu durumda anlamlı farklılık olduğu varsayılarak bulgular yorumlanmıştır. “ $p > 0,05$ ” olduğu durumda –grup 39 kişi ile sınırlı olduğu için- farkı görebilme adına ortalamalara bakılmış ve yorumlar ortalamalara göre ifade edilmiştir.

Öğrencilerin yazdığı kompozisyonlar ise şu şekilde değerlendirilmiştir:

1. Cümle uzunlukları ne kadardır?

Toplam kelime sayısının, toplam cümle sayısına bölünmesiyle ortalama cümle uzunlukları hesaplanmıştır.

2. Öğrencilerin yazılarında kullandıkları kelime sayısı ve kavram sayısına bağlı olarak elde edilen kavram oranı ne kadardır?

Kavram sayıları bulunduktan sonra kavram sayısının kelime sayısına bölünmesiyle ve 100 ile çarpılmasıyla yazıların tekrarsız hâli belirlenmiştir. Başka bir ifadeyle anlam ve nitelikçe yazıların doluluğu - yüzdellik değeri biçiminde- her öğrenci için belirlenmiştir. Kavram içerikli bir çalışma bu hususta dikkatimizi çekmiştir. Altı yaş grubundaki çocukların kavram gelişimlerinin cinsiyete, anne-baba öğrenim düzeyine ve anaokuluna devam etme süresine göre incelendiği araştırmayı Ayhan gerçekleştirmiştir. Ayhan A. A. <http://web.ebscohost.com/ehost/pdf?vid=1&hid=104&sid=11d2dfce-1e6d-4a6d-9810-e554eac8cb78%40sessionmgr102> (02.07.2009)

“Bir metinde aynı kelime ve öbekler birkaç yerde geçmekte; hatta defalarca kullanılmaktadır. Kelime serveti yönünden metindeki tekrarların bir önemi yoktur. Bu tekrarlar da metindeki akıcılığı olumsuz yönde etkiler. Metin incelemesinde kelime serveti bulunurken tekrar edilen kelime ve öbekler değil, çeşit olarak kullanılan kelime ve öbekler sayılmalıdır.” (Açıkgöz, 2008: 5)

Kavram sayısını bulurken;

Bütün öğrencilerin yazılarındaki tüm kelimeler bilgisayar ortamında alt alta yazılmış, yazılan kelimelerin tdk.gov.tr’deki güncel sözlük yardımıyla sözlükteki anlam numaraları kelimelerin sağındaki hücreye girilmiştir. Öğrenci diyelim “temiz” kelimesini 13 defa kullanmış ama 3 farklı anlamda kullanmışsa “temiz” kelimesi, 3 kavram olarak sayıldı ve kavram sayısı belirlenmiş oldu. Rakamlar sözlükteki anlam numaralarına göre

kavram olarak sayıldı. Güncel sözlükte görülen bileşik kelimelerle deyimler ve kalıplaşmış ifadeler tek sözcük olarak değerlendirildi, “de” bağlacı ve “mi” soru eki TDK Türkçe Sözlük’ten (2005) bakılarak anlam numarası yazıldı. Özel isimler, kurum isimleri birden fazla sözcükten oluşsa da tek bir anlamı-kavramı karşıladığı için bir sözcük gibi değerlendirildi ve bir tek kavram olarak kayıt altına alındı. Yanlarına sözlükte bulunmadığı halde “1” yazıldı. İncelemede sözcükler türememişse kök, türemişse gövde hâli yazılarak bilgisayar ortamında ayrıldı. “Bu, şu, o” gibi zamir ve sıfat olabilen sözcükler de güncel sözlükteki anlam numaralarına göre kayıt altına alındı ve sayıldı. Sesteş sözcükler güncel sözlükteki gibi ayrıldı. Örneğin: ben-I, ben-II gibi yazıldı. Çekimli eylemler, ulaçlar ve ad eylemler kelime köküne göre yazıldı. Örneğin: “geldiğinde” “gelmek” veya “geliyorum” sözcükleri bilgisayar ortamında “gel-“ şeklinde yazıldı. Bu araştırmada Açık göz’ün çalışmasında kullandığı yaklaşım dikkate alınmıştır. (2008: 5)

Öğrencilere uygulanan bilgi toplama formu sorularıyla, kavram oranları ve cümle uzunlukları ilişkilendirilerek ailenin eğitim seviyesi, öğrencinin okuma süresi, öğrencinin internete haftalık girme süresi, televizyon seyretme süresi gibi değişkenlere göre yazma becerisinin ne ölçüde etkilendiği tespiti çalışılmıştır. Böylece Afyonkarahisar il merkezinde, öğrenciyi etkileyebileceğine inanılan dış etkenlerin tespiti ve eğitimde bunlara göre bir yaklaşım uygulanması gerektiği hususunda söz söyleme yoluna gidilmiştir.

11. ARAŞTIRMA BÖLGESİNİN ÖZELLİKLERİ

“Afyonkarahisar, adını M.Ö.1340 yıllarında Hititler tarafından yaptırılan ve bugüne kadar ününü sürdüren, şu anda il ortasında 226 metre yüksekliğindeki haşmetli kalesinden/hisarından ve yaklaşık olarak 2300 yıldır ekimi yapılan haşhaş (papaver somniferum) afyon bitkisinden almış, iki kelime birleşerek "Afyonkarahisar" olarak günümüze kadar kullanılmıştır.

Cumhuriyetin kuruluşundan sonra meydana gelen yeni taksimatta ‘Afyonkarahisar’ adıyla 1924 yılında vilayet olmuştur. Afyon; Ege Bölgesinin İç Batı Anadolu eşiği

içerisinde yer almakta olup, kuzeyden güneye, doğudan batıya, karayolları ve demiryollarının odak noktasını teşkil etmektedir. Merkez ilçe, Ankara-İzmir-Antalya-Konya-İstanbul karayolu üzerinde yer almaktadır. Afyon mermer ocakları ve atölyeleri, endüstriyel işletme üniteleri, süt kaymağı, et ve et ürünleri (sucuk) lokum ve şekerleme çeşitleri ve alışveriş merkezleriyle sanayi ve ticari bir merkez olduğu kadar, tarihi ve arkeolojik kalıntıları, yaşayan folklorik değerleri ile son yıllarda açılmış belgeli tesisleriyle önemli bir turizm merkezidir. Büyük Taarruz'un ev sahibi Afyonkarahisar, gazi illerimizden biri ve şehitler diyarıdır.

İl merkezinde; Afyon kalesi, Arkeoloji Müzesi, Kentsel Sit Alanı içinde ahşap evler ve mimarî yapılardan Ulu Cami, Gedik Ahmet Paşa(İmaret) Külliyesi, Mısırî Cami, Kuyulu Cami, Mevlevî (Türbe) Cami, Sahipler Türbesi, Eğret Kervansarayı, Taşhan, Altıgöz Köprüsü, Millet (Gavur) Hamamı, Alaca (Kasımpaşa) Hamamı, Ömer ve Gecek Kaplıcaları ve Hıdırlık mesire yeri, Başkomutan Tarihî Millî Parkı görülebilecek ve dinlenebilecek yerleridir.

Merkez ilçenin yüzölçümü; 1.018 km², denizden yüksekliği 1034 metredir. 2000 Genel Nüfus Sayımına göre merkez ilçenin toplam nüfusu 200.496'dır. Bunun 131.260'i şehir merkezinde, 69.236'sı kasaba ve köylerde yaşamaktadır. İlçe merkezinin 16 belediyesi,132 mahallesi, 31 köyü bulunmaktadır. Afyonkarahisar'da 713 eğitim kurumu bulunmaktadır.” <http://afyon.meb.gov.tr/afyon.asp> (03.03.2009)

“Afyonkarahisar’ın genelindeki ilköğretim okullarında, 53.966’sı erkek, 47.142’si kız olmak üzere 101.108 öğrenci okumaktadır. Sınıf öğretmeni sayısı 2769’dur. İlköğretim okullarının toplam sayısı 632’dir. Ancak, öğrenci sayısı az olan ilköğretim okullarında taşınmalı eğitim yapılmaktadır.” (İlgar ve Diğerleri, 2002: 240)

12. BİLGİ TOPLAMA FORMU

Yaşadıkları ortamla ilgili bazı değişkenler hakkında bilgi edinmek ve sonrasında değerlendirmede bulunmak amacıyla öğrencilere 14 soru içeren bir bilgi toplama formu uygulanmıştır.

Bu sorular hazırlanırken alanımızla ilgili bazı makale ve tezlerden yararlanılarak kaynak taraması yapıldı. Bu konuda uzman kişilerin görüşleri alındı.

Bilgi toplama formunda yer alan soru ve ifadeler şunlardır:

1. Cinsiyetiniz nedir?
2. Babanızın eğitim durumu nedir?
3. Annenizin eğitim durumu nedir?
4. Babanızın meslek grubu nedir? (Resmi daire-özel sektör-kendi işinde çalışan)
5. Annenizin meslek grubu nedir? (Resmi daire-özel sektör-kendi işinde çalışan-ev hanımı)
6. Haftalık internete girme süreniz ne kadar?
7. İnternete en çok hangi amaçla giriyorsunuz?
8. Evinize her gün gazete alınıyor mu?
9. Evinize haftalık-aylık dergi alınıyor mu?
10. Günlük tutuyor musunuz?
11. Evinizde kitaplık var mı?
12. Günde ne kadar süreyle kitap okursunuz?
13. Bir günde kaç saat televizyon izlersiniz?
14. Bir hafta süresince haber, güncel konuları tartışma, belgesel programlarını ne kadar izliyorsunuz?

Bilgi toplama formundaki sorularla ilgili aşağıdaki bilimsel görüşler dikkate alınmıştır:

Arıcı ve Ungan'ın çalışmasında ifade ettikleri “Yazılı anlatım çalışmaları açısından özel okullar ile devlet okulları ve köy okulları arasındaki başarı farkı tartışılmalıdır. Bu konuda okulun olanaklarının sorgulanması, öğretmen, aile ve çevre faktörlerinin de gözden geçirilmesi gerekebilir.” (Arıcı-Ungan, 2008: 24) görüşü ilgi çekicidir. Bu görüş dikkate alındığında aile ve çevresel faktörlerin etkisini belirleyen bir anlayışla yazma becerisi arasındaki ilişkiyi belirlemek gerekir.

“Yazma becerisinin gelişimi, diğer dil becerilerinin gelişimine bağlıdır. Ana dili eğitimi tek boyutlu bir bilgi ve beceri alanı olmayıp, çok yönlü ve girişik etkinlikleri içeren bir özelliğe sahiptir.” (Sever, 2004: 18) Bu görüş dikkate alındığında okuma becerisi, dinleme becerisi, görsel okuma ve görsel sunuyu ön plana çıkaran internet kullanımı, kitap okuma süresi, kitaba ulaşmayı kolaylaştıran evde kitaplığın var olup olmadığı, internete giriş amacı, nitelikli televizyon programlarını izleme süreleri gibi soruların da sorulması gerektiği düşünüldü.

“Yazma becerisinin gelişmesi ile birlikte bireylerin bilgiyi transfer etme, kendi düşünceleri ile bilgiler arasında bağlantı kurma ve metnin yapısında tutarlılık sağlama imkânları artmaktadır. Yazılı anlatım becerisinin gelişmesi ile birlikte öğrencilerde estetik bir duyarlılık ön plana çıkmakta yazılı anlatımın ilim olarak algılanma durumu, yerini sanatsal bir duruş ve duyuşa bırakmaktadır.” (Ungan, 2007: 462) Yazma ve okuma arasındaki sıkı bağ dikkate alındığında sadece dil becerisinin gelişimi yazma eğitiminde yeterli görülmemelidir. Öğrencilerin bilgiyi transfer etme kabiliyetleri ve arzularına bağlı olarak yazılı anlatımlarındaki değişimleri göstermek gerekmektedir. Dergi ve gazetenin bilgiye ulaşmayı artıran yönleri dikkate alındığında öğrencilere bunlarla ilgili sorular sormak da gerekir.

Deniz ve Tuna'ya göre 526 öğrenci üzerinde yapılan bir araştırmada Türkçe dersine yönelik tutumlarında cinsiyet farkı görmektedirler.

<http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/170/sibel%20tuna.pdf> (04.07.2009) Bu açıdan bakıldığında da Türkçe dersinde yazılı anlatımın cinsiyetten etkilenme yönü sorgulanmalıdır. Sadioğlu ve Bilgin'e göre eleştirel okuma becerisi açısından kız ve erkek öğrenciler arasında kızlar lehine anlamlı fark vardır.

<http://web.ebscohost.com/ehost/pdf?vid=1&hid=107&sid=83549cc8-ece6-40ec-8412-ab9b3211d00a%40sessionmgr107> (02.06.2009) Bu araştırmalar ve elde edilen farklar, yazılı anlatımda da cinsiyet farkının tespitini yapma ihtiyacı doğurmuştur.

Deveci'ye göre “Okulda öğretim yalnızca derslerle değil, dersler dışında da yaparak ve yaşayarak yürütülecek birçok eğitsel etkinliklerin yürütülmesiyle desteklenir. Böylece öğrencilerin konuşma, yazma, bilgi toplama, insan ilişkileri ve iletişim becerileri edinmeleri sağlandığı gibi, millî ve insanî duyguların gelişmesine de yardımcı olunmuş olur. Bu davranışları geliştirmek için de günlük gazeteler iyi birer kaynaktır.” (Deveci, 2005: 161) sözü dikkate alındığında gazete ve dergi okumanın da yazma becerisine içerik yönüyle katkıda bulunduğunu, nitelikli yazmayı sağladığını söyleyebiliriz. Bunu da öğrencilerin yazılı anlatımlarında belirleme çabası, doğru bir yaklaşım olabilir. Nitekim yaptığı araştırmada Deveci inandığı bir gerçeği araştırma sonunda şöyle dile getirir: “Öğrenme-öğretme süreçlerinde gazetelerden etkili ve verimli olarak yararlanılabilmesi için öncelikle öğretmenlerin Sosyal Bilgiler dersinde gazete kullanımının önemine inanması ve yararları konusunda bilgilendirilmesi gerekmektedir. Sosyal Bilgiler dersinde gazete kullanımına ilişkin olarak çeşitli yeni araştırmaların yapılması konuya ışık tutması açısından son derece yararlı olur.” (Deveci, 2005: 165) Dökmen'e göre (1994: 37) öğrencilerin okuma alışkanlıklarını etkileyen en önemli faktör gazete ve dergi okuma imkânına sahip olup olmamasıdır. Okuma alışkanlıklarında öncelikli olan dergi ve gazete –öğrenciye aile ortamında imkân olarak sunulduğunda- yazılı anlatımı etkiler mi? Hoca Ahmet Yesevi İlköğretim Okulu beşinci sınıf öğrencilerinin gazete ve dergi okuma imkânına sahip olup olmaması yazılı anlatımlarını etkilemekte midir?

Günümüz çocuk ve gençlerinin bilgisayar ve internet tutkusu dikkat çekicidir. “Nitekim yapılan çalışmalar günümüzde çocuk ve gençlerin televizyon, video, bilgisayar,

internet, sinema, radyo, teyp, video oyunları gibi kitle iletişim araçlarının karşısında günde 4-5 saatten daha fazla zaman geçirdiklerini göstermektedir.” (Taras ve ark., 1990: 358; Bernard-Bonnin ve ark., 1991: 53) “Bu süre uyku haricinde diğer aktivitelere harcanan süreden daha fazla bir süredir ve bu araçlar etkileşimli olarak kullanıldığında, bu süre 8 saate kadar çıkabilmektedir.” (Bar-on ve Broughton, 2001: 1225). Bu görüşler ışığında, öğrencilerin interneti kullanma süresi, internete giriş amacı, televizyon seyretme süresi, televizyonlarda nitelikli programları izleme süresi gibi değişkenler yazılı anlatımlarını etkilemekte midir?

“Eğitim ve öğretim, dinleme ve izlemenin yanı sıra okuma üzerine kurulmuştur. Bu sebeple, okuma becerisinin eğitim amaçlarına ulaşmadaki etkisi oldukça fazladır. İnsanın yaşama çevresindeki okuma imkânları ve faktörler, onun hayatını doğrudan etkilemekte, eğitim ve öğretim faaliyetlerine yön vermektedir. Bu faktörler aile, arkadaş çevresi, okul-öğretmen ve kitap-kütüphane imkânları şeklinde sıralanabilir. Bütün bunlar, insanın hayatı boyunca başkalarını, çevresini anlayıp algılayabilme ve kendini ifade edebilme becerisine etki etmekte ve bu beceriyi kullanabilmesine katkıda bulunmaktadır.” (Özbay, 2006: 161) Ayhan, (2008: 33) sayısal verilerle 6 yaş grubunun kavram gelişiminin anne ve babanın öğrenim düzeyine paralel olarak arttığını belirlemiştir. Anne-babanın eğitim seviyeleri ve meslekleri yazılı anlatımı ne ölçüde etkilemektedir?

“Eğitim ve öğretim daha çok, okuma üzerine kurulmuştur. Bu sebeple, okumanın eğitim hedeflerine ulaşmadaki etkisi oldukça fazladır. Okuma, anlamının bir parçası olduğu için eğitimde her dersin en önemli araçlarından biridir. Bütün derslerin önemli bir kısmı okumayı gerektirdiğinden okuma becerisi gelişmemiş bir öğrencinin başarı kazanamayacağı da açıktır.” (Özbay, 2006: 164) “Bireysel sürecin temel bileşeni olan “gelişim ve öğrenmede bireysel farklılıklar bulunduğu” ilkesi, okuma eğitimi konusunda geliştirilecek önermelerde “çevresel faktörler” in rolüne de atıfta bulunmayı kaçınılmaz kılmaktadır. Buradan hareketle, çocukların aileden başlayarak girdikleri sosyal etkileşim ve eğitim-öğretim süreçlerinde “uyaran sıklığı” başlığı altında da ele alınan yazılı ürünlerin çeşitliliği ve kalitesinin yanında kitapların çokluğu da çocukların anlamlandırma

tercihlerinde farklılık ve ayrıcalık yaratacaktır, diyebiliriz.” (Özbay, 2006:163) Bu görüşler ışığında öğrencinin günlük okumaları yazılı anlatımını etkilemekte midir? Öğrencinin evinde kitaplığın varlığı yazılı anlatımını etkilemekte midir?

“Kişi, eğitimle kazandığı okuma becerisini, bir alışkanlık hâlinde ömür boyu sürdürebilmelidir. Çünkü, alışkanlığını sürdürenler, gözlemci, araştırmacı ve eleştirci olurlar. Okumanın bir alışkanlık hâline gelmesi, onun bir ihtiyaç olarak hissedilmesine bağlıdır.” Günlük yazmak insanın kendini ifade etme yollarından biridir. Kendi duygularını ifade eden kişinin yazma ihtiyacının ortaya çıkmış bir şeklidir. Bu ihtiyaca bağlı olarak günlük tutmak, sürekli yazmak, öğrencilerin yazılı anlatımını olumlu yönde etkilemekte midir?

13. VERİLERİN TOPLANMASI

Araştırmaya temel teşkil edecek verilerin toplanması sürecinde, kullanılacak bilgi toplama formunun uygulanması için İl Milli Eğitim Müdürlüğü aracılığıyla valilikten gerekli izinler alınmıştır. Araştırma örnekleme dahil olan öğrencilere 2007-2008 eğitim-öğretim yılında uygulanmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

KAVRAM ALANI VE TÜRKÇE ÖĞRETİMİ İLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR

1. KAVRAM ALANI

1.1. DİL

Temel görevi, insanlar arasındaki anlaşmayı sağlamak olan dilin çeşitli tanımları yapılmıştır. Dilin ortak bir tanımının yapılamayışındaki sebep, onun çok yönlü bir işleve ve karmaşık bir yapıya sahip olmasıdır. Bu nedenle dil bilimciler konuya değişik açılardan bakmışlar ve ortaya çok sayıda dil tanımı çıkmıştır. Bu tanımlardaki ortak nokta, dilin bir iletişim aracı olmasıdır.

Türkçe Sözlük'te (TDK, 1998: 280) dil, “insanların duygularını ve düşündüklerini bildirmek için kelimelerle, yazıyla ve işaretlerle yaptıkları anlaşma, lisan” olarak tanımlanmaktadır.

Aksan'a (1998:55) göre dil, “düşünce, duygu ve isteklerin, bir toplumda ses ve anlam yönünden ortak olan öğeler ve kurallardan yararlanılarak başkalarına aktarılmasını sağlayan, çok yönlü, çok gelişmiş bir dizge”dir.

“Dil, insanlar arasında anlaşmayı sağlayan, tabî bir vasıta, kendisine mahsus kanunları olan ve ancak bu kanunlar çerçevesinde gelişen canlı bir varlık; milleti bütünleştiren ve onun ortak malı olan sosyal bir müessese; seslerden örülmüş muazzam bir yapı; temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış bir gizli anlaşmalar ve sözleşmeler sistemidir.” (Ergin; 1994: 4)

Dil bir iletişim vasıtasıdır. Aynı zamanda dil, toplum içindeki fertleri kenetleyen, onları bir arada tutan bir sistemdir. Bunun yanı sıra, bir milletin oluşturduğu kültür

dokusunu koruyan, onu gelecek nesillere aktaran, en donanımlı ve etkili sistemdir. İnsan duygu ve düşüncesini yönlendiren geliştiren de dildir. Bir milleti millet yapan, onu diğer milletlerden ayıran en önemli unsur yine dildir.

“Dil, duygumuzdaki, hayalimizdeki, davranışımızdaki ince mimarının kelimeye dönüşmüş dünyasıdır.” (Tural; 1998:97)

Boz (2005) dilin öneminden şöyle bahseder: “Duygu ve düşüncelerimizi, yazılı ve sözlü olarak aktarabildiğimiz dil denen sistem hava, su ve ekmek kadar gereklidir. İnsanlık dünden bugüne ne kazandıysa dil ile elde etmiştir. Bizi biz yapan, bizi başka milletlerden ayıran önemli özellik dilimizdir.” Bu ifadeyi incelediğimizde dil, duygu ve düşüncelerin yazılı ve sözlü olarak aktarıldığı sistem şeklinde tanımlanabilmektedir.

“N. Chomsky’e göre dil, sınırlı sayıdaki unsurlarla yapılan sonsuz, her biri uzunlukça sınırlı unsurlar, bir dilde kullanılan sesler ve kurallardır. Bu tanımların irdelenmesinden de anlaşılacağı gibi dilin gerçek mahiyeti kesinlikle ortaya konamamaktadır. Fakat çok kabaca dilin yapısını vurgulayanlarla anlamını vurgulayanlar diye iki yaklaşımdan bahsedebiliriz. Yapıyı vurgulayanlar dilde morfem, kelime, cümle gibi formlar olduğunu ve bunların dokusunun insan sesi olduğunu vurgulamışlardır. Anlamı vurgulayanlar ise dilin her şeyden önce bir anlam ifade etmeye, bir işlevi yerine getirmeye yaradığından hareketle onu bir nevi işlevler ve kavramlar manzumesi olarak görürler. (Çakır’dan aktaran: Ünalın, 2004: 3)

Sarı (2005: 4) dili şöyle tanımlar: “Dil, insan zihninin mahsulü, semboller sistemi ve insanlar arasında bir iletişim sistemidir. Dil, bir toplumu meydana getiren insanlar arasındaki anlaşmayı sağlayan gizli bir anlaşma sistemidir. Dil, işlevi ve yapısıyla canlı bir varlıktır. Dil geçmişten bu güne, bu günden yarına bir kültür taşıyıcısıdır. Dil, kendine has kurallarıyla millî bir sistemdir.”

Timurtaş'a (1980: 13) göre dil; "uzun bir zaman içerisinde, ve çeşitli tarih, coğrafya ve ve kültür şartları altında meydana gelmiş; içtimâî yönü ağır basan tabîî (canlı) bir varlıktır."

Bu tanımlar ışığında dil, insanlar arası anlaşmayı sağlayan, toplumu bir arada tutan, birtakım kuralları içinde barındıran, yazılı ve sözlü anlatımı temel alan bir anlaşmalar sistemidir.

Bu dünyada yaşamının şartı iletişime, onun kurallarını tanımaya ve bilmeye endekslidir. Bundan ötürü dil eğitimi önemlidir.

Kişi dört temel beceride (okuma-yazma-konuşma-dinleme) gereken muvaffakiyeti göstermeden sağlıklı bir iletişim kuramaz.

Aktaş'a (2001:162) göre, "insanın başlangıçtan günümüze hiçbir zaman değişmeyen problemlerinden biri dildir. Çünkü dil yalnızca iletişim vasıtası değil insana psikolojik hüviyet, topluma kimlik kazandıran unsurlardan biridir. Çünkü dil, toplumun akış hâlindeki hayatını hem şekillendirir hem de toplumsal kimliğin ifadesine vasıta olur. Çünkü dil, en uzak geçmişten hâle ve gelecek zamana uzanan hem insanî hem de topluma ait tabîî kimliktir. Çünkü insan denen bilinmeyene açılan dikkate değer ve en güvenilir kapı dildir."

"Dil eğitimi, bütün milletlerin üzerinde hassasiyetle durdukları bir husustur. Dil eğitimi, bütün dünyada müstakil bir ilim sahası olarak kabul edilmiştir ve bu doğrultuda çalışmalar yapılmaktadır. Ülkemizde de dilin öğretimine verilen önem, çocuklarımızda kuvvetli bir dil şuurunun oluşmasına hizmet edecek; aynı zamanda onların millî benlik ve kültürel kimlik kazanmalarında etkili bir vazife icra edecektir." (Karakuş; 2000:5)

İnsanların dili kullanma yeteneği sadece kendilerini ilgilendirmez. O insanın anlaşma içinde olduğu bütün insanları etkiler. Çünkü iletişimde dil, mesajı ileten kadar,

mesajı alan kişiyi de ilgilendirir. Söylenilenlerin ve yazılanların kıymeti; dinleyenin veya okuyanın anladığı kadarıyla sınırlıdır.

1.2. ANA DİLİ EĞİTİMİ

İnsanların başarılı ifade metotlarını kullanmaları, onların ana dili eğitimini güçlü bir şekilde aldıklarını gösterir.

Aksan'a (1998:81) göre ana dili, “başlangıçta anneden ve yakın aile çevresinden, daha sonra da ilişkili bulunan çevrelerden öğrenilen, insanın bilinçaltına inen ve bireyin bir toplumda en güçlü bağlarını oluşturan dildir.”

Ana dili eğitiminde amaç; aile ve çevreden edinilen dilin, kişinin ihtiyacını karşılayacak biçimde bir rehber eşliğinde geliştirmektir.

Ana dili bireylerin evrene bakış açısını belirlediği gibi onların düşünce ve çevresinin oluşturucusu hem de değişkenidir. Öyle ki bir birey ancak bir dilde, kendi öz dilinde açık seçik düşünüp anlatabilir. “Ana dili, bireyleri birbirine bağlayan, bir toplumu gelişigüzel bir insan yığını olmaktan çıkartıp uluslaştıran en önemli etkenlerden biridir. Aynı ana dilini konuşanlar arasında bir yakınlık doğar. Bu, ana dilin insan kişiliğini biçimlendirmedeki etkisinden, evrene bakış açılarının ortaklığından ileri gelir.” (Erik, 1991: 32)

“Ana dili eğitimi ve öğretimi ise “yakın ve uzak çevrede kendiliğinden işleyen öğrenme sürecinin daha düzenli, daha etkin ve daha güncel olması için gelişmelere doğrudan müdahale etmek ve duruma uygun etkinlikler düzenlemek” olarak değerlendirilebilir. Eğitim kurumlarında planlı olarak yürütülen ana dili eğitimi çalışmaları, dili doğal yolla öğrenme ve geliştirme sürecinin yanında; ama daima aynı doğrultuda olmayan planlı etkinlikler olarak görülmelidir. Bu bağlamda ilköğretim birinci kademe Türkçe öğretim programlarının amacı, çocuğun hızlı veya yavaş gelişmekte olan dil

becerilerini istenilen biçim ve formata sokmak ve onu dilin kendisine sunduğu bütün imkânlardan yararlanabilecek düzeye getirmektir.” (Demir ve Yapıcı, 2007: 181)

Okul hayatının başlaması ile çocuk, ana dilinin kurallarıyla karşılaşır. Bu kuralların öğretilmesi aşamasında kullanılan terimler, tercih edilen yöntemler ve araç gereçler, çocuğun üzerinde olumsuz bir etki yapabilir. Çünkü ailesinde hazır bulduğu ve doğal bir ortamda öğrendiği dilin kurallarını, okulda öğrenmek çocuklara sıkıcı gelmektedir.

Beş altı yaşından sonra, çocuğun sosyal çevresi genişlemektedir. Artık o döneme kadar edindiğinden daha fazlasına ihtiyacı vardır. Dil, sadece dinleme ve konuşma becerileriyle sınırlı değildir; dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinin işlevsel bütünüdür. Çocuğun bu döneme kadar kazanmış olduğu dinleme ve konuşma becerilerini daha da geliştirmek, üzerine okuma ve yazma becerilerini de katmak konusunda görevi eğitim kurumları devralmaktadır. Okullarda bu görev, öğretmene düşmektedir.

Ana dili eğitiminin nasıl olacağı MEB İlköğretim Programı’nda (1995:59) şöyle belirtilmiştir: “Çocuk, ana dilini önce aile ve çevresinden edinir. Farkında olmadan dil becerileri kazanır. Çeşitli sosyoekonomik çevrelerde yetişen çocukların dil düzeylerinde farklılıklar oluşur. İlköğretim döneminde okul, yukarıda belirtilen amaçlar doğrultusunda, önce bir sistem içine sokar ve yavaş yavaş öğrencilere dilin kurallarını sezdirir; onların, dillerini bu kurallara uygun olarak kullanmalarında bir bilince varmalarını sağlar.”

Ana dili eğitiminin süresi ilköğretimle sınırlı değildir. Çünkü kişi, hayatının her döneminde yeni durumlar, yeni olaylarla karşılaşacak ve bunları ifade etmek için de yeni kelimelerle karşılaşacak, bunlardan bazılarını aktif kelime servetine katacaktır.

Ana dili eğitiminde anlatımın büyük önemi vardır. Çocuğun kazandığı beceriler ancak konuşma ve yazma ile keşfedilir ve eğitim sürecindeki gelişmeler buna göre şekillenir.

Görülüyor ki bir toplumda iletişimin sağlıklı olması, o toplumdaki kişilerin ana dilini kullanma düzeyleri ile doğrudan ilgilidir. Bu sebeple bütün ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de ana dili eğitimine büyük önem verilmektedir.

1.3. TÜRKÇE ÖĞRETİMİNİN AMAÇLARI

Eğitimde amaç, kişi ya da kişilere istenilen tutum ve davranışları kazandırmaktır. Dil eğitiminin amacı ise, öncelikle kişinin toplumun diğer bireyleri ile sağlıklı bir şekilde anlaşmasını sağlamaktır.

Eğitimin asıl gayesi, çocuğu mensubu bulunduğu toplumun medeniyet dünyasındaki yerini iyi tespit eden, içinde yaşadığı toplumun kıymet hükümlerini tanıyan, benimseyen; millî benlik ve kültürel kimlik kazanmış bir fert olarak toplumla uyum içinde yaşayan insan hâline getirmek; başka bir deyişle onun sosyalleşmesini sağlamaktır. Çocuğu toplumun seçkin bir insanı yapmak ve onun toplumla kaynaşmasını sağlamak için en uygun yol dil eğitimidir. Öğrenciyi gördüğünü tanıyan, dinlediğini ve okuduğunu anlayan, anladıklarını etkili bir biçimde anlatan insan hâline getirmek için en uygun araç, Türkçe dersidir. Bu derslerle, dil becerilerini kullanma alışkanlığını kazandırmak mümkündür.

Türkçe eğitiminin özünde de bu amaç yatmaktadır. İletişimde Türkçe'yi kullanan herkese bu eğitim verilmelidir. Türkçe eğitiminin amaçları, yöntemleri, hedef kitleye kazandırılacak davranışlar Temel Eğitim Okulları Türkçe Programı'nda açıkça belirtilmiştir.

İlköğretim Türkçe (1-5. sınıflar) Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu'nda (2005: 16) Türkçe eğitiminin amaçları şu şekilde belirlenmiştir:

“Temel Eğitim Okulları'nda Türkçe öğretiminin amacı, Milli Eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak;

Türkçe öğretiminin amacı, Türk millî eğitiminin genel amaçları ve temel ilkelerine uygun olarak öğrencilerin;

1. Dinleme, konuşma, okuma, yazma, görsel okuma ve görsel sunu dil becerilerini geliştirmek,
2. Türkçeyi sevmelerini, doğru ve etkili kullanmalarını sağlamak,
3. Zihinsel gelişimlerine uygun olarak anlama, sıralama, sınıflama, sorgulama, ilişki kurma, eleştirme, tahmin etme, analiz-sentez yapma ve değerlendirme gibi zihinsel becerilerini geliştirmek,
4. Metinler arası düşünme becerilerini geliştirerek söz varlığını zenginleştirmek,
5. Bilimsel, yapıcı, eleştirel ve yaratıcı düşünme, kendini ifade etme, iletişim kurma, iş birliği yapma, problem çözme ve girişimcilik gibi temel becerilerini geliştirmek,
6. Bilgiyi araştırma, keşfetme, yorumlama ve zihninde yapılandırma becerilerini geliştirmek,
7. Bilgiye ulaşma, bilgiyi kullanma ve üretme becerilerini geliştirmek,
8. Bilgi teknolojilerini kullanarak okuma, metinler arası anlam kurma ve öğrenme becerilerini geliştirmek,
9. Kitle iletişim araçlarıyla verilen mesajları sorgulama becerilerini geliştirmek,
10. Kişisel, sosyal, kültürel, ekonomik ve politik yönlerden gelişmelerini sağlamak,
11. Millî, manevî, ahlakî, tarihî, kültürel, sosyal, estetik ve sanatsal değerlere önem vermelerini sağlamak; millî duygu ve düşüncelerini güçlendirmek,
12. Yazılı ve sözlü ürünlerle Türk ve dünya kültürünü tanımalarını sağlamak,
13. Okuma ve yazma sevgisi ile alışkanlığını kazanmalarını sağlamaktır.”
(İlköğretim Türkçe Dersi 1-5. sınıflar Öğretim Programı ve Kılavuzu 2005: 16)

Bu amaçlara ulaşmak için ana dili eğitiminin her aşamasında titiz bir çalışma gerekir. Çünkü ana dilini iyi kullanmayan bir öğrencinin diğer alanlarda da başarılı olması beklenemez.

Eğitim öğretim faaliyetlerinde, programda belirlenenere ulaşmak amacıyla bazı yöntem ve teknikler kullanılır. Dünyada dil öğretiminde birçok yöntem geliştirilmiştir. Geliştirilen bu yöntemler Türkçe öğretimi için de kullanılmaktadır. Yine de unutmamak gerekir ki her dil, kendi mantık yapısına uygun metotlarla öğretilmek zorundadır. Bundan ötürü Türkçe öğretiminde, dil yapımıza uygun metotlar tercih edilmelidir. Seçilen bu metotların aynı zamanda hedef kitleye, yani çocuğun yapısına uygun olması gerekir.

Türkçe derslerinde öğrencilerin dil gelişimi bakımından bireysel durumları ve kişisel özellikleri her zaman göz önünde tutulmalıdır.

Dil eğitiminin temelinde yatan ihtiyaç kişinin sağlıklı iletişim kurması olduğundan değişen hayat şartlarında da onun her türlü iletişim ihtiyacını karşılamak gerekir.

Bilindiği gibi Türkçe öğretimi, ilköğretim okullarında yapılmaktadır. İlköğretim okullarında bu işi 5. sınıflarda sınıf öğretmenleri yapmaktadır. Türkçe dersi ilköğretim 3'e kadar 12 saat; 4 ve 5. sınıflarda 6 saat olarak belirlenmiştir.

Türkçe öğretimi bu ders saatleri ile sınırlı olabilir; ancak Türkçe eğitime her branş öğretmenin önem vermesi ve tüm derslerde Türkçe'nin kurallarına uygun bir yol izlemesi gerekir.

1.4. YAZILI ANLATIM

Dört temel dil becerisinden biri olan yazılı anlatımın insanların iletişiminde büyük bir yeri vardır. İnsanlar yazıyı icat ettikten sonra, sözlü anlatımın yanı sıra yazılı anlatımı da kullanmaya başlamışlardır.

“Kişi, amacını söz ya da yazıyla anlatabilmek için zihninde düşüncelerini belirler, düzenler, kelimeler seçer, cümleler kurar, etkin anlatım yolları arar. Bir dili kazanmış sayılmak için, o dille duygu ve düşüncelerini sözlü veya yazılı olarak anlatabilmek gerekir.” (Göğüş; 1978: 167)

İletişimde yazılı anlatımın sözlü anlatıma göre birçok farklı yönü vardır. Öncelikle yazılı anlatım, dili daha dikkatli kullanmayı gerektirir. Böyle olunca da kişi, ister istemez o dilin kurallarını öğrenmeye yönelir. Hiç şüphe yok ki yazılı anlatımın en büyük özelliği kalıcı olmasıdır. Sadece yazıya geçmiş düşüncelerin değeri olur. Geriye kalanlar kaybolmaya ve unutulmaya mahkumdur.

Yazı icat edilmeseydi, neleri kaybederdik? Fen bilimlerine ait kanunları, matematik ve geometrinin teoremlerini, icatların formüllerini bir yerlere yazmasaydık, bugün ulaştığımız medeniyet seviyesine gelebilmek mümkün olur muydu? Yazma eylemi olmasa her şeyi sıfırdan tekrar bulmak gerekecekti. İnsanlar, kendi oluşturduğu kıymetlerden kısa bir süre faydalanacak, fakat bunların ömrünü, kendi yaşam süresiyle sınırlandırmış olacaktı.

Her ne kadar insanlar, iletişim kurarken sözlü anlatıma ağırlık verilse de bu durum yazılı anlatımın önemini azaltmaz. Çünkü insanlar arası ilişkilerde yazmanın birtakım verilmiş sözlerin kayıt altına alınmasını sağladığı görmezden gelinemez.

“Duygu, düşünce, görüş ve hayallerin sözle ifade edilmesi yeterli değildir. İletişimde yazı da çok önemlidir. Yazmak, insanın günlük çalışmalarında olduğu kadar, meslekteki bilgilerini başkalarına aktarmak açısından da bir ihtiyaçtır. Yalnız edebiyatla uğraşanlar değil, diğer alanlarda çalışanlar da yazma ihtiyacı duyarlar. Yazma, konuşmanın birtakım sembollerle tespit edilmesidir. Yazma da konuşma gibi bir ihtiyaçtan doğmuş ve hayatımızın ayrılmaz bir parçası hâline gelmiştir. İnsanlar duygu, düşünce, istek ve tasarımlarını, hayallerini başkalarına aktarmak, uzaktakilere duyurmak, gelecek nesiller ulaştırmak isterler. Bunun için de yazıya başvururlar.” (Özbay; 2002: 173)

İlköğretim Türkçe (1-5. sınıflar) Dersi Öğretim Programı'nda 5. sınıflarda anlatım konusuna büyük önem verildiği görülmektedir. Araştırmamızın örneklemini olan ilköğretim beşinci sınıfta öğrencilere yazılı anlatım becerisi programın yapısı bölümünde “Yazma” başlığı altında (2005:21) şu şekilde belirlenmiştir:

“Yazma, beyinde yapılandırılmış bilgilerin yazıya dökülmesi işlemidir. Bunun için öğrencilerin dinledikleriyle okuduklarını iyi anlamaları ve beyinde yapılandırmaları gerekmektedir. Yazma sürecine, beyinde yapılandırılmış bilgilerin gözden geçirilmesiyle başlanmaktadır. Yazının amacı, yöntemi, konusu ve sınırları belirlenerek yazılacak bilgiler seçilmektedir. Seçilen bilgiler çeşitli zihinsel işlemlerden geçirilerek yazılmaktadır. Bilgilerin doğru olarak yazılması, düşünme ve zihinsel becerilerin gelişimiyle de ilişkilidir.

Yazma; duyguların, düşüncelerin, isteklerin, tasarıların yazılı olarak ifade edilmesidir. Türkçe öğretiminin önemli bir alanını oluşturan yazma, bilgiden çok becerileri gerektirmektedir. Bu beceriler ise uygulama ile kazanılır. Okuma gibi yazmanın da insan yaşamında önemli bir yeri vardır. Duygu, düşünce ve hayallerini açık ve anlaşılır olarak yazma, çeşitli zihinsel becerileri gerektirir. Öğrenciler bu beceriler yoluyla düşüncelerini sıralamayı, sınırlamayı, düzenlemeyi, yazı amacını belirler ve kuralları uygulamayı öğrenirler. Yazma becerisi özellikle okuma becerisiyle doğrudan ilişkilidir. Öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmeleri sürekli okumalarına, yazmalarına, yazdıklarını incelemelerine, tartışmalarına ve beğendikleri anlatımları bularak kullanmalarına bağlıdır.

Yazma çalışmalarında, öğrencilerin kendileri ile yakın çevrelerinden hareket edilmektedir. Bu program, öğrencilerin yazma becerileri ile zihinsel becerilerini geliştirmelerini amaçlamaktadır. Programda öğrencinin yazma becerisini geliştirmek için önce zihinsel hazırlık yaptırılmaktadır. Bu çerçevede yazmaya hazırlık, yazma amacını belirleme, amaca uygun yöntem seçme, konuyu sınırlandırma, dikkatini yoğunlaştırma ve kurallarına uygun yazma üzerinde durulmaktadır. Ardından kendini yazılı olarak ifade etme becerilerine ağırlık verilmektedir. Bu amaçla düşüncelerini mantıksal bütünlük içinde yazma, farklı düşünmeye yönlendiren ifadeleri kullanma, karşılaştırma yapma, sebep-sonuç

ilişkisi kurma, sınıflama, değerlendirme, özetleme gibi anlamayı ve zihinsel becerileri geliştirici çalışmalara yer verilmektedir. Ayrıca, eğlenmek ve bilgi edinmek için yazma, sorgulayıcı, ikna edici, betimleyici ve serbest yazma gibi tür, yöntem ve teknikler de verilmektedir.”

MEB müfredatında (2005: 123-128) yazma becerisi ile ilgili olarak 5. sınıflarla ilgili kazanımlar şu şekilde sıralanmaktadır:

1. Yazma Kurallarını Uygulama

1. Yazmak için hazırlık yapar.
2. Yazma amacını belirler.
3. Kelimeler, cümleler ve satırlar arasında uygun boşluklar bırakır.
4. Anlamalı ve kurallı cümleler yazar.
5. Yazılarında noktalama işaretlerini doğru ve yerinde kullanır.
6. Yazılarında imlâ kurallarını uygular.
7. Sayfa düzenine ve temizliğine dikkat eder.
8. Yazılarında sözlük ve imlâ kılavuzundan yararlanır.
9. Sıralamalarda sayı, sembol ve işaretlerden yararlanır.
10. Bütün yazılarını bitişik eğik yazı ile yazar.
11. Konu dışına çıkmadan yazar.
12. Yazılarında kelime tekrarından kaçınır.
13. Yazma yöntemini belirler.

2. Kendini Yazılı Olarak İfade Etme

1. Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır.
2. Yeni öğrendiği kelimeleri yazılarında kullanır.
3. Yazısına uygun başlık belirler.
4. Yazısında alt başlıkları belirler.
5. Yazısının giriş ve sonuç cümlelerini özenle seçer.
6. Yazılarında söz varlığından yararlanır.

7. Olayları, oluş sırasına göre yazar.
8. Yazılarında mizahî ögelere yer verir.
9. Yazılarında kelime türlerini işlevine uygun kullanır.
10. Yazılarında farklı cümle yapılarına yer verir.
11. Mantıksal bütünlük içinde yazar.
12. Yazılarında genelden özele, özelden genele doğru yazar.
13. Yazılarında ana fikre yer verir.
14. Yazılarında yardımcı fikirlere yer verir.
15. Yazılarında farklı düşünmeye yönlendiren ifadeleri kullanır.
16. Yazılarında kendi yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir.
17. Yazılarında uygun ifadeleri kullanarak destekleyici ve açıklayıcı örnekler verir.
18. Yazısını anlam ve biçim açısından değerlendirir.
19. Yazılarında karşılaştırmalar yapar.
20. Yazılarında sebep-sonuç ilişkileri kurar.
21. Yazılarında tanımlamalar yapar.
22. İmza atar ve anlamını bilir.
23. İzlenim ve deneyimlerine dayalı yazılar yazar.
24. Duygu, düşünce ve hayallerini anlatan yazılar yazar.
25. Kendisini, ailesini ve çevresini tanıtan yazılar yazar.
26. Özet çıkarır.
27. Kendisine ilginç ve çekici gelen karakter, olay, yer, an vb. ile ilgili görüş ve düşüncelerini yazar.
28. Bir fikre katılıp katılmadığını nedenleriyle açıklayan yazılar yazar.
29. Bir etkinliğin, işin vb. aşamalarını anlatan yönergeler hazırlar.
30. Sorular yazar.
31. Formları yönergelerine uygun doldurur.
32. Dilek, istek ve şikâyetlerini yazılı olarak ifade eder.
33. Eksik bırakılan metni yazarak tamamlar.
34. Yazılarında önem belirten ifadeleri kullanır.
35. Yazılarında ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim (5N 1K) ögelerini vurgular.

3. Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Yazma

1. Günlük, anı vb. yazar.
2. Davetiye ve tebrik kartı yazar.
3. Mektup yazar.
4. Duyuru, afiş vb. yazar.
5. Açıklayıcı ve bilgilendirici yazılar yazar.
6. Hikâye yazar.
7. Yazılarında betimlemeler yapar.
8. Kısa oyunlar yazar.
9. Şiir yazar.
10. İkna edici yazılar yazar.
11. Sorgulayıcı yazılar yazar.
12. İş birliği yaparak yazar.
13. Not alır.
14. Vurgulamak istediği kelime ya da cümleleri farklı yazar.
15. Planlı yazma yöntemine uygun yazar.
16. İsteddiği bir konuda yazılar yazar.

2. TÜRKÇE ÖĞRETİMİ İLE İLGİLİ BİLİMSEL ÇALIŞMALAR

Türkçe Eğitimi alanında yazılı anlatım becerisiyle ilgili birçok araştırma yapılmıştır. Bu bölümde çalışmalardan bazıları incelenmiş ve araştırmaların özü aşağıda verilmiştir.

Sever (1993) çalışmasında Tam Öğrenme modelinin yazılı anlatıma etkisini incelemiştir. Araştırmanın temelinde yer alan “Kontrol Gruplu Ön ve Son Test Modeli”ni Ankara Vakıf Özel İlköğretim Okulu 6. sınıf öğrencilerine uygulamıştır. Veriler, araştırmacının geliştirdiği çoktan seçmeli “Türkçe Okuduğunu Anlama ve Yazılı Anlatım Becerisi Testi” ile öğrencilere “Kendinizi Tanıtınız” konulu kompozisyon testinden elde edilmiştir. Araştırma sonucunda Sever, Tam Öğrenme modelinin Türkçe dersinde uygulanmasının verimliliği artıracaklarını ifade etmiştir. Bu çalışmada “erişi” ifadesini kullanarak “müfredat programı”nı kastetmiş ve toplam erişide Tam Öğrenme modelinin geleneksel yöntemlerden daha etkili olduğunu tespit etmiştir.

Koçak (1991) çalışmasını Sağlık Meslek Lisesi öğrencilerinin kelime hazinelerinin hangi seviyede olduklarını belirlemek amacıyla gerçekleştirmiştir. Örneklem, Ankara Sağlık Meslek Lisesinde öğrenim gören 75 son sınıf öğrencisidir. Araştırmamız, bu öğrencilere bir tane serbest kompozisyon, bir tane de otobiyografi olmak üzere iki adet yazı yazdırmıştır ve umûmî-ferdî anlamda kelime ve kavram sayılarına ulaşmayı hedeflemiştir. Bunun yanında öğrencilerin kullandığı kelimelerden hareketle psikososyal durumlarını tespit etmeyi ve otobiyografilerini serbest kompozisyonlarıyla karşılaştırmayı hedeflemiştir. Çalışma sonunda tüm kompozisyonları toplam kelime sayıları, toplam çeşit sayıları ve aktif kelime sayıları açısından incelemiştir. Araştırma sonucunda öğrencilerin tamamının otobiyografilerinde 9876 kelime, serbest kompozisyonlarda 6829 kelime kullandığını tespit etmiştir. Sonuçta öğrencilerin bildikleri veya ilgi duydukları konularda daha uzun yazı yazabileceklerini ifade etmiştir. Araştırmadan çıkan bir diğer sonuç da yazılı anlatımlarda öğrencilerin, kendi kültür ve düşünce dünyalarına ait kelime ve kavramları ağırlıklı olarak kullanma yoluna gitmeleridir.

Deniz (2000) çalışmasında köyde ve kentte yaşayan ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin yazılı anlatım becerilerinin tespiti ve ortaya çıkan durumun öğrencilerin ikametiyle ilgili bazı değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığını ortaya koymak amacını gütmüştür. Araştırmasını Çanakkale ili kent merkezindeki dört ilköğretim okulu ve merkez ilçeye bağlı köylerdeki sekiz ilköğretim okulundaki dört yüz öğrenci üzerinde yapmıştır. Yazılı anlatım becerilerini tespit amacıyla öğrencilere serbest konuda bir kompozisyon yazdırmıştır. Bunun yanında öğrenci ve ailelerin sosyoekonomik ve kültürel düzeylerini tespit etmek düşüncesiyle öğrencilere bir anket uygulamıştır. Çalışma sonucunda kent öğrencilerinin lehine bir başarı farkı olduğunu tespit etmiştir. Bunun sebebinin yaşanılan yerin öğrenciye sunduğu çeşitli sosyoekonomik ve kültürel imkânlar olduğunu belirtmiştir.

Çiftçi (1991) çalışmasını yükseköğrenim öğrencilerinin kelime servetlerinin hangi düzeyde olduklarını öğrenmek amacıyla yapmıştır. Denek grubunu Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi’nde okuyan 250 son sınıf öğrencisi olarak belirlemiştir. Bu öğrencilerden biri serbest kompozisyon, biri otobiyografi olmak üzere ikişer yazı almıştır. Çiftçi bu yazılardaki kelimeleri, kullanım sıklıklarına göre aktif veya pasif kelime olarak değerlendirmiştir. Araştırmamız sonuç olarak 250 öğrencinin, otobiyografilerinde günlük konuşma dilini, serbest kompozisyonlarda kültür dilini kullanmakta olduğunu tespit etmiştir.

Aşılhoğlu (1993) “Ortaokullarda Türkçe Öğretimi” adlı çalışmasında Türkçe öğretiminin basamakları, dil ve dilin iletişimdeki yeri, Türkçe’nin hedefleri, Türkçe dersi programının düzenlenmesi, Türkçe öğretiminde kullanılan yöntem ve teknikler, dilbilgisinin öğretim şekli, Türkçe öğretiminde kullanılan araç-gereçler, Türkçe eğitimi ortamları, Türkçe öğretiminin ölçme ve değerlendirmesi ile değerlendirme biçimleri üzerinde durmuştur.

Koçak (2005) çalışmasını, ilköğretim beşinci ve sekizinci sınıf öğrencilerinin yazılı anlatım becerilerini incelemek; inceleme sonunda ulaşılan veriler doğrultusunda önerilerde bulunmak amacıyla gerçekleştirmiştir. Çalışmada Bolu ilinde ikisi merkez, biri ilçeden

olmak üzere üç ilköğretim okulundan seçtiği 5. ve 8. sınıf öğrencilerine bir ay arayla iki farklı konuda birer kompozisyon yazdırmış ve bir anket uygulamıştır. Sonuçta öğrencilerin ilgisine göre yazılarda farkın olduğunu tespit etmiştir. Anket verilerine göre öğrenim gördüğü okul, il merkezinde olan öğrencilerin kullandığı kelimelerin daha fazla olduğunu tespit etmiştir. Araştırmacımız öğrenci yazılarının içerik yönüyle niteliğini artırmak için araştırma sonunda önerilere yer vermiştir.

Telli (2008) çalışmasında 5. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki edebi metinleri incelemiştir. Mustafa AKINCI, Halil ASLANTAŞ, Mehmet AZİM'in Türkçe ders kitaplarını random usulüyle seçmiştir. Ders kitaplarındaki edebi metinleri, Türkçe ders kitabı inceleme kılavuzlarını örnek alarak değerlendirmiştir. Telli, çalışmasında çocuğun nasıl bir edebiyat istediği sorusuyla hareket etmiştir. "Çocuk" kavramını tanımlarla ele almış, çocuk edebiyatının tarihini, tanımını, önemini, niteliğini ortaya koymuş ve bunlara dayanarak çocuk edebiyatı ile ilgili ölçütlere ulaşmıştır. Oluşturduğu bu ölçütlere göre metinleri incelemiştir. Sonda genel değerlendirme yapmış, ders kitaplarındaki metinlerin istenen ölçülerde olması için önerilerde bulunmuştur.

Açıkgöz (2008) çalışmasında Türkçe ders kitaplarının yeterliliğini değerlendirmiştir. Bu çalışmayı, 2004 Türkçe dersi öğretim programına göre hazırlanan Özgün Yayınları 6. sınıf ders kitabında bulunan kelime servetini tespit etmek ve ders kitabının Türkçe Öğretim Programı'na uygunluğunu incelemek amacıyla yapmıştır. Ders kitabında bulunan metinleri kelime serveti yönünden incelemiştir. Her bir metni öğrencilerin kullandığı kavramlar açısından ayrı ayrı değerlendirmiştir. Araştırmacımız kelime ve öbeklerin sözlükte kaçınıcı anlamda kullanıldığını, özel isimler, deyimler, mecazlar, terimler, toplam kavram sayısı, yinelenen kavram sayısı, çeşit olarak kullanılan kavram sayısı ve oranlarını tablolarla göstermiştir. Sonuçta veriler doğrultusunda ders kitabının değerlendirmesini yapmış ve ders kitabının öğrencilerin kelime servetini artırma konusunda yeterli olup olmadığını tartışmıştır.

Turgut (2008) çalışmasında Uşak il merkezinde bulunan dokuz ilköğretim okulunun 3. sınıfında okuyan 90 öğrencinin yazılı anlatımdaki aktif kelime servetlerini incelemiştir. Yazılı anlatımlardaki aktif kelime servetlerini belirleyebilmek amacıyla öğrencilere üç türde (anı, otobiyografi, serbest konulu) yazılı anlatım yaptırmıştır. 270 adet yazılı dokümanda bulunan kelimeleri bilgisayar ortamına aktarmıştır. Bu kelimeleri değerlendirmiş ve sonuçta, toplam 22010 kelime içinde 1966 çeşit kelime kullanıldığını belirlemiştir. En çok kelimenin serbest konulu türde, en az kelimenin ise otobiyografi türünde kullanıldığını tespit etmiştir. Yazılı anlatımda kız öğrencilerin erkek öğrencilerden daha fazla kelime kullandığını belirlemiştir. Çalışmada türlere ve cinsiyetlere göre kelime listeleri oluşturularak bu listelerde bulunan kelimelerle daha önce bu alanda yapılmış diğer çalışmalarda tespit edilen kelimeleri karşılaştırmıştır. Ortak kelimelerden oluşan listeler hazırlamıştır. Öğrencilere yazıda serbestlik tanınmanın yazıları olumlu etkilediğini ifade etmiştir.

Öztekin (2008) çalışmasında Düzce ili Akçakoca ilçe merkezinde bulunan yedi ilköğretim okulunun 5. sınıfında okuyan 90 öğrencinin tamamının yazılı anlatımlarındaki aktif kelime servetlerini incelemiştir. Öğrencilere üç türde (anı, otobiyografi, serbest konulu) yazı yazdırmış ve aldığı 270 adet yazılı dokümanı bilgisayar ortamına aktararak öğrencilerin kullandıkları sözcükleri değerlendirmiştir. Araştırmacımız yaptığı değerlendirmede, toplam 20473 sözcük ve 1836 çeşit sözcük kullanıldığını tespit etmiş ve en çok sözcüğün serbest konulu türde, en az sözcüğün ise otobiyografi türünde kullanıldığını belirlemiştir. Bunun yanında erkek öğrencilerin kız öğrencilerden daha çok sözcük kullandığını tespit etmiştir. Çalışma sonunda, tür, ekonomik seviye ve cinsiyete göre sözcük listeleri oluşturmuş, bu listelerde bulunan sözcükleri bu alanda önceden yapılmış çalışmalarda bulunan sözcük listeleriyle karşılaştırarak ortak sözcüklerden oluşan listeler hazırlamıştır.

Başpınar (2008) çalışmasını Manisa Turgutlu'da ilköğretim 5. sınıf öğrencilerinin aktif kelime servetini belirlemek amacıyla yapmıştır. Öğrencilerin kelime servetlerini tespit etmek için Turgutlu ilçe merkezinde bulunan ilköğretim okullarından random yöntemiyle 5.

sınıf 90 öğrenci seçmiş ve onlara üç farklı türde (anı, otobiyografi, serbest konu) 270 adet kompozisyon yazdırmıştır. Yazılarda bulunan kelimeleri, öğrencilerin üç farklı anlatım türüne, cinsiyetine ve sosyo-ekonomik seviyelerine göre incelemiştir. İnceleme sonunda grubun toplam 31305 kelime kullandığını tespit etmiş, bu kelimelerden 2743'ünün çeşit kelime olduğu, 28562 kelimenin de tekrarlandığını belirlemiştir. Orta seviyede sosyo-ekonomik durumu olan öğrencilerin hem toplam kelime sayısı hem de çeşit kelime sayısında daha başarılı olduğunu belirlemiştir. Cinsiyet yönüyle toplam kelime sayısında kız öğrencilerin, çeşit kelime sayısında ise erkek öğrencilerin üstünlüğünü tespit etmiştir. Tür bakımından yaptığı incelemede öğrencilerin toplam kelime sayısında otobiyografi türünde, çeşit kelime sayısında ise serbest konuda daha fazla kelime kullandığını belirlemiştir. Çalışmanın sonunda, türlere, cinsiyete ve sosyo-ekonomik seviyeye göre kelime listeleri oluşturmuş, bu listelerde bulunan kelimeleri daha önce bu alanda yapılmış olan beş ayrı çalışmadaki kelimelerle karşılaştırarak ortak kelimelerden oluşan listeler hazırlamıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

1. BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde örneklem olarak seçilen öğrencilerin yazdıkları kompozisyonlarda bulunan cümle uzunluğu ve kavram oranı, bilgi toplama formu sorularıyla ilişkilendirilerek ele alınmıştır.

Araştırmanın alt problemleriyle ilgili bulgular analiz edilmiştir.

Tablo 1. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Kullandıkları Cümle Uzunlukları ile Cinsiyetleri Arasındaki İlişkiyi Gösteren T-Testi Sonuçları

Cinsiyet	Öğr. Say.	Ort.	Stan. Sap.	T	P (sigma)
1 (Erkek)	22	5,50	1,25		
2 (Kız)	17	5,52	1,20	-0,05	0,96

Tablo 1 incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin yazdığı metinlerde yer alan cümle uzunluklarının öğrencilerin cinsiyetlerine göre bir değişiklik gösterip göstermediğini incelemek için yapılan T-testi sonuçlarında, erkeklerin cümle uzunlukları ortalamasının 5,50 standart sapmasının 1,25 olduğu, kızların ise ortalamasının 5,52 standart sapmasının 1,20 olduğu hesaplanmıştır. Bu verilere göre kızlar ve erkekler arasında cümle uzunlukları açısından anlamlı bir farklılık yoktur. Bu sonuca göre cinsiyet cümle uzunluklarını etkileyen önemli bir değişken değildir. ($p > 0,05$) Öğrenciler aynı uzunlukta cümlelerle yazmaktadır.

Tablo 2. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Metinlerindeki Kavram Oranları ile Cinsiyetleri Arasındaki İlişkiyi Gösteren T-Testi Sonuçları

Cinsiyet	Öğr. Say.	Ort.	Stan. Sap.	T	P (sigma)
1 (Erkek)	22	66,10	8,89	2,14	0,03
2 (Kız)	17	60,04	8,59		

Tablo 2 incelendiğinde, ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin yazdığı metinlerde bulunan kavram oranlarının, öğrencilerin cinsiyetlerine göre bir değişiklik gösterip göstermediğini incelemek için yapılan T-testi sonuçlarında, erkeklerin kavram oranı ortalamasının 66,10 standart sapmasının 8,89 olduğu, kızların ise ortalamasının 60,04 standart sapmasının 8,59 olduğu hesaplanmıştır. Bu verilere göre kızlar ve erkekler arasında kavram oranı açısından anlamlı bir farklılık vardır. Bu sonuca göre cinsiyet kavram oranını etkileyen önemli bir değişkendir. ($p < 0,05$) Beşinci sınıftaki erkek çocukların “anne sevgisi” konusuna ilgilerinin daha fazla olabileceği ihtimali dikkati çekmektedir. Belli bir konuda kavram oranı açısından farkın olması cinsiyet anlamında aynı yaş grubunun konuya olan ilgisini gösterebilir. Bu konuyu erkek öğrencilerin daha ilgiyle karşıladığı, yazılarında daha farklı kavramlarla konuyu açıklamaya çalıştıklarını söyleyebiliriz.

Tablo 3. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Kullandıkları Cümle Uzunlukları İle Babalarının Eğitim Durumu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Varyans Analizi Sonuçları

BABANIN EĞİTİMİ	Öğr. Say.	Ort.	Stan. Sap.	F	P (Sigma)		
1 (İlkokul Mezunu)	9	5,86	1,42				
2 (Ortaokul Mezunu)	7	5,16	1,39				
3 (Lise Mezunu)	12	5,11	1,09				
4 (Üniversite Mezunu)	11	5,89	1,00				
Toplam	39	5,51	1,22				
Varyans Analizi (Anova)	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması				
Gruplar arası	5,48	3	1,82				
Gruplar içi	51,09	35	1,46				
Toplam	56,58	38				1,25	0,30

Tablo 3 incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin yazdığı metinlerde yer alan cümle uzunluklarının öğrencilerin babalarının eğitimine göre değişiklik gösterip göstermediğini incelemek için yapılan varyans analizi sonuçlarında, ortalamalara bakıldığında birtakım farklar görülmektedir. 0,05 önem düzeyinde anlamlı fark olmasa bile ortalamalara bakıldığında cümle uzunlukları arasında en yüksek ortalama 5,89 ile üniversite mezunu babaların çocuklarına aittir. Öğrencilerden elde edilen verilere bakıldığında 11. öğrencinin 7,53 cümle uzunluğu ortalamasıyla en uzun cümleyi kullandığı belirlenmiştir. Bu öğrencinin babası üniversite mezunudur ve babasının eğitim durumundan cümle uzunluğunun etkilendiği görülmektedir. Babası üniversite mezunu olan bazı öğrencilerin cümle uzunluğu dikkat çekicidir. Mesela öğrencilerden 20. öğrenci 6,89; 21. öğrenci 6,57; 26. öğrenci 6,35 cümle uzunluğu ortalamasıyla yazmışlardır. Cümle uzunluğunun babalarının eğitim durumundan bu öğrencilerin etkilendiği belirlenmiştir.

Tablo 4. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Metinlerindeki Kavram Oranları ile Babalarının Eğitim Durumu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Varyans Analizi Sonuçları

BABANIN EĞİTİMİ	Öğr. Say.	Ort.	Stan. Sap.	F	P (Sigma)		
1 (İlkokul Mezunu)	9	60,32	12,66				
2 (Ortaokul Mezunu)	7	70,71	8,14				
3 (Lise Mezunu)	12	62,75	6,18				
4 (Üniversite Mezunu)	11	62,18	7,82				
Toplam	39	63,46	9,17				
Varyans Analizi (Anova)	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması				
Gruplar arası	481,12	3	160,37				
Gruplar içi	2715,06	35	77,57				
Toplam	3196,18	38				2,06	0,12

Tablo 4 incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin yazdığı metinlerde yer alan kavram oranlarının öğrencilerin babalarının eğitimine göre değişiklik gösterip göstermediğini incelemek için yapılan varyans analizi sonuçlarında, kavram oranları arasında en düşük ortalama 60,32 ile ilköğretim mezunu babaların çocuklarına aittir. Gruplar arasında yer alan fark, 0,05 önem düzeyinde anlamlı olmasa da öğrencilerin verileri tek tek incelendiğinde babası üniversite mezunu olan 18. öğrencinin kavram oranı ortalamasının 78,66 olduğu belirlenmiştir. Bu oran tüm öğrenciler arasında en yüksek değerdir. Sadece bu öğrencinin kavram gelişiminde babasının üniversite mezunu olmasından etkilendiği söylenebilir.

Tablo 5. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Kullandıkları Cümle Uzunlukları ile Annelerinin Eğitim Durumu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Varyans Analizi Sonuçları

ANNENİN EĞİTİMİ	Öğr. Say.	Ort.	Stan. Sap.	F	P (Sigma)
1 (İlkokul Mezunu)	16	5,57	1,38	1,83	0,17
2 (Ortaokul Mezunu)	5	4,57	0,91		
3 (Lise Mezunu)	18	5,72	1,06		
4 (Üniversite Mezunu)	-	-	-		
Toplam	39	5,51	1,22		
Varyans Analizi (Anova)	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması		
Gruplar arası	5,24	2	2,62		
Gruplar içi	51,34	36	1,42		
Toplam	56,58	38			

Tablo 5 incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin yazdığı metinlerde kullandıkları cümle uzunluklarının, öğrencilerin annelerinin eğitim seviyesine göre bir değişiklik gösterip göstermediğini incelemek için yapılan varyans analizi sonuçlarında, cümle uzunlukları arasında en yüksek ortalama 5,72 ile lise mezunu annelerin çocuklarına aittir. 0,05 önem düzeyine göre anlamlı fark elde edilmese de ortalamalara bakıldığında annesi lise mezunu öğrencilerin lehine bir sonuç görülmektedir. 11. öğrenci 7,53 25. öğrenci 7,27 27. öğrenci 7,43 cümle uzunluğu ortalamasıyla yazmışlardır. En uzun cümleleri kullanan bu öğrencilerin anneleri lise mezunudur. Öğrenci ortalamaları dikkate alındığında annenin eğitim seviyesinin öğrenci yazılarında olumlu bir etkisinin olduğu söylenebilir.

Tablo 6. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Metinlerindeki Kavram Oranları ile Annelerinin Eğitim Durumu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Varyans Analizi Sonuçları

ANNENİN EĞİTİMİ	Öğr. Say.	Ort.	Stan. Sap.	F	P (Sigma)
1 (İlkokul Mezunu)	16	62,67	10,28		
2 (Ortaokul Mezunu)	5	67,70	9,36		
3 (Lise Mezunu)	18	62,98	8,24		
4 (Üniversite Mezunu)	-	-	-		
Toplam	39	63,46	9,17		
Varyans Analizi (Anova)	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması		
Gruplar arası	104,16	2	52,08		
Gruplar içi	3092,01	36	85,88		
Toplam	3196,18	38		0,60	0,55

Tablo 6 incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin yazdığı metinlerde yer alan kavram oranlarının, annelerinin eğitim seviyesine göre değişiklik gösterip göstermediğini incelemek için yapılan varyans analizi sonuçlarında, kavram oranları arasında en düşük ortalama 62,67 ile ilköğretim mezunu annelerin çocuklarına aittir. Annesi lise mezunu öğrenciler arasında 18. öğrenci 78,66 kavram oranı ortalamasıyla en yüksek değeri elde etmiştir. Bu öğrencinin annesinin eğitim durumundan etkilendiği açık bir şekilde görülmektedir. Annesi ortaokul mezunu olan öğrencilerin azlığı kavram oranlarının yüksek görünmesinin sebebidir. En yüksek kavram oranıyla yazan öğrenciler annesi lise mezunu olan öğrenciler arasındadır. Annesi lise mezunu olan 18. öğrencinin kavram oranı ortalamasının 78,66 olduğu belirlenmiştir. Bu oran tüm öğrenciler arasında en yüksek değerdir. 6. öğrenci 73,43 14. öğrenci 70,76 29. öğrenci 73, 62 ortalamayla en yüksek değerleri elde eden öğrenciler olarak dikkati çekmektedir. Bu öğrencilerin ortak özelliği

annelerinin lise mezunu olmasıdır. Ortalamalara bakıldığında anne eğitiminin öğrencilerin yazma becerisini etkilediği söylenebilir.

Tablo 7. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Kullandıkları Cümle Uzunlukları ile Babalarının Meslek Grubu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Varyans Analizi Sonuçları

BABANIN MESLEK GRUBU	Öğr. Say.	Ort.	Stan. Sap.	F	P (Sigma)
1 (Resmi dairede çalışan)	22	5,56	1,20	0,98	0,38
2 (Özel sektörde çalışan)	3	4,57	1,17		
3 (Kendi işinde çalışan)	14	5,64	1,25		
Toplam	39	5,51	1,22		
Varyans Analizi (Anova)	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması		
Gruplar arası	2,94	2	1,47		
Gruplar içi	53,63	36	1,49		
Toplam	56,58	38			

Tablo 7 incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin metinlerinde yer alan cümle uzunluklarının, babalarının mesleğine göre değişiklik gösterip göstermediğini, incelemek için yapılan varyans analizi sonuçlarında, cümle uzunlukları arasında en yüksek ortalama 5,64 ile kendi işinde çalışan babaların çocuklarına aittir. 0,05 önem düzeyinde anlamlı fark olmasa da babası resmi dairede çalışan öğrenciler ile babası kendi işinde çalışan öğrencilerin, babası özel sektörde çalışan öğrencilere nazaran daha uzun cümle kullandıkları görülmektedir. En uzun cümleyi 7,53 ortalama ile 11. öğrencinin kullandığı görülmüştür. Bu öğrencinin babası resmi dairede çalışmaktadır.

Tablo 8. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Metinlerindeki Kavram Oranları ile Babalarının Meslek Grubu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Varyans Analizi Sonuçları

BABANIN MESLEK GRUBU	Öğr. Say.	Ort.	Stan. Sap.	F	P (Sigma)
1 (Resmi dairede çalışan)	22	62,86	7,30	2,46	0,09
2 (Özel sektörde çalışan)	3	54,18	7,77		
3 (Kendi işinde çalışan)	14	66,38	10,98		
Toplam	39	63,46	9,17		
Varyans Analizi (Anova)	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması		
Gruplar arası	385,35	2	192,67		
Gruplar içi	2810,83	36	78,07		
Toplam	3196,18	38			

Tablo 8 incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin yazdığı metinlerde yer alan kavram oranlarının, öğrencilerin babalarının mesleğine göre değişiklik gösterip göstermediğini incelemek için yapılan varyans analizi sonuçlarında, kavram oranları arasında en yüksek ortalama 66,38 ile kendi işinde çalışan babaların çocuklarına aittir. Babası kendi işinde çalışan 18. öğrenci 78,66 kavram oranı ortalamasıyla en yüksek değerle yazmıştır. Yine babası kendi işinde çalışanlardan 37. öğrenci 77,15 8. öğrenci 75,00 6. öğrenci 73,43 kavram oranı ortalamasıyla en yüksek değerleri elde eden öğrenciler arasındadır. Babası resmi dairede çalışanlardan 21. öğrenci 71,17 29. öğrenci 73,62 14. öğrenci 70,76 kavram oranı ortalamasıyla yazmışlardır. Babası özel sektörde çalışan öğrencilerin yazılarındaki kavram oranının düşüklüğü (54,18) baba ilgisinin azlığını göstermektedir. Bu durumun öğrencilerin yazılarını etkilediği düşünülebilir.

Tablo 9. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Kullandıkları Cümle Uzunlukları ile Annelerinin Meslek Grubu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Varyans Analizi Sonuçları

ANNENİN MESLEK GRUBU	Öğr. Say.	Ort.	Stan. Sap.	F	P (Sigma)
1 (Resmi dairede çalışan)	4	6,74	0,57		
2 (Özel sektörde çalışan)	2	5,95	0,07		
3 (Kendi işinde çalışan)	-	-	-		
4 (Ev hanımı)	33	5,34	1,22		
Toplam	39	5,51	1,22		
Varyans Analizi	Kareler Top.	Ser. D.	K. Ort		
Gruplar arası	7,46	2	3,73		
Gruplar içi	49,12	36	1,36		
Toplam	56,58	38		2,73	0,07

Tablo 9 incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin yazdığı metinlerde yer alan cümle uzunluklarının, öğrencilerin annelerinin mesleğine göre değişiklik gösterip göstermediğini incelemek için yapılan varyans analizi sonuçlarında, cümle uzunluğu arasında en yüksek ortalama 6,74 ile resmi dairede çalışan annelerin çocuklarına aittir. Özel sektörde çalışan annelerin çocuklarının ortalaması 5,95'tir. En düşük ortalama 5,34 ile ev hanımı annelerin çocuklarına aittir. 0,05 değerine göre fark yoktur. Ancak annesi ev hanımı olan öğrenciler arasında en yüksek cümle uzunluğu ortalamasıyla yazan öğrenciler bulunsa da bu öğrencilerin büyük bir kısmının çok düşük ortalamayla yazdığı görülmektedir. Annesi bir işte çalışan öğrenciler lehine -ortalamalar karşılaştırıldığında- bir fark vardır.

Tablo 10. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Kullandıkları Cümle Uzunlukları ile Annelerinin Meslek Grubu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Kruskal-Wallis Sonuçları

ANNENİN MESLEK GRUBU	Öğr. Say.	Sıra Ort.	Stan. Sap.	X^2	P (Sigma)
1 (Resmi dairede çalışan)	4	31,88	1,22	5,11	0,07
2 (Özel sektörde çalışan)	2	22,75			
3 (Kendi işinde çalışan)	-	-			
4 (Ev hanımı)	33	18,39			
Toplam	33				

Tablo 10 incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin yazdığı metinlerde yer alan cümle uzunluklarının öğrencilerin annelerinin mesleğine göre değişiklik gösterip göstermediğini incelemek için yapılan Kruskal-Wallis sonuçlarında, cümle uzunluğu arasında en yüksek sıra ortalaması 31,88 ile resmi dairede çalışan annelerin çocuklarına aittir. Özel sektörde çalışan annelerin çocuklarının sıra ortalaması 22,75'tir. En düşük sıra ortalaması 18,39 ile ev hanımı annelerin çocuklarına aittir. Bu alt problemde gruplar homojen olmadığından farkı görmek için Kruskal-Wallis testi yapılmıştır. Bu tablodan görüldüğü üzere annesi bir işte çalışan öğrenciler, annesi ev hanımı olan öğrencilerden daha uzun cümlelerle yazmaktadır.

Tablo 11. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Metinlerindeki Kavram Oranları ile Annelerinin Meslek Grubu Arasındaki İlişkiyi Gösteren Varyans Analizi Sonuçları

ANNE MESLEĞİ	Öğr. Say.	Ort.	Stan. Sap.	F	P (Sigma)
1 (Resmi dairede çalışan)	4	67,85	2,60		
2 (Özel sektörde çalışan)	2	50,20	4,24		
3 (Kendi işinde çalışan)	-	-	-		
4 (Ev hanımı)	33	63,73	1,58		
Toplam	39	63,46	1,46		
Varyans Analizi	Kareler Top.	Serbestlik Der.	K. Ort.		
Gruplar arası	431,37	2	215,68		
Gruplar içi	2764,81	36	76,80		
Toplam	3196,18	38		2,80	0,07

Tablo 11 incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin yazdığı metinlerde bulunan kavram oranlarının, öğrencilerin annelerinin mesleğine göre değişiklik gösterip göstermediğini incelemek için yapılan varyans analizi sonuçlarında, kavram oranları arasında en yüksek ortalama 67,85 ile resmi dairede çalışan annelerin çocuklarına aittir. Gruplar arasında yer alan fark, 0,05 önem düzeyine göre anlamlı olmasa da bu grupların ortalamaları ayrı ayrı dikkate alındığında annesi resmi dairede çalışan öğrenciler lehine bir farklılık olmaktadır.

Tablo 12. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Kullandıkları Cümle Uzunlukları ile İnternet Kullanma Sıklığı Arasındaki İlişkiyi Gösteren Varyans Analizi Sonuçları

İNTERNET KULLANMA SIKLIĞI (HAFTADA)	Öğr. Say.	Ort.	Stan. Sap.	F	P (Sigma)		
1 (Hemen Hiç)	9	5,51	1,39				
2 (2-4 saat)	12	5,65	1,21				
3 (4-6 saat)	9	5,37	0,92				
4 (6 saat ve üstü)	9	5,46	1,48				
Toplam	39	5,51	1,22				
Varyans Analizi (Anova)	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması				
Gruplar arası	0,42	3	0,14				
Gruplar içi	56,16	35	1,60				
Toplam	56,58	38				0,08	0,96

Tablo 12 incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin metinlerinde yer alan cümle uzunluklarının, öğrencilerin haftalık internetle ilgilenme sıklığına göre değişiklik gösterip göstermediğini incelemek için yapılan varyans analizi sonuçlarında, cümle uzunlukları arasında en yüksek ortalama 5,65 ile interneti 2-4 saat kullanan öğrencilere aittir. 0,05 değeri açısından gruplar arasında fark görülmemektedir. Ancak 2-4 saat interneti kullananların, en fazla kişiyi barındırmasına rağmen en uzun cümleleri kullanan grup olduğu görülmektedir. İnterneti 4 saatten fazla kullanan gruba göre 2-4 saat kullanan öğrencilerin cümle uzunluğu dikkati çekmektedir. 11. öğrenci 7,53 ortalama ile en yüksek cümle uzunluğu ile yazmıştır. Bu öğrenci interneti 2-4 saat kullanan öğrenciler arasındadır. Bu sonuçlar öğrencilerin anne-baba kontrolüyle interneti kullandıkları

ihtimalini akla getirmektedir. Bu grupların ortalamaları ayrı ayrı dikkate alındığında interneti 2-4 saat kullananlar lehine bir fark vardır.

Tablo 13. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Metinlerindeki Kavram Oranları ile İnternet Kullanma Sıklığı Arasındaki İlişkiyi Gösteren Varyans Analizi Sonuçları

İNTERNET KULLANMA SIKLIĞI (HAFTADA)	Öğr. Say.	Ort.	Stan. Sap.	F	P (Sigma)
1 (Hemen Hiç)	9	66,42	7,26		
2 (2-4 saat)	12	60,43	8,73		
3 (4-6 saat)	9	68,70	10,47		
4 (6 saat ve üstü)	9	59,28	7,60		
Toplam	39	63,46	9,17		
Varyans Analizi (Anova)	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması		
Gruplar arası	593,35	3	197,78		
Gruplar içi	2602,83	35	74,36		
Toplam	3196,18	38		2,66	0,06

Tablo 13 incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin yazdığı metinlerde bulunan kavram oranlarının, öğrencilerin haftalık internetle ilgilenme sıklığına göre değişiklik gösterip göstermediğini incelemek için yapılan varyans analizi sonuçlarında, kavram oranları arasında en yüksek ortalama 68,70 ile interneti 4-6 saat arasında kullanan öğrencilere aittir. Cümle uzunluğu en az olan bu grubun (5,37) aynı zamanda kavram oranı en yüksek grup olduğu dikkati çekmektedir. Gruplar arasında 0,05 önem düzeyinde fark yoktur. Ancak 18. öğrenci 78,66 ortalamayla en yüksek kavram oranıyla yazan öğrencidir. Bu öğrenci interneti 4-6 saat arasında kullanan öğrenciler grubundadır. Ayrıca interneti 4-6

saat arasında kullanan grupta yer alan 17. öğrenci 76,52 6. öğrenci 73,43 37. öğrenci 77,15 kavram oranı ortalamasıyla en yüksek değerleri elde eden öğrenciler arasındadır. Grupların ortalamaları dikkate alındığında interneti 4-6 saat kullanan öğrenciler lehine fark görülmektedir.

Tablo 14. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Kullandıkları Cümle Uzunlukları ile İnternete Giriş Amacı Arasındaki İlişkiyi Gösteren Varyans Analizi Sonuçları

İNTERNETE GİRİŞ AMACI	Öğr. Say.	Ort.	Stan. Sap.	F	P (Sigma)
1 (Oyun oynamak)	17	5,20	1,32		
2 (Sanal sohbet)	6	6,22	0,63		
3 (Haber okumak)	-	-	-		
4 (Ödev yapmak)	16	5,57	1,20		
Toplam	39	5,51	1,22		
Varyans Analizi (Anova)	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması		
Gruplar arası	4,71	2	2,35		
Gruplar içi	51,87	36	1,44		
Toplam	56,58	38		1,63	0,20

Tablo 14 incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin yazdıkları metinlerde kullandıkları cümle uzunluklarının, öğrencilerin internete en çok hangi amaçla girdiği hususuna göre değişiklik gösterip göstermediğini incelemek için yapılan varyans analizi sonuçlarında, cümle uzunluğu arasında en yüksek ortalama 6,22 ile sanal sohbet eden öğrencilere aittir. Bu grubu 5,57 ortalama ile ödev yapma amacı ile interneti kullananlar takip etmektedir. Oyun oynama amacı ile interneti kullananlar en kısa cümle

uzunluğu ortalamasına (5,20) sahiptirler. Gruplar arasında yer alan fark, 0,05 önem düzeyinde anlamlı olmasa da grupların ortalamaları dikkate alındığında internete sanal sohbet ve ödev yapmak amacıyla giren öğrencilerin cümle uzunlukları ortalamalarının yüksek olduğu görölmektedir.

Tablo 15. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Metinlerindeki Kavram Oranları ile İnternete Giriş Amacı Arasındaki İlişkiyi Gösteren Varyans Analizi Sonuçları

İNTERNETE GİRİŞ AMACI	Öğr. Say.	Ort.	Stan. Sap.	F	P (Sigma)
1 (Oyun oynamak)	17	63,19	9,00		
2 (Sanal sohbet)	6	58,24	11,09		
3 (Haber okumak)	-	-	-		
4 (Ödev yapmak)	16	65,70	8,31		
Toplam	39	63,46	9,17		
Varyans Analizi (Anova)	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması		
Gruplar arası	244,89	2	122,44		
Gruplar içi	2951,29	36	81,98		
Toplam	3196,18	38		1,49	0,23

Tablo 15 incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin yazdıkları metinlerde bulunan kavram oranlarının, öğrencilerin internete en çok hangi amaçla girdiği hususuna göre değişiklik gösterip göstermediğini incelemek için yapılan varyans analizi sonuçlarında, kavram oranı en yüksek grup 65,70 ile internete ödev yapmak amacıyla giren öğrencilere aittir. Gruplar arasında yer alan fark, 0,05 önem düzeyinde anlamlı değildir. Ancak internete ödev yapmak amacıyla giren 18. öğrenci 78,66 kavram oranı ortalamasıyla

en yüksek değeri elde etmiştir. Yine aynı amaçla internete girenlerden 8. öğrenci 75,00 17. öğrenci 76,52 29. öğrenci 73,62 kavram oranlarının yüksekliği de dikkat çekicidir. Bütün grupların ortalamaları dikkate alındığında internete ödev yapmak amacıyla giren öğrenciler lehine bir fark görülmektedir.

Tablo 16. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Kullandıkları Cümle Uzunlukları ile Evine Günlük Gazete Alınıp Alınmaması Arasındaki İlişkiyi Gösteren T-Testi Sonuçları

Gazete Alınma – Alınmama	Öğr. Say.	Ort.	Stan. Sap.	T	P (sigma)
1 (Alınan)	9	5,86	1,24	0,98	0,32
2 (Alınmayan)	30	5,41	1,21		

Tablo 16 incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin yazdıkları metinlerde yer alan cümle uzunluklarının, öğrencilerin evlerine düzenli olarak günlük gazete alınıp alınmamasına göre değişiklik gösterip göstermediğini incelemek için yapılan T-testi sonuçlarında, evine gazete alınan öğrencilerin cümle uzunlukları ortalamasının 5,86 olduğu, evine gazete alınmayanların ise ortalamasının 5,41 olduğu hesaplanmıştır. Evine gazete alınan öğrencilerin alınmayanlardan biraz daha uzun yazdığı tespit edilmiştir. 0,05 değerine göre anlamlı bir fark yoktur. Ancak 11. öğrenci 7,53 ile en uzun cümleyi kuran öğrencidir. 27. öğrenci 7,43 38. öğrenci 7,27 39. öğrenci 7,09 ile en uzun cümleyle yazan öğrencilerdir. Bahsi geçen öğrenciler evine düzenli gazete alınan gruptadır. Buna göre ortalamaları dikkate alırsak evine gazete alınan öğrenciler lehine bir fark olduğunu söyleyebiliriz.

Tablo 17. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Metinlerindeki Kavram Oranları ile Evine Günlük Gazete Alınıp Alınmaması Arasındaki İlişkiyi Gösteren T-Testi Sonuçları

Gazete Alınma – Alınmama	Öğr. Say.	Ort.	Stan. Sap.	T	P (sigma)
1 (Alınan)	9	66,07	7,02		
2 (Alınmayan)	30	62,67	9,68	0,97	0,33

Tablo 17 incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin yazdığı metinlerde bulunan kavram oranlarının, öğrencilerin evlerine düzenli olarak günlük gazete alınıp alınmamasına göre değişiklik gösterip göstermediğini incelemek için yapılan T-testi sonuçlarında, evine gazete alınan öğrencilerin kavram oranları ortalamasının 66,07 olduğu, evine gazete alınmayanların ise ortalamasının 62,67 olduğu hesaplanmıştır. Evine gazete alınan öğrencilerin gazete alınmayanlara göre daha yüksek kavram oranıyla yazdığı tespit edilmiştir. 0,05 önem düzeyinde anlamlı fark olmasa da 18. öğrenci 78,66 kavram oranı ortalamasıyla en yüksek değerde yazmıştır. Bu öğrencinin evine düzenli olarak gazete girmektedir. Ancak ortalamalar dikkate alındığında evine gazete giren bazı öğrenciler lehine bir fark olduğu görülmektedir.

Tablo 18. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Kullandıkları Cümle Uzunlukları ile Evine Düzenli Olarak Dergi Alınıp Alınmaması Arasındaki İlişkiyi Gösteren T-Testi Sonuçları

Dergi	Öğr. Say.	Ort.	Stan. Sap.	T	P (sigma)
1 (Alınan)	9	5,19	1,20		
2 (Alınmayan)	30	5,61	1,22	-0,95	0,37

Tablo 18 incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin yazdığı metinlerde yer alan cümle uzunluklarının öğrencilerin evlerine düzenli olarak dergi alınıp alınmamasına göre değişiklik gösterip göstermediğini incelemek için yapılan T-testi sonuçlarında evine dergi alınan öğrencilerin cümle uzunlukları ortalamasının 5,19 olduğu, evine dergi alınmayan öğrencilerin ortalamasının 5,61 olduğu hesaplanmıştır. 0,05 değerine göre bir fark yoktur. Ancak evine dergi alınan 11. öğrenci 7,53 ortalamayla en uzun cümleyi kuran öğrencidir. Ayrıca yine aynı gruptaki 27. öğrenci 7,43 25. öğrenci 7,27 ortalamayla en yüksek değerleri elde etmiştir. Bu öğrencilere ait kişisel ortalamalar dikkate alındığında evine dergi alınan bazı öğrenciler lehine bir fark görülmektedir.

Tablo 19. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Metinlerindeki Kavram Oranları ile Evine Düzenli Olarak Dergi Alınıp Alınmaması Arasındaki İlişkiyi Gösteren T-Testi Sonuçları

Dergi	Öğr. Say.	Ort.	Stan. Sap.	T	P (sigma)
1 (Alınan)	9	60,98	9,06	-0,92	0,36
2 (Alınmayan)	30	64,20	9,22		

Tablo 19 incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin yazdığı metinlerde yer alan cümle uzunluklarının öğrencilerin evlerine düzenli olarak dergi alınıp alınmamasına göre değişiklik gösterip göstermediğini incelemek için yapılan T-testi sonuçlarında, evine dergi alınan öğrencilerin kavram oranları ortalamasının 60,98 olduğu, evine dergi alınmayan öğrencilerin ortalamasının 64,20 olduğu hesaplanmıştır. Bu açıdan 0,05 değerine göre fark yoktur. Ancak kişisel ortalamaları incelediğimizde en yüksek kavram oranıyla yazan ilk 3 öğrenciden ikisinin evine düzenli olarak dergi girdiği görülmektedir. Bu öğrenciler 77,17 ortalamayla 21. öğrenci, 77,15 ortalamayla 37. öğrencidir. Genel ortalamalarda farkın çıkmaması velinin öğrencisini yönlendirmemesiyle

ilgili olabilir. Ancak derginin düzenli olarak eve alınmasının kişisel ortalamalarda bir fark oluşturduğunu görmekteyiz.

Tablo 20. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Kullandıkları Cümle Uzunlukları ile Günlük Tutmaları Arasındaki İlişkiyi Gösteren T-Testi Sonuçları

Günlük	Öğr. Say.	Ort.	Stan. Sap.	T	P (sigma)
1 (Tutan)	10	5,46	1,26		
2 (Tutmayan)	29	5,53	1,22	-0,15	0,87

Tablo 20 incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin yazdıkları metinlerde yer alan cümle uzunluklarının, öğrencilerin günlük tutup tutmamasına göre değişiklik gösterip göstermediğini incelemek için yapılan T-testi sonuçlarında, günlük tutanların cümle uzunlukları ortalamasının 5,46 olduğu, günlük tutmayanların ortalamasının 5,53 olduğu belirlenmiştir. Bu açıdan 0,05 önem düzeyinde fark yoktur. Ancak kişisel ortalamalar dikkate alındığında günlük tutan 11. öğrenci 7,53 ortalamayla ilk sıradadır. Bu öğrenciyi yine aynı gruptaki 7,43 cümle uzunluğu ortalamasıyla 27. öğrenci, 7,27 ortalamayla 25. öğrenci takip etmektedir. Böylece kişisel ortalamalar dikkate alındığında en uzun cümleyi kuran öğrenciler lehine bir fark görülmektedir.

Tablo 21. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Metinlerindeki Kavram Oranları ile Günlük Tutmaları Arasındaki İlişkiyi Gösteren T-Testi Sonuçları

Günlük	Öğr. Say.	Ort.	Stan. Sap.	T	P (sigma)
1 (Tutan)	10	59,96	8,60		
2 (Tutmayan)	29	64,66	9,19	-1,41	0,16

Tablo 21 incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin yazdıkları metinlerde yer alan kavram oranlarının, öğrencilerin günlük tutup tutmamasına göre değişiklik gösterip göstermediğini incelemek için yapılan T-testi sonuçlarında, günlük tutanların kavram oranları ortalamasının 59,96 standart sapmasının 8,60 olduğu, günlük tutmayanların ortalamasının 64,66 standart sapmasının 9,19 olduğu hesaplanmıştır. 0,05 önem düzeyinde fark yoktur. Ancak kişisel veriler dikkate alındığında 18. öğrenci 78,66 ortalamayla en yüksek değeri elde etmiştir. Bu öğrenciyi 77,11 ortalamayla 21. öğrenci ve 76,52 ortalamayla 17. öğrenci izlemektedir. Bu öğrenciler düzenli olarak günlük tutan öğrenciler arasındadır. Bu açıdan günlük tutmanın öğrencilerin kavram oranını etkilediğini söyleyebiliriz. Yüksek kavram oranıyla yazan öğrenciler lehine kişisel ortalamalar dikkate alındığında fark görülmektedir.

Tablo 22. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Kullandıkları Cümle Uzunlukları ile Evinde Kitaplık Bulunma Durumu Arasındaki İlişkiyi Gösteren T-Testi Sonuçları

Kitaplık	Öğr. Say.	Ort.	Stan. Sap.	T	P (sigma)
1 (Evinde olan)	35	5,49	1,18	-0,25	0,80
2 (Evinde olmayan)	4	5,66	1,70		

Tablo 22 incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin yazdıkları metinlerde yer alan cümle uzunluklarının, öğrencilerin evlerinde kitaplık bulunup bulunmamasına göre değişiklik gösterip göstermediğini incelemek için yapılan T-testi sonuçlarında, evinde kitaplık olanların cümle uzunlukları ortalamasının 5,49 standart sapmasının 1,18 olduğu, evinde kitaplık olmayanların ortalamasının 5,66 standart sapmasının 1,70 olduğu hesaplanmıştır. 0,05 değerine göre anlamlı fark yoktur. Ancak evinde kitaplık olmayan öğrenci sayısının azlığı dikkate alınıp evinde kitaplık bulunanların kişisel ortalamalarına bakıldığında 35 öğrencinin 15'inin 6.00 cümle uzunluğunun üzerinde

olduğu belirlendi. Bu açıdan kişisel ortalamalar tek tek dikkate alındığında evinde kitaplık bulunan öğrenciler lehine fark görülmektedir.

Tablo 23. İlköğretim Beşinci Sınıf ğrencilerinin Metinlerindeki Kavram Oranları ile Evinde Kitaplık Bulunma Durumu Arasındaki İlişkiyi Gösteren T-Testi Sonuçları

Kitaplık	Öğr. Say.	Ort.	Stan. Sap.	T	P (sigma)
1 (Evinde olan)	35	63,55	9,49	0,17	0,86
2 (Evinde olmayan)	4	62,68	6,56		

Tablo 23 incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf ğrencilerinin yazdıkları metinlerde bulunan kavram oranlarının, öğrencilerin evlerinde kitaplık bulunup bulunmamasına göre değişiklik gösterip göstermediğini incelemek için yapılan T-testi sonuçlarında, evinde kitaplık olanların kavram oranları ortalamasının 63,55 olduğu, evinde kitaplık olmayanların ortalamasının 62,68 olduğu hesaplanmıştır. 0,05 değerine göre fark yoktur. Evinde kitaplık olmayan 4 öğrenciden sadece 1 kişi 70,00 ortalamayla yazmıştır. Evinde kitaplık olan 35 öğrenciden 8'i 70 ortalamanın üzerindedir. Bu 8 ğrencinin hepsi puan olarak diğer grubun en iyi ortalama puanını elde eden öğrenciden de yüksektedir. Bu açıdan bakıldığında evinde kitaplık bulunan öğrenciler lehine –kişisel ortalamalar dikkate alındığında- fark görülmektedir.

Tablo 24. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Kullandıkları Cümle Uzunlukları ile Günlük Kitap Okuma Süreleri Arasındaki İlişkiyi Gösteren Varyans Analizi Sonuçları

KİTAP OKUMA SÜRESİ (GÜNDE)	Öğr. Say.	Ort.	Stan. Sap.	F	P (Sigma)		
1 (Nadiren okurum)	9	5,29	1,18				
2 (30 dkdan az)	11	5,01	1,11				
3 (1 saat)	12	6,03	1,27				
4 (1 saatten fazla)	7	5,69	1,19				
Toplam	39	5,51	1,22				
Varyans Analizi (Anova)	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması				
Gruplar arası	6,66	3	2,22				
Gruplar içi	49,91	35	1,42				
Toplam	56,58	38				1,55	0,21

Tablo 24 incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin yazdıkları metinlerde yer alan cümle uzunluklarının, öğrencilerin günlük kitap okuma süresine göre değişiklik gösterip göstermediğini incelemek için yapılan varyans analizi sonuçlarında, cümle uzunlukları arasında en yüksek ortalamalar 6,03 ile günde 1 saat okuyanlara aittir. Bu grubu 5,69 ile günde 1 saatten fazla okuyanlar takip etmektedir. Günde 1 saat ile 1 saatten fazla okuyan gruplar, az okuyan ve nadiren okuyan gruplara göre biraz daha uzun yazmaktadır. Gruplar arasında yer alan fark, 0,05 önem düzeyinde anlamlı değildir. Ancak grupların ortalamaları dikkate alındığında okuma süresinin cümle uzunluğuna etkisi görülmektedir. Böylece grupların ortalamaları dikkate alındığında okuma süresi fazla olan öğrenciler lehine bir fark görülmektedir.

Tablo 25. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Metinlerindeki Kavram Oranları ile Günlük Kitap Okuma Süreleri Arasındaki İlişkiyi Gösteren Varyans Analizi Sonuçları

KİTAP OKUMA SÜRESİ (GÜNDE)	Öğr. Say.	Ort.	Stan. Sap.	F	P (Sigma)
1 (Nadiren okurum)	9	59,74	10,93		
2 (30 dakikadan az)	11	63,46	7,32		
3 (1 saat)	12	63,10	8,03		
4 (1 saatten fazla)	7	68,84	10,52		
Toplam	39	63,46	9,17		
Varyans Analizi (Anova)	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması		
Gruplar arası	328,80	3	109,60		
Gruplar içi	2867,37	35	81,92		
Toplam	3196,18	38			

Tablo 25 incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin yazdıkları metinlerde bulunan kavram oranlarının, öğrencilerin günlük kitap okuma süresine göre, değişiklik gösterip göstermediğini incelemek için yapılan varyans analizi sonuçlarında, kavram oranları arasında en yüksek ortalama 68,84 ile günde en fazla süreyle kitap okuyanlara aittir. En düşük ortalama ise 59,74 ile nadiren okuyanlarda görülmektedir. 0,05 değerine göre fark anlamlı değildir. Ancak 1 saatten fazla kitap okuyan öğrencilerden 4'ü 70,00 ortalamanın üzerinde yazmıştır. Bu öğrenciler sırasıyla 18. öğrenci (78,66), 21. öğrenci (77,17), 37. öğrenci (77,15), 14. öğrenci (70,76) olarak belirlenmiştir. Bunlar arasındaki ilk 3 öğrenci tüm gruplar dikkate alındığında kavram oranı yönüyle en başarılı öğrencilerdir. Kitap okuma süresi arttıkça kavram oranı da yükselmektedir. Böylece kişisel

ortalamalar tek tek dikkate alındığında okuma süresi fazla olan öğrenciler lehine bir fark görülmektedir.

Tablo 26. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Kullandıkları Cümle Uzunlukları ile Günlük Tv İzleme Süreleri Arasındaki İlişkiyi Gösteren Varyans Analizi Sonuçları

TV İZLEME SÜRESİ (GÜNDE)	Öğr. Say.	Ort.	Stan. Sap.	F	P (Sigma)
1 (1saatten az)	4	5,89	1,10		
2 (2 saat)	6	5,61	0,94		
3 (3 saat)	11	5,28	1,13		
4 (4 saat)	9	5,34	1,46		
5 (5 saat ve üstü)	9	5,74	1,42		
Toplam	39	5,51	1,22		
Varyans Analizi (Anova)	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması		
Gruplar arası	1,91	4	0,47		
Gruplar içi	54,67	34	1,60		
Toplam	56,58	38			

Tablo 26 incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin yazdığı metinlerde yer alan cümle uzunluklarının, öğrencilerin günlük televizyon seyretme sürelerine göre değişiklik gösterip göstermediğini incelemek için yapılan varyans analizi sonuçlarında, cümle uzunlukları arasında en yüksek ortalama 5,89 ile en az süre televizyon seyreden öğrencilere aittir. Bu grubu en uzun süre tv izleyen öğrenciler takip etmektedir. 0,05 önem düzeyinde gruplar arasında anlamlı fark yoktur. Ancak 7,53 cümle uzunluğu ortalamasıyla en uzun cümleleri kullanan 11. öğrenci televizyonu en çok izleyen öğrenci grubundadır.

Tablo 27. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Metinlerindeki Kavram Oranları ile Günlük Tv İzleme Süreleri Arasındaki İlişkiyi Gösteren Varyans Analizi Sonuçları

TV İZLEME SÜRESİ (GÜNDE)	Öğr. Say.	Ort.	Stan. Sap.	F	P (Sigma)	Anlamlı Fark (Tukey HSD)
1 (1saatten az)	4	65,08	7,58			
2 (2 saat)	6	64,74	7,49			
3 (3 saat)	11	63,57	10,00			
4 (4 saat)	9	56,30	7,59			
5 (5 saat ve üstü)	9	68,90	8,15			
Toplam	39	63,46	9,17			
Varyans Analizi (Anova)	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması			
Gruplar arası	748,15	4	187,03			
Gruplar içi	2448,02	34	72,00			
Toplam	3196,18	38				

Tablo 27 incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin yazdıkları metinlerde bulunan kavram oranlarının, öğrencilerin günlük televizyon seyretme sürelerine göre değişiklik gösterip göstermediğini incelemek için yapılan varyans analizi sonuçlarında, kavram oranları arasında en yüksek ortalama 68,90 ile en uzun süre (5 saat ve üstü) televizyon seyreden öğrencilere aittir. Bu grubu 4 saat süreyle tv izleyen öğrenciler takip etmektedir. 4 saat tv izleyenle 5 saat ve üstü tv izleyen grup arasında en çok tv izleyen lehine fark anlamlıdır. ($p < 0,05$) Bu farkın kaynağının tv izlerken ailenin öğrenciyi -kendi isteğinden başka- nitelikli programlara yönlendirmesi olduğu düşünülmektedir.

Tablo 28. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Kullandıkları Cümle Uzunlukları ile Haber, Güncel Konuları Tartışma, Belgesel Programları Haftalık İzleme Süreleri Arasındaki İlişkiyi Gösteren Varyans Analizi Sonuçları

HABER, BELGESEL VB. İZLEME SÜRESİ (HAFTALIK)	Öğr. Say.	Ort.	Stan. Sap.	F	P (Sigma)
1 (Hiç)	9	5,64	0,99		
2 (1 saat)	10	5,80	1,19		
3 (2 saat)	8	5,76	1,36		
4 (3 saat)	5	4,95	1,14		
5 (3 saatin üstü)	7	5,05	1,47		
Toplam	39	5,51	1,22		
Varyans Analizi (Anova)	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması		
Gruplar arası	4,60	4	1,15		
Gruplar içi	51,97	34	1,52		
Toplam	56,58	38			

Tablo 28 incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin yazdıkları metinlerde yer alan cümle uzunluklarının, öğrencilerin haber, güncel konuları tartışma, belgesel programları haftalık izleme sürelerine göre, değişiklik gösterip göstermediğini incelemek için yapılan varyans analizi sonuçlarında, gruplar arasında fark görülmesi de cümle uzunlukları arasında en yüksek ortalama 5,80 ile en 1 saat süreyle bu programları izleyen öğrencilere aittir. Bu grubu 2 saat süresince bu programları izleyenlerle hiç izlemeyenler takip etmektedir. Cümle uzunluğu en az olan gruplar 3 saat ve üstünde bu programları izleyenlerdir.

Tablo 29. İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Metinlerindeki Kavram Oranları ile Haber, Güncel Konuları Tartışma, Belgesel Programları Haftalık İzleme Süreleri Arasındaki İlişkiyi Gösteren Varyans Analizi Sonuçları

HABER, BELGESEL VB. İZLEME SÜRESİ (HAFTALIK)	Öğr. Say.	Ort.	Stan. Sap.	F	P (Sigma)
1 (Hiç)	9	66,81	10,67	0,71	0,58
2 (1 saat)	10	62,96	7,17		
3 (2 saat)	8	61,88	9,33		
4 (3 saat)	5	58,81	9,38		
5 (3 saatin üstü)	7	64,97	10,08		
Toplam	39	63,46	9,17		
Varyans Analizi (Anova)	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması		
Gruplar arası	247,64	4	61,91		
Gruplar içi	2948,53	34	86,72		
Toplam	3196,18	38			

Tablo 29 incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin yazdığı metinlerde bulunan kavram oranlarının, öğrencilerin güncel konuları tartışma, belgesel programları haftalık izleme sürelerine göre değişiklik gösterip göstermediğini incelemek için yapılan varyans analizi sonuçlarında, kavram oranları arasında en yüksek ortalama 66,81 ile bu programları hiç izlemeyen öğrencilere aittir. Beklentimiz bu tür programları izleyenlerin kavram oranlarının yüksek olması yönünde olsa bile bu, varyans analizinde tam tersi istikamette görülmektedir. Ancak kişisel ortalamalar tek tek dikkate alındığında bu programları en çok izleyenler arasında 17. öğrenci (76,52) ve 14. öğrencinin (70,76) yazılarındaki kavram oranlarını yükselttiklerini söyleyebiliriz.

2. SONUÇLAR

Bu bölümde, araştırmanın dayanağı olan bulgulara bağlı olarak ulaşılan genel sonuçlara yer verilmiştir.

Beşinci sınıf öğrencilerinin cinsiyet açısından cümle uzunlukları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı belirlendi. Erkeklerle kızların hemen hemen aynı uzunlukta cümleler kullandıkları ortaya çıkmıştır. Bu durum öğrencilerin aynı eğitim ortamını paylaşımlarından kaynaklanıyor olabilir. Aynı konu ve aynı ortam aynı uzunlukta cümlelerin oluşmasına bir sebeptir.

Öğrencilerin cinsiyet açısından kavram oranları arasında erkek öğrenciler lehine anlamlı bir farklılık vardır. Bu sonuca göre Hoca Ahmet Yesevi İlköğretim Okulu beşinci sınıf öğrencileri arasında cinsiyet, kavram oranını etkileyen önemli bir değişkendir. Bu sonuçlara göre erkek öğrencilerin bu konuya daha fazla ilgi duyduğu anlaşılmıştır. Beşinci sınıf kız öğrencilerin bu yaşlarda anneyle rekabete başlamaları konuya soğuk kalmalarının bir sebebi olabilir. Ana okulunda altı yaş grubuna devam eden bir öğrenci grubuna ait kavram gelişiminin cinsiyete göre incelendiği bir çalışmada cinsiyet farkının çoğun kavram gelişimini etkilemediği ortaya konmuştur.

Ayhan, A. B. <http://web.ebscohost.com/ehost/pdf?vid=1&hid=104&sid=11d2dfce-1e6d-4a6d-9810-e554eac8cb78%40sessionmgr102> (02.07.2009)

Beşinci sınıftaki erkek çocukların “anne sevgisi” konusuna ilgisinin daha fazla olabileceği ihtimali dikkati çekmektedir. “Öğretmenlerin, öğrencilerden hayal ettikleri konuda değil de kendi belirledikleri konu üzerinde yazma çalışması istemeleri, onların yazmaya karşı soğuk bakmalarına neden oldukları söylenebilir. Bu durumun ortaya çıkmasında, atasözü açıklatma çalışmasının öğrenciyi düşünme ve yazma eyleminde kısırlaştırması ve öğrencinin yazacak bir şey bulamaması yüzünden yazmaktan sıkılması gibi nedenlerin etkisi olabilir.” Arıcı, A. F. ve Ungan, S. <http://web.ebscohost.com/ehost/pdf?vid=1&hid=107&sid=d9f19ecd-15c8-4d39-9d27-d35c5afd0231%40sessionmgr107> (02.07.2009)

Öğrencilerin, babalarının eğitim seviyesi açısından cümle uzunlukları arasında ortalamalar dikkate alındığında bir fark olduğu belirlendi. Babası üniversite mezunu olan öğrencilerin yazılarında cümle uzunluğunun diğer öğrencilerden yüksek olduğu belirlendi. Bu durum babanın eğitim seviyesi yükseldikçe çocuğuyla daha nitelikli ilgilendiğinin bir kanıtı olarak görülebilir. Babanın çocuğuyla diyalogunda kullandığı cümleler de –eğitim seviyesi yükseldikçe- uzadığı için bu durum çocuğun yazma becerisini olumlu etkilemektedir.

Öğrencilerin, babalarının eğitim seviyesi açısından kavram oranları arasında grupların ortalamaları dikkate alındığında anlamlı bir farklılık olduğu belirlendi. Öğrencilerin kavram oranları arasında en düşük ortalama babası ilkokul mezunu olan öğrencilere aittir. 0,05 değerine göre fark anlamlı olmasa da babası üniversite mezunu olan 18. öğrenci tüm gruplar arasında en yüksek kavram oranı değeriyle yazan öğrenci olarak dikkati çekmektedir. Baba etkisi kendini anne etkisi kadar hissettirmemektedir. Çocukla annenin birlikteliğinin daha fazla oluşu kavram gelişiminde babanın etkisini görme ihtimalimizi azaltmaktadır.

Öğrencilerin annelerinin eğitim seviyesi açısından grupların ortalamaları dikkate alındığında cümle uzunlukları arasında anlamlı bir fark vardır. Annesi üniversite mezunu olan öğrencilerin bulunmadığı bu grupta annesi lise mezunu olan öğrencilerin diğer öğrencilerden daha uzun cümle kullandığı belirlenmiştir. Anne ilgisi çocuğun dil gelişiminde önemli bir yer tutmaktadır. Konuşurken ve yazarken uzun cümle kurmak, ebeveynin çocuğuyla diyalogunda kullandığı dille alâkalıdır.

Öğrencilerin annelerinin eğitim seviyesi açısından ortalamalar dikkate alındığında kavram oranları arasında anlamlı bir fark vardır. En düşük kavram oranı ortalaması annesi ilkokul mezunu olan öğrencilere aittir. En uzun cümlelerle yazan ilk üç öğrenci annesi lise mezunu olan öğrenciler grubundadır. 0,05 değerine göre annenin eğitim durumu önemli bir değişken olmasa da öğrencilerin kişisel ortalamalarında bir fark görülmektedir. Bu farkın

sebebi olarak annenin eğitiminde nitelik arttıkça öğrencilerin cümle uzunluğunu olumlu etkilediğini görmekteyiz. Annelerin babalara nazaran çocukla daha ilgili olduğunu gösteren kişisel ortalamalar dikkat çekicidir. Annenin eğitim seviyesi yükseldikçe çocuğuyla diyalogunda kullandığı cümleler de uzamaktadır. Anne ve babanın eğitim düzeyinin öğrenci üzerinde etkisini ele alırken şu görüşler de dikkat çekicidir: Ana okulunda altı yaş grubuna devam eden öğrencilerde kavram gelişiminin anne-babanın eğitim seviyesini dikkate alarak yapılan bir çalışmada “çocukların kavram gelişiminde anne-baba öğrenim düzeyinin etkili olduğu görülmektedir. Ortalama puanlar gözönüne alındığında çocukların kavram gelişimi puan ortalamalarının anne ve baba öğrenim düzeyiyle birlikte paralel olarak arttığı dikkati çekmektedir. Bu durum anne ve babanın öğrenim düzeyi yükseldikçe çocuğun kavram gelişimini daha fazla desteklediği şeklinde yorumlanabilir.”Ayhan,A.B. <http://web.ebscohost.com/ehost/pdf?vid=1&hid=104&sid=11d2dfce-1e6d-4a6d-9810-e554eac8cb78%40sessionmgr102> (02.07.2009)

Öğrencilerin babalarının mesleği ortalamalar dikkate alındığında cümle uzunlukları açısından fark anlamlıdır. 0,05 değerine göre bir fark olmasa da ortalamalara bakıldığında babası kendi işinde çalışan öğrenciler ile babası resmi dairede çalışan öğrencilerin, babası özel sektörde çalışan öğrencilere göre biraz daha uzun yazdığı tespit edilmiştir. Cümle uzunluğu en kısa olan grup babası özel sektörde çalışan öğrencilerdir. En uzun cümleyi babası resmi dairede çalışan 11. öğrenci kullanmıştır. Resmi dairede çalışan bir babanın dili kullanırken muhatabına doğru mesaj verme gayesiyle dikkatli olduğu bilinen bir husustur. Uzun cümleyi daha rahat kullanacak bir doluluğu yakalayan bir babanın çocuğuyla diyaloguna bunu yansıtacağını düşünmekteyiz.

Öğrencilerin babalarının mesleği dikkate alındığında kavram oranları açısından 0,05 değerine göre anlamlı bir fark olmasa da grupların ortalamaları dikkate alındığında bazı farklar göze çarpmaktadır. En yüksek kavram oranı ortalamasıyla yazan öğrenciler babası kendi işinde çalışan öğrencilerdir. En düşük kavram oranı ortalamasıyla yazan öğrenciler babası özel sektörde çalışan öğrencilerdir. Babası özel sektörde çalışan öğrencilerin kavram oranının düşük olması öğrenciye baba ilgisinin bu meslek grubu adına daha az olduğunu göstermektedir. Özel sektörün beklentileri bu alanda çalışan bir babayı öğrencisinden diğer

gruplara nazaran daha çok uzaklaştırmaktadır. Hem cümle uzunlukları hem de kavram oranları yönüyle babaları özel sektörde çalışan öğrencilerin diğer gruplara göre daha düşük değerleri bizi bu düşünceye yönlendirmektedir.

Öğrencilerin annelerinin mesleği ortalamalar dikkate alındığında cümle uzunlukları açısından bir fark görülmektedir. 0,05 değerine göre fark anlamlı olmasa da annesi resmi dairede çalışan öğrencilerle annesi ev hanımı olan öğrenciler arasındaki cümle uzunluğu farkı annesi resmi dairede çalışan öğrenciler lehinedir. Annesi resmi dairede çalışan öğrencilere anne ilgisi ve desteğinin diğer gruplara göre daha iyi olduğu sonucuna varılmıştır. Annenin bir işte çalışıyor olması öğrenciyi az da olsa etkilemektedir. Bu durum öğrencilerin yazılı anlatımını olumlu etkilemektedir. Annenin çalışması dünyayı, çevreyi, insanları daha geniş bir bakış açısıyla değerlendirmesini sağlamaktadır. Hâliyle bu durum annenin çocuğuyla iletişiminde kullandığı dile yansiyacaktır. Bundan öğrencinin olumlu etkilenmesi beklenebilir. Bir mesleğe sahip olmak başkalarıyla dengeli bir diyalog kurmayı insana kazandırır. Bu durum çocuk eğitiminde “sabır” olarak kendini gösterir. Çocuğun merakını ve ihtiyaçlarını sabırla gideren bir annenin çocuğun dil gelişimini olumlu etkileyeceğini söyleyebiliriz.

Öğrencilerin annelerinin mesleği grupların ortalamaları dikkate alındığında kavram oranları açısından anlamlı bir fark vardır. 0,05 değerine göre fark olmasa da en yüksek kavram oranı ortalaması annesi resmi dairede çalışan öğrencilere aittir. Bu açıdan ortalamalara bakıldığında annesi resmi dairede çalışan öğrencilerin diğer gruplara göre daha iyi bir anne ilgisi ve desteğiyle nitelikli yazılar oluşturduğu söylenebilir. Bu durumun temel sebebi annenin dünyaya bakışını etkileyen bir meslekten ötürü çocuğuyla iletişimde kullandığı dilin daha nitelikli olmasıdır. Okuma becerisine ailenin etkisini ele alan bir araştırmada ise anne ve baba mesleğinin, “sosyo-ekonomik durum”un etkisini Özbay şöyle özetlemektedir: “Çocukların merak ettiği hususlara çevreden olumlu yönde bir tepki geliştirilmediği takdirde zamanla, çocuklarda merak uyandıran özellikler ve öğrenme isteğinin sönükleştiği gözlenmiştir. İlerleyen dönemlerde ise bu durumun özgüven kaybına yol açarak onların akademik benlik tasarımları üzerinde olumsuz bir etkide bulunduğu

bilinmektedir. (Ensar, 2003, s.267-268). Sosyoekonomik düzeyin de 18. aydan itibaren çocuğun dil gelişimini etkilediği tespit edilmiştir. Daha iyi ortamlarda yetişen çocukların daha zengin kelime hazinesi ve daha sağlam cümle yapısına sahip olduğu izlenmiştir. (Çelen, 1993, s.86) Belirtilen durum, genelde dil eğitimi özelde de okuma eğitimi etkilemektedir. Okuma yeteneği ile sosyoekonomik durum arasında açık bir ilişki vardır. Sosyoekonomik durum düştükçe okumada güçlükler başlamakta, yükseldikçe de okuma yeteneği gelişmektedir.” (Güneş, 1997, s. 245). Ülkemizde yapılan daha önceki araştırmaların da (Akçamete, 1989; Avcıoğlu, 2000; Dökmen, 1994) test etmeyi amaçladığı en önemli konu, “öğrencilerin sosyoekonomik düzeylerine ilişkin kimi faktörlerin okuma başarısı üzerinde ne tür bir etki yarattığı”dır. Öyle ki; bu yönde yapılan araştırmalar örneğin, okuma eğitiminde sıklıkla başvurulmuş ödüllendirme ve teşvik etme gibi pekiştiricilerin bile etkili ve yerinde bir kullanımını belirleyen en önemli unsurun ailenin mesleği ve gelir durumu olduğunu iddia etmektedir (Pars, 1953).” Aynur, A. B. <http://web.ebscohost.com/ehost/pdf?vid=1&hid=104&sid=11d2dfce-1e6d-4a6d-9810-e554eac8cb78%40sessionmgr102> (02.07.2009)

Öğrencilerin haftalık interneti kullanma sıklığı ortalamalar dikkate alındığında cümle uzunluğu açısından aralarındaki fark anlamlıdır. 0,05 değerine göre anlamlı fark elde edilmese de interneti kullanmayan ya da 4 saatten fazla kullananlar, 2-4 saat arasında kullananlardan daha kısa cümlelerle yazmıştır. Cümle uzunluğu en kısa olan grup interneti haftada 4-6 saat arasında kullanan gruptur. İnterneti 2-4 saat kullanan 11. öğrenci en yüksek cümle uzunluğuyla yazmıştır. Cümle uzunluğu ne interneti hiç kullanmayanlarda, ne de çok kullananlardadır. En uzun cümle ortalaması internete 2-4 saat girenlerdedir. Bu durum öğrencilerin anne-baba kontrolüyle interneti kullandıkları ihtimalini akla getirmektedir. Öğrencilerin interneti kullanırken ebeveyninin ve öğretmenin olumlu yönlendirmesini bu çalışmadaki sayısal verilerden tam ayırt edemeyişimiz anlamlı farkı görmemizin önündeki en önemli engeldir.

Öğrencilerin haftalık interneti kullanma sıklığı ortalamalar dikkate alındığında kavram oranları açısından fark görülmektedir. İnterneti haftalık 4-6 saat kullananlar en kısa

cümle uzunluğuyla yazan grup olduğu halde en yüksek kavram oranıyla yazılarını oluşturan gruptur da. 0,05 değerine göre anlamlı fark olmasa bile öğrencilerin kişisel ortalamaları tek tek dikkate alındığında bir fark görülmektedir. 18. öğrenci en yüksek kavram oranıyla yazan öğrencidir. 17. öğrenci, 6. öğrenci, 37. öğrenci en yüksek kavram oranlarını elde eden öğrencilerdendir. Bahsi geçen öğrencilerin tamamı interneti 4-6 saat kullanan öğrenciler arasındadır. İnterneti daha çok kullanan öğrencilerin kişisel ortalamalar dikkate alındığında öne çıkması, öğrencilerin internet ortamında karşılaştığı kavramları da hatırlayarak yazıda kullanabildikleri şeklinde yorumlanabilir.

Öğrencilerin internete giriş amacı dikkate alındığında cümle uzunlukları arasındaki fark grupların ortalamaları dikkate alındığında fark anlamlıdır. 0,05 değerine göre anlamlı fark olmasa da internete oyun oynama, sanal sohbet ve ödev yapma amacıyla giren öğrenciler arasında en uzun cümleyi sanal sohbet amacıyla internete giren öğrenciler kullanmıştır. En kısa cümleyle yazan öğrenciler ise oyun oynama amacıyla interneti kullanmayı tercih eden öğrencilerdir. İnternete yazı yazmak amacıyla girenlerin daha uzun cümle kurması gözden kaçmamaktadır. Bu durum yazma eylemini sürekli yapan öğrencilerin daha rahat ve uzun cümle kurabildikleri şeklinde yorumlanabilir.

Öğrencilerin internete giriş amacı dikkate alındığında kavram oranları arasındaki fark grupların ortalamaları dikkate alındığında anlamlıdır. 0,05 değerine göre anlamlı bir fark olmasa bile kavram oranı en yüksek grup internete ödev yapmak amacıyla giren öğrencilerdir. Sanal sohbet amacıyla internete giren öğrencilerin en düşük kavram oranıyla yazdıkları görülmüştür. Bu grubun diğer gruplara göre kelime tekrarını daha fazla yaptığını söyleyebiliriz. İnternete ciddi ve gerekli amaçlarla giren öğrencilerin kavram gelişimi diğer gruplara nazaran daha sağlıklı olmaktadır. Sanal sohbet edenlerin cümlesi uzun bile olsa kavram gelişimindeki zayıflık, internet ortamında gereksiz kısaltmaları kullanmayı ve buna bağlı olarak kavramlardan uzaklaşan bir yaklaşımı benimsemeleridir.

Öğrencilerin evine günlük gazete alınıp alınmaması grupların ortalamaları dikkate alındığında cümle uzunlukları arasındaki fark anlamlıdır. 0,05 değerine göre anlamlı bir

fark olmasa da cümle uzunluğu yüksek olan grubun evine düzenli gazete alınan grup olduğu tespit edilmiştir. 11. öğrenci en uzun cümleyi kullanan öğrencidir. 27. öğrenci, 38. öğrenci, 39. öğrenci en uzun cümleleri kullanan öğrenciler arasındadır. Bahsi geçen öğrenciler evine düzenli gazete alınan öğrenciler grubundadır. Evine düzenli gazete alınmayanların bu öğrencilere nazaran daha kısa cümlelerle yazdığı tespit edilmiştir. Gazetenin bir iletişim aracı olarak öğrenciyi olumlu etkilediği düşünülebilir. Gerek haberlerde gerek köşe yazarlarında bulunan uzun cümle kullanımı, öğrenciyi dikkatli okumalara yönlendirmektedir. Bu durum öğrencinin yazarken de dikkatli ve uzun cümle kurmasının yolunu açmaktadır.

Öğrencilerin evine günlük gazete alınıp alınmaması, grupların ortalamaları dikkate alındığında kavram oranları arasındaki fark anlamlıdır. 0,05 değerine göre fark anlamlı olmasa da kavram oranı yüksek olan grubun, evine düzenli gazete alınan grup olduğu tespit edilmiştir. Evine düzenli gazete alınan 18. öğrenci en yüksek kavram oranı ortalamasıyla yazmıştır. Evine düzenli gazete alınmayanların daha düşük kavram oranlarıyla yazdığı tespit edilmiştir. Bu durumun sebebi gazetenin öğrenciye tanımadığı kavramların kapısını açmasıdır ve tanıdığı her kavramın da öğrencinin düşünce dünyasını ve dolayısıyla yazma eylemini güçlendirmesidir.

Öğrencilerin evine düzenli olarak dergi alınıp alınmaması kişisel ortalamalar dikkate alındığında cümle uzunlukları arasındaki fark anlamlıdır. 0,05 değerine göre bir fark yoktur. Ancak evine dergi alınan 11. öğrenci en uzun cümleyi kuran öğrencidir. Ayrıca bu grupta 27. öğrenci, 25. öğrenci en yüksek değerleri elde etmiştir. Bu öğrencilere ait kişisel ortalamalar dikkate alındığında evine dergi alınan öğrenciler lehine bir fark olduğu söylenebilir. Bunun sebebi olarak öğrencinin habere ve yoruma ulaşabilirliği söylenebilir.

Öğrencilerin evine düzenli olarak dergi alınıp alınmaması kişisel ortalamalar dikkate alındığında kavram oranları arasındaki fark anlamlıdır. 0,05 değerine göre fark yoktur. Ancak kişisel ortalamaları incelediğimizde en yüksek kavram oranıyla yazan ilk 3 öğrenciden ikisinin evine düzenli olarak dergi girdiği görülmektedir. Bu öğrenciler 21.

öğrenci ve 37. öğrencidir. Genel ortalamalarda farkın çıkmaması velinin öğrencisini yönlendirmemesiyle ilgili olabilir. Ancak derginin düzenli olarak eve alınmasının kişisel ortalamalarda bir fark oluşturduğunu görmekteyiz. Özbay'ın çalışmasında gazete ve dergiye ulaşmanın öğrenci açısından önemi şöyle vurgulanmaktadır: “Sosyoekonomik açıdan avantajlı aileden gelen çocuklar dezavantajlı ailelerden gelen çocuklara göre okuma alışkanlıkları bakımından daha iyi bir yerde olacaklardır. Nitekim, bu durum Dökmen (1994)'in araştırmasıyla da sabitlenmektedir. Dökmen, öğrencilerin okuma alışkanlıklarını belirleyen en önemli faktörün gazete ve dergi okuma imkanına sahip olup olmamaları olduğunu ifade etmektedir. Çocukların en çok ilgi duyduğu okuma materyalleri olan gazete ve dergiler okul kütüphanelerine alınmadığı takdirde; çocukların bu materyalleri düzenli olarak takip edebilecekleri yegâne ortam evleridir.” Aynur, A. B. <http://web.ebscohost.com/ehost/pdf?vid=1&hid=104&sid=11d2dfce-1e6d-4a6d-9810-e554eac8cb78%40sessionmgr102> (02.07.2009)

Öğrencilerin günlük tutma alışkanlığı kişisel ortalamalar dikkate alındığında cümle uzunlukları arasındaki fark anlamlıdır. 0,05 önem düzeyinde anlamlı fark yoktur. Ancak kişisel ortalamalar dikkate alındığında günlük tutan 11. öğrenci ilk sıradadır. Bu öğrenciyi 27. öğrenci ve 25. öğrenci takip etmektedir. Bu öğrenciler günlük tutmaktadır. En uzun cümleyi kuran bu öğrenciler lehine –kişisel ortalamalara göre- bir fark görülmektedir. Her gün düzenli yazma çabası içinde bulunan öğrencilerin, yazılarının olumlu etkilenmesi bu durumun en önemli sebebidir.

Öğrencilerin günlük tutma alışkanlığı kişisel ortalamalar dikkate alındığında kavram oranları arasındaki fark anlamlıdır. 0,05 önem düzeyinde fark yoktur. Ancak kişisel veriler dikkate alındığında 18. öğrenci en yüksek değeri elde etmiştir. Bu öğrenciyi 21. öğrenci ve 17. öğrenci izlemektedir. Bu öğrenciler düzenli olarak günlük tutan öğrenciler arasındadır. Kavram oranı başarıları dikkate alındığında günlük tutmanın öğrencilerin kavram oranını etkilediğini söyleyebiliriz. Yüksek kavram oranıyla yazan öğrenciler lehine kişisel ortalamalar dikkate alındığında fark görülmektedir. Bu farkın sebebi öğrencilerin yazarken düşünme eylemiyle bildiği kavramları daha yoğun

kullanmaları ve bunu yazılarına yansıtmalarıdır. Günlük tutmak -sporcunun idmanı gibi- öğrenciyi zinde tutmaktadır.

Öğrencilerin evinde kitaplık bulunma ya da bulunmaması ortalamalar dikkate alındığında cümle uzunlukları arasındaki fark anlamlıdır. 0,05 değerine göre anlamlı bir fark yoktur. Evinde kitaplık bulunmayanların ortalaması 5,66'dır. Ancak evinde kitaplık olmayan öğrenci sayısının azlığı dikkate alınıp (4 kişi) evinde kitaplık bulunanların kişisel ortalamalarına bakıldığında 35 öğrencinin 15'inin 6.00 cümle uzunluğunun üzerinde yazdığı belirlendi. Buna göre evinde kitaplık bulunan öğrenciler lehine –kişisel ortalamalar dikkate alındığında- fark görülmektedir. Öğrencilerin kitaba ulaşabilecekleri bir ortamın varlığı yazılarını olumlu etkilemektedir.

Öğrencilerin evinde kitaplık bulunması ya da bulunmaması kişisel ortalamalar dikkate alındığında kavram oranları arasındaki fark anlamlıdır. 0,05 değerine göre fark yoktur. Ancak evinde kitaplık olmayan 4 öğrenciden sadece 1 kişi 70,00 ortalamayla yazmıştır. Evinde kitaplık olan 35 öğrenciden 8'i 70 ortalamasının üzerindedir. Bu 8 öğrencinin puanları diğer grubun en yüksek ortalama puanının da üzerindedir. Bu açıdan bakıldığında evinde kitaplık bulunan öğrenciler lehine –kişisel ortalamalar dikkate alındığında- fark görülmektedir. Çocuğun kavram gelişimi adına evinde kitaba kolayca ulaşabilmesi yazılarındaki gereksiz tekrarlara girmelerini önlemektedir. Okuduğu yazılarda gereksiz tekrarlardan uzak üslupları sürekli görmek ve bu yazılardan sürekli beslenmek çocukların yazılarına güç katmaktadır.

Öğrencilerin günlük kitap okuma süreleri ortalamalar dikkate alındığında cümle uzunlukları arasındaki fark anlamlıdır. Kitap okuma süresi 1 saat ve 1 saatten fazla olan gruplar, 30 dakikadan az ve nadiren okuyanlardan biraz daha uzun cümlelerle yazmaktadırlar. 0,05 değerine göre bir fark yoktur. Ancak grupların ortalamaları dikkate alındığında okuma süresinin cümle uzunluğuna olumlu etkisi görülmektedir. Bu açıdan okuma süresi fazla olan öğrenciler lehine –grupların ortalamalarına bakıldığında- bir fark görülmektedir. Yazma eylemini doğuran temel sebeplerden biri yaptığımız okumalardır.

Cümle uzunluğunu geliştirmede kitap okumaya ayrılan sürenin artması olumlu etki doğurmaktadır.

Öğrencilerin günlük kitap okuma süreleri ortalamalar dikkate alındığında kavram oranları arasındaki fark anlamlıdır. Kavram oranları arasında en yüksek ortalama günde en fazla süreyle kitap okuyanlara aittir. En düşük ortalama ise nadiren okuyanlarda görülmektedir. 0,05 değerine göre fark anlamlı değildir. Ancak 1 saatten fazla kitap okuyan öğrencilerden 4'ü 70,00 ortalamanın üzerinde yazmıştır. Bu öğrenciler sırasıyla 18. öğrenci, 21. öğrenci, 37. öğrenci, 14. öğrenci olarak belirlenmiştir. İlk 3 öğrenci tüm gruplar dikkate alındığında kavram oranı yönüyle en başarılı öğrencilerdir. Kitap okuma süresi arttıkça kavram oranı da yükselmektedir. Bu açıdan okuma süresi fazla olan öğrenciler lehine – kişisel ortalamalara tek tek bakıldığında- bir fark görülmektedir. Okuma süresini olumlu kullanan öğrenciler farkın göstergesidir. Bu öğrencilerin okuma esnasında dikkati, onları yeni kavramlar öğrenmeye dolayısıyla bu kavramları yazıda kullanmaya yöneltmektedir.

Öğrencilerin günlük tv izleme süreleri dikkate alındığında cümle uzunlukları arasındaki fark anlamlı değildir. Tv izleme süresi en az olanlar en uzun cümleyle yazan öğrencilerdir. Ancak cümle uzunluğu ortalamasıyla en uzun cümleleri kullanan 11. öğrenci televizyonu en çok izleyen öğrenci grubundadır. Kişisel ortalamalarda bazı farklar göze çarpmaktadır. Ebeveynin yönlendirmesini elimizdeki tabloyla göremiyor oluşumuz fark beklentimizin tv izleme adına görülmesinin önündeki asıl engeldir. Bu yaş grubunun öğrenme amaçlı izlemelerden uzak oluşu da fark çıkmamasının bir etkeni olabilir.

Öğrencilerin günlük tv izleme süreleri dikkate alındığında kavram oranları arasındaki fark anlamlıdır. 4-5. grup arasında p değerine göre anlamlı fark söz konusudur. Tv izleme süresi en fazla olanlar (5 saat ve üstü) en yüksek kavram oranıyla yazan öğrencilerdir. Televizyon seyretme süresinin uzunluğu açısından ikinci sırada bulunan grubun (4 saat) en düşük kavram oranıyla yazdığı görülmektedir. Buna göre televizyonu çok izleyenler arasında bunu yazılarına olumlu yansıtanlar olduğu gibi televizyonu çok izleyenlerin bir kısmının da bundan olumsuz etkilendiği sonucuna varılmıştır. Bu farkta

ailenin öğrenciyi doğru yönlendirmesinin de etkili olabileceği düşünülmektedir. Tv izlemenin –doğru bir yönlendirmeye- öğrenciyi yazma eylemi yönüyle geliştireceğini düşünmekteyiz. Tv izleme süresi bu veriler dikkate alındığında kavram oranını etkileyen bir değişkendir.

Öğrencilerin haber, güncel konuları tartışma, belgesel programları haftalık izleme süreleri dikkate alındığında cümle uzunlukları yönüyle bazı öğrencilerin kişisel ortalamalarında fark görülmektedir. 0,05 değerine göre bir fark yoktur. Ancak bu programları uzun süre seyreden öğrenciler aile yönlendirmesiyle –belki de- zorlamasıyla seyrettiği için cümle uzunluğuna etkisi görülmemektedir. Kişisel ortalamalar dikkate alındığında bu programları aile yönlendirmesiyle ölçülü seyreden öğrencilerin cümle uzunluğu dikkati çekmektedir.

Öğrencilerin haber, güncel konuları tartışma, belgesel programları haftalık izleme süreleri dikkate alındığında kavram oranları arasındaki fark kişisel bazı verilerde anlamlıdır. Bu programları hiç izlemeyenlerle en çok izleyenlerin kavram oranının en yüksek oranlar oluşu ve yakınlığı ilgi çekicidir. 0,05 değerine göre anlamlı fark yoktur. Ancak kişisel ortalamalara bakıldığında 17. öğrenci, 14. öğrenci bu programları izleyerek yazılarındaki kavram oranlarını geliştirmiştir. Ebeveynin öğrenciyi zorla yönlendirmesi anlamlı farkın çıkmasına bir engel teşkil edebilir. Çocuk istemediği hiçbir şeyi olumlu bir nazarla takip etmez. Ortalamalarını anlamlı bulduğumuz öğrencilerin istek probleminin, velilerince aşıldığını düşünebiliriz.

Hoca Ahmet Yesevi İlköğretim Okulu beşinci sınıf öğrencileri 5,51 cümle uzunluğu ortalamasıyla yazmışlardır. Temizkan’ın beşinci sınıfı bitirip altıncı sınıfa yeni başlamış bir grupta yaptığı çalışmada öğrencilerin 7,31 cümle uzunluğu ile yazdıklarını belirlemiştir. Uzun cümle kurma çalışmalarının Hoca Ahmet Yesevi İlköğretim Okulu’nda yapılması gerektiği görülmektedir. Uzun cümle kurmak bir başarıdır. Nitekim Zorbaz (2007: 88) Dökmen’in yaptığı çalışmaya değinir: “Kişilerin dil gelişim düzeyleri yükseldikçe, kullandıkları ve anladıkları cümleler de uzamaktadır.”

Zorbaz, K. Z. <http://eku.comu.edu.tr/index/3/1kzorbaz.pdf> (14.08.2009) Dökmen (1988: 68) bu görüşünü şu çalışmalara dayandırır: “Bu çalışmaya koşt olarak 2,5–4 yaş (Acarlar ve Dönmez, 1992: 177) ve 4–5 yaş (Güleryüz ve Dönmez, 1992: 214) arasındaki Türk çocuklarının dil yapılarının incelendiği iki çalışmada, yaş ile çocukların kullandığı cümle uzunluğu arasında doğru orantılı bir ilişki bulunduğu saptanmıştır. Daha sonra yapılan iki araştırmada da çocukların yaşları ile ortalama sözce (ifade) uzunluğunun güçlü bir ilişkisinin olduğu ve yaş arttıkça ortalama sözce uzunluğunun da arttığı (Ege, Acarlar ve Güleryüz, 1998: 27), yaş ile cümle uzunluğu arasında doğru orantılı bir artış olduğu (Acarlar, Ege ve Turan, 2002: 70) tespit edilmiştir.” <http://eku.comu.edu.tr/index/3/1kzorbaz.pdf> Bu görüşler dikkate alındığında bu okulun öğrencilerinin yazılarındaki cümle uzunluğunu en az 7-8 civarında kelimeye çıkarmalarını temin edecek yollar denenmelidir.

Öğrenciler -tekrarlar da dahil- ortalama 102,33 kelime kullanmışlardır. Sever’e göre (2004: 30) ilköğretim beşinci sınıftaki çocukların kullanabildikleri sözcük sayısı 200’e kadar düşmektedir. Bu nedenle yazılarda kullanılan kelime sayısının yetersiz olduğunu söyleyebiliriz. Öğrenciler yazılarını %37,9 oranında kelime tekrarı ortalamasıyla yazmaktadırlar. Öğrencilerin rahatlıkla yazabilecekleri bir konuda yüzde 40’a yakın kelime tekrarıyla yazmaları da bir hayli düşündürücüdür.

Sonuçlar incelendiğinde öğrencilerin aynı okuldan ve 39 kişiyle sınırlı, homojenliği yüksek bir grup olmalarından ötürü anlamlı fark elde edilen alt problemler cinsiyetin kavram oranına etkisi ve tv seyretme süresinin etkisiyle sınırlı kalmıştır. Ancak gruplar arasındaki ortalamalar ve kişisel ortalamalar incelendiğinde öğrenci sonuçları arasındaki farklar açıkça görülmektedir.

3. ÖNERİLER

Yazma becerisinin geliştirilmesinde en etkili yöntem, uygulama yapmaktır. Çünkü dil becerilerinin gelişiminin temelinde bu yatar. Bu hususta Okurer (1967: 65) şöyle demektedir: “Yazmayı öğrenmenin en iyi yolu bizzat yazı yazmaktır. Yazılı anlatım

becerisini, öğrenciler ancak kendileri yazılar yazarak kazanabilirler. Diğer taraftan, öğrencilerin yazdıkları kompozisyonların, onların yazılı anlatım becerilerini geliştirmeye hizmet edebilmesi, öğrencilerin yazılarındaki yanlışları bilmelerine ve bunların doğrularının ne olduğunu görmelerine bağlıdır. Sadece yazdıkları kompozisyonlardan aldıkları notların, o da aradan çok uzun bir süre geçtikten sonra öğrencilere duyurulduğu bu günkü genel uygulama biçiminin yazılı anlatım becerisini geliştirmede pek etkili olmadığı söylenebilir.”

Merkez Hoca Ahmet Yesevi İlköğretim Okulu beşinci sınıf öğrencilerinin cümle uzunluğu ve kavram oranını artırmak için, Türkçe dersinde yazma becerisi iyi öğrencilere yazılar yazdırmak, bu öğrenciler için şair ve yazarlar kulübü kurmak gibi çalışmalar, yazma becerilerini daha da geliştirebilir. Yazma becerisi daha zayıf öğrenciler için uzun cümleler kurdurma adına bir “kompozisyon defteri “ üretilebilir. İki kelimelik olup arasına başka öğelerin yazılabileceği cümlelerle alıştırmaya ve etkinlikler yapılabilir. Kısa bir cümleyi en uzun ifadelerle besleme çalışması yaptırılabilir. Kavram ve kelimeleri tutarlı kullanmalarını sağlamak için kimi şiirlerin boş bırakılan yerlerine öğrencilerden uygun kelimeler getirmesi istenebilir. Bu tip çalışmalarla öğrencilerin mektup ve deneme türünde yazmalarının da yolu açılmış olur. Nitekim mektup türünde yazı yazdırmanın önemini Demir şöyle vurgulamaktadır: “Mektup yazdırma ise öğrenciye yazma becerisi kazandırma ve bu beceriyi geliştirme konusunda son derece verimli bir uygulamadır. Bu nedenle 4. ve 5. sınıfları okutan öğretmenlerimizden haftada bir saati mektup yazma dersi olarak değerlendirmelerini istemenin mantıklı olacağını düşünüyorum. Bunun için farklı okullardan sınıfları birbirleriyle eşleştirerek çocukların birbirleriyle mektuplaşmalarını sağlayabiliriz. Çocukların yakınlarına da mektup yazmasını sağlayarak aileyi eğitim ortamına çekebiliriz.”

Demir C. <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/169/celal.pdf> (02.06.2009)

Kitap okumaların yazma eylemini etkileme yönünün olduğu görüşünden yola çıkarak sınıf öğretmenlerinin teşviki ile 100 temel eserin bir kısmı (bir yıl için 5-8 tane) öğrencilere aldırılıp öğrenciler o kitaplardan ödevlendirilebilir. Hatta kitaplardan yazma

becerisini içerik yönüyle ölçen yazılı yoklamalar yapılabilir. Böylece öğrencilerin kavram sayısı ve cümle uzunluğunu artırmak için verimli bir yol izlenmiş olur. Okurer'in görüşlerini dikkate alırsak bu tür yazılardaki anlatım bozuklukları sınıflarda öğrencilerle paylaşılarak doğru yazma adına uygun bir çalışma yapılmış olur. Nitekim Birinci kendisiyle yapılan bir söyleşide 100 temel eser bağlamında öğrencinin gelişimi için MEB'in görevlerini şöyle vurguluyor: "Esasen Milli Eğitim Bakanlığı'nın amaçlarından biri de öğrencilere okuma alışkanlığı kazandırmak; bu yolla onları düşünen, düşündüğünü doğru ve açık bir şekilde ifade eden, algılama gücü yüksek, yorum yapan, analitik düşünen, sentez kabiliyeti kazanmış, sonuç değerlendirebilen, veri çözen, doğrunun tek noktadan değil, çeşitli yönlerden bakma yoluyla ortaya çıkabileceğini kavramış, güzellik duygusu ve estetik anlayışı gelişmiş, kültürlü, millî ve manevî değerlere sahip, yüksek karakterli bireyler yetiştirmektir." Gürel Ç. <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/sayi/69/index-soylesi.htm> (14.09.09)

Görsel okumalar anlamında televizyon ve internetin etkinliğini eğitimde artırmak yazılı anlatımın daha nitelikli olmasını sağlayacaktır. Televizyon ve interneti rastgele kullanımdan öğrencileri koruyacak bir yolla verimlilik artırılabilir. Nitekim bu tip araçların zararları hakkında yapılmış araştırmalar da vardır: "Oysaki bu kitle iletişim aracının her yaştaki çocuğun odasında bulunması ve kolay ulaşılabilir olması, ailelerin gözetimi dışında kullanılması nedeniyle çocukların yaş ve gelişim düzeylerine göre bazı tehlikeler oluşturabilmektedir. Özellikle okul öncesi dönemdeki çocuklar hayal ile gerçeği ayırt edememeleri nedeniyle televizyonda gördüklerinden daha fazla etkilenmektedirler. Bu nedenle özellikle okul öncesi dönemdeki çocukların denetimsiz ve yalnız başlarına televizyon izlemeleri istenmeyen durumlara neden olabileceği için, sağlıklı değildir." Arnas Y. A. <http://web.ebscohost.com/ehost/pdf?vid=1&hid=102&sid=e54c4992-6307-43c3-bf2f-a3e14b20cff1%40sessionmgr107> (14.09.09)

Özellikle daha çok kelimeyle öğrencilerin yazmasını teşvik edici yollar bulmak öğretmenin yazılı anlatım becerisi adına en önemli görevlerinden birisidir. Öğretmen haftada bir kez öğrencilerine dersin son 15 dakikasında yarım sayfalık yazılar yazdırıp ve

bunların bir kısmını öğrencilerle değerlendirir ve onlara hatalarını gösterirse, nitelikli yazarları da ödüllendirirse iyi bir gelişim metodu takip etmiş olur. Demir'in ifade ettiği gibi haftada 1 ders saati ayırarak mektup yazdırma şeklinde de olabilir.

“Eğitim çarkımızı çocuklarımızın parlak zekâlarını işleterek döndürmenin yolu öncelikle Türkçe eğitiminin kalitesini yükseltmekten geçer. Bunun için de, sınıf öğretmenleri, Türkçe öğretmenleri, Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenleri başta olmak üzere bütün öğretmenlere görev düşmektedir. Aslında eğitimin Türkçe yapıldığı okullarda bütün öğretmenler birer Türkçe öğretmeni sayılır. Çünkü her öğretmen kendi branşıyla ilgili Türkçe kelimeler öğretmektedir. Böylece bütün öğretmenler bir bakıma Türkçe öğretmeni hüviyeti taşımaktadır. Zaten Türkçe, okuldaki bütün öğretmenlerin verdiği derslerle gelişmektedir. Türkçe öğretmenimizin verdiği ders diğer dersleri, diğer öğretmenlerimizin verdiği dersler de Türkçe dersini desteklemektedir. Elbette bütün bunlar arasında Türkçe en çok edebiyatla ilgisi olan bir derstir. Edebiyat denince de sadece lisedeki edebiyat dersleri akla gelmemelidir. İlköğretimdeki Türkçe dersleri de birer (çocuk) edebiyat dersi hükmündedir.” (Adıgüzel; 2004: 10) Bu görüşler ışığında yazılı anlatımda belli bir seviyeye ulaşmak için bazı çalışmaların yapılması gerekir. Öncelikle Hoca Ahmet Yesevi İlköğretim Okulu beşinci sınıfında derse giren bütün öğretmenlerin Türkçe eğitimi konusunda hassas olmaları gerekmektedir. Öğrencilerin tüm derslerde yaptıkları dil hataları, bütün öğretmenlerce anında düzeltilmeli, yanlış kullanımlara göz yumulmamalıdır.

“Yazılı anlatım çalışmalarına yeterince ve gerektiği gibi ağırlık verilmelidir. Uygun görülen konular sınıfça planlanmalı, üzerinde durulacak ana ayrıntılar öğrencilerin görüşleri doğrultusunda belirlenmeli; her ayrıntı, öğrencilerin katılımıyla tek tek, önce sözlü, sonra yazılı anlatımla bütün bir metne dönüştürülmelidir. Bu tür sınıf içi uygulamalarda öğrenci katılımını sağlamanın, öğrenmeyi ve kazandırılacak davranış değişikliğini kolaylaştıracağı gerçeği unutulmamalıdır.” Altay, S. <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/147/altay.htm> (02.06.2009) Öğrenci beklentilerini dikkate alan bir anlayışla yazma ortamı oluşturmanın başarılı bir sonuç vereceği söylenebilir. Böyle bir etkinliği 5. sınıfta ayda en az bir kere yapmak mümkündür.

Öğrencilerimizin çoğu “Ben kesinlikle yazamam.” düşüncesi içindedir. Bu durumda olan öğrencilere yazılı anlatımın zor olmadığı, istenirse geliştirilebileceği anlatılmalıdır. Öğrencilerin yazılı anlatım çalışmalarında başarılı olamamalarının bir başka nedeni, onların seviyelerinin gerektirdiği kelime hazinesine sahip olamayışlarıdır. Öğrencilerin bu inadını kırmak noktasında öğretmenlerimizin ve sistemin eksiklerini Demir şöyle dile getirir: “Bu ülkelerde (Almanya, Hollanda, İsviçre) eğitim gören insanların yazıları çok güzeldir. Hepsi el yazısıyla yazar. İsterlerse sayfalarca uzunlukta mektup yazabilirler. Pek çoğunun okuma alışkanlığı yanında yazma alışkanlığı da vardır: Günlük tutarlar, mektup yazarlar, mahallî gazetelere yazı verirler, amatör olarak öykü, deneme, şiir yazarlar. Bu alışkanlıklar bu insanlara ilköğretim süreci içerisinde kazandırılmaktadır. Bizim okullarımızda böyle bir eğitim yapılmadığı gibi, maalesef öngörülmuş değildir.” Demir C. <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/169/celal.pdf> (02.06.2009)

Öğrencilerin okuma alışkanlıkları ile yazma becerileri arasında doğrudan bir ilişki vardır. İnsan hayatta farklı ve tanımadığı kavramlarla ne denli karşılaşır o kadar kavramla düşünerek yazacağını söyleyebiliriz. Hoca Ahmet Yesevi İlköğretim Okulu beşinci sınıf öğrencilerinin evlerinde kitaba, gazeteye, dergiye, internete ulaşacakları ortam gereklidir. Ulaşan öğrencilerin de bunları kavram gelişimi açısından verimli bir şekilde kullandıklarını söylemek hayli zordur. Öğrencilerin medyayı doğru ve nitelikli okumalarını sağlamak adına birtakım çalışmalara ihtiyaç vardır. Bu çalışmaların merkezinde okuduğunu doğru algılama çalışmaları olmalıdır. Asıl problemimiz “istek” problemidir. Nitekim çalışmamızda anlamlı fark elde edemediğimiz “öğrencinin gazete-dergi okuması, televizyonda haber-belgesel vs. izlemesi, internette öğrenme merkezli çalışmalar yapması” gibi değişkenlerde öğrencinin öğretmen, anne ve baba tarafından bilinçli bir yönlendirmeye tâbi tutulması gerektiği görülmektedir. Bu gereklilikleri öğrenciye hissettirmek için öğrenci velisinin de bilinçli olması ve desteğinin alınması hususu önemlidir. Anne ve babanın eğitimi-iş seçimi yaptığımız çalışmadaki ortalamalar dikkate alındığında önemlidir. Annesi ev hanımı olan öğrencilerin içerik bakımından yetersizliği ve gereksiz tekrara girdiği gözden kaçmamaktadır. Anlamlı fark elde edilmeyen bu alanlarda ortalamalara

baktığımızda şunu görmekteyiz: Öğrencilerin yaş seviyelerine uygun konularda, gelişimini sağlamak amacıyla derslerde konuşmalarının sağlanması ve böylece bir birikime ulaştıktan sonra yazma eyleminin gerçekleşmesi daha uygun olacaktır. Ayhan'a göre anne-babanın eğitim seviyesi çocukların kavram gelişimini etkileyen bir değişken olduğunu daha önce ifade etmiştik. "Dökmen, öğrencilerin okuma alışkanlıklarını belirleyen en önemli faktörün gazete ve dergi okuma imkanına sahip olup olmamaları olduğunu ifade etmektedir. Çocukların en çok ilgi duyduğu okuma materyalleri olan gazete ve dergiler okul kütüphanelerine alınmadığı takdirde; çocukların bu materyalleri düzenli olarak takip edebilecekleri yegâne ortam evleridir." Özbay M.

<http://web.ebscohost.com/ehost/pdf?vid=1&hid=104&sid=11d2dfce-1e6d-4a6d-9810-e554eac8cb78%40sessionmgr102> (02.07.2009)

Öğrencilerin yazıları cinsiyet açısından değerlendirildiğinde cinsiyete bağlı bir kavram oranı farkı görülmektedir. Bu farkın öğrencilerin konuya yaklaşımı ile ilgili olduğu söylenebilir. "Anne sevgisi" konusu erkek öğrencilere daha ilgi çekici gelmektedir. Buna bağlı olarak konu seçiminde cinsiyet farkını gözetmek gerekmektedir. Oysa bir araştırmada cinsiyet farkının yazılı anlatımı etkilemediği söylenmektedir. Sallabaş, M. E. <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/181/181-07.pdf> (14.09.09)

"Sözcük ve sözcük öbeklerinin öğretimi anadili öğretiminin en önemli çalışmalarından biridir. Çünkü okuma, yazma, konuşma ve dinleme olarak belirtilen dört dilsel becerinin kazandırılması ile sözcük dağarcığı arasında sıkı bir ilişki vardır. Öğrencilerin okuduklarını ve dinlediklerini anlamaları, sözcükleri doğru anlamlandırmalarına bağlıdır. Sözcük dağarcıkları zengin kişilerin konuşma ve yazma becerilerini daha etkili işletmeleri doğaldır. Ayrıca sözcük dağarcığının zenginliği öğrencilerin diğer derslerdeki başarısına da etki eder. Dolayısıyla özellikle anadili ders kitaplarında öğrencilerin sözcük dağarcıklarını geliştirmeye yönelik çalışma ve araştırmaların üzerinde durulmalı, bu çalışmalara önem verilmelidir. Türkçe eğitimin amaçlarından birinin; 'Türlü etkinlikler yoluyla öğrencilerin kelime dağarcıklarını geliştirmek' (İlköğretim Okulu Türkçe Programı, 2002: 7) olması da ders kitaplarında

sözcük dağarcığını geliştirme çalışmalarına önem verilmesi gerektiğinin başka boyutudur.”
www.tomer.ankara.edu.tr/dildergileri/122/84-94.pdf (16.08.2009) Bu görüşler dikkate alındığında ders kitaplarında öğrencilerin kavram gelişimini sağlayacak bir yolun izlenmesinin gerekliliği gözden kaçmamaktadır. Ders kitaplarında kavram yetersizlikleri üzerine yapılan araştırmalarla daha nitelikli ders kitaplarının oluşturulmasına zemin hazırlanmalıdır.

Yazılı anlatım çalışmalarında, kısa zamanda sonuç alınamayacağı bilinmeli ve ona göre hareket edilmelidir. Ayrıca her öğrenciden de aynı sonucun alınamayacağı muhakkaktır. Çünkü yazma becerisi, her ne kadar eğitimle geliştirilse de işin temelinde dil yeteneği yatar.

KAYNAKÇA

Açıkgöz, B. (2008). *İlköğretim 6.Sınıf Türkçe Ders Kitaplarının Kelime Serveti Bakımından Değerlendirilmesi*. (Danışman: Doç. Dr. Ahmet Akçataş). (Yayımlanmamış YL Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyonkarahisar

Adıgüzel, M. S. (2004). *Türkçe Öğretim Yöntemleri*. Ankara: Yeryüzü Yayınevi.

Aksan, D. (1998). *Her Yönüyle Dil*. (2. baskı) Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları

Aktaş, Ş. (2001). *Yazılı ve Sözlü Anlatım Kompozisyon Sanatı*. (2. baskı) Ankara: Akçağ Yayınları

Altay, S. (2000). *Türkçe Eğitimi Uygulamaları*, 2 Haziran 2009,
<http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/147/altay.htm>

Arıcı, A. F. ve Urgan, S. (2008). Konu Seçiminin Yazma Becerisine Etkisi, *Çağdaş Eğitim Dergisi*, sayı: 357, 19-24. 2 Haziran 2009, from ERIC database.
<http://web.ebscohost.com/ehost/pdf?vid=1&hid=107&sid=d9f19ecd-15c8-4d39-9d27-d35c5afd0231%40sessionmgr107>

Arnas, Y. A. (2005). 3-18 Yaş Grubu Çocuk ve Gençlerin İnteraktif İletişim Araçlarını Kullanma Alışkanlıklarının Değerlendirilmesi, *TOJET*, 4, 14.09.09,
<http://web.ebscohost.com/ehost/pdf?vid=1&hid=102&sid=e54c4992-6307-43c3-bf2f-a3e14b20cff1%40sessionmgr107>

Aşillioğlu, B. (1993). *Ortaokullarda Türkçe Öğretimi*. (Danışman: Prof. Dr. Cahit Kavcar). (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara

Ayhan, A. B. (2009). Altı Yaş Grubundaki Çocukların Kavram Gelişimlerinin Cinsiyete, Anne-Baba Öğrenim Düzeyine ve Anaokuluna Devam Etme Süresine Göre İncelenmesi, *Çağdaş Eğitim Dergisi*, sayı:350, 33-38. 2 Haziran 2009, from ebscohost database
<http://web.ebscohost.com/ehost/pdf?vid=1&hid=104&sid=11d2dfce-1e6d-4a6d-9810-e554eac8cb78%40sessionmgr102>

Babacan, M. (2007). *Yazılı ve Sözlü Anlatım*, İstanbul: 3F Yayınevi

Balyemez, S. (2004). İlköğretim’de Yazılı Anlatım Becerilerini Geliştirme Çalışmaları, *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi*, Sayı: 56, 24-25
<http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/sayi56/balyemez.htm>

Bar-on ME & Broughton DD. (2001). Media Violence. *Pediatrics*, 108 (5). 1222-1226
[http://www.yellodyno.com/pdf/Media%20Violence Committee on Public Education.pdf](http://www.yellodyno.com/pdf/Media%20Violence%20Committee%20on%20Public%20Education.pdf)

Başpınar, O. (2008). *İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Aktif Kelime Serveti Üzerine Bir Araştırma (Manisa / Turgutlu ilçesi örneği)*. (Danışman: Yrd. Doç. Dr. Selcen Çifci). (Yayınlanmamış YL Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyonkarahisar

Bernard-Bonnin AC. , Gilbert S. , Rousseau E. , Masson P. & Maheux B. (1991) Television And The 3-To 10- Year-Old Children.. *Pediatrics*, 88 (1). 48-54
<http://pediatrics.aappublications.org/cgi/content/abstract/88/1/48>

Boz, E. (Ed.). (2005). *Türk Dili I-II*, (3. Baskı). Afyonkarahisar: Afyon Eğitim, Sağlık ve Bilimsel Araştırmalar Vakfı

Çiftçi, M. (1991). *Bir Grup Yükseköğrenim Öğrencisi Üzerinde Kelime Serveti Araştırması*. (Danışman: Prof. Dr. Sadık Tural). (Yayınlanmamış YL Tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara

Demir, C. (2006). Türkçe/Edebiyat Eğitimi ve Kişisel Kelime Serveti. *Milli Eğitim Üç Aylık Eğitim ve Sosyal Bilimler Dergisi*, Yıl 34, Sayı 169, . 2 Haziran 2009,

<http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/169/celal.pdf>

Demir, C. ve Yapıcı, M. (2007). Ana Dili Olarak Türkçe'nin Öğretimi ve Sorunları. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt:IX (2), 177-192, 16 Ağustos 2009,

www.sosbil.aku.edu.tr/dergi/IX2/10CDemir.pdf

Deniz, K. (2000). *Yazılı Anlatım Becerileri Bakımından Köy ve Kent Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Durumu*. (Danışman: Prof. Dr. Alemdar Yalçın). (Yayınlanmamış YL Tezi). Çanakkale 18 Mart Üniversitesi, Çanakkale

Deniz, S. ve Tuna, S. (2006). İlköğretim Öğrencilerinin Türkçe Dersine Yönelik Tutumları: Köyceğiz Örnekleme, *Milli Eğitim Dergisi*, 170, 320-339, 4 Temmuz 2009

<http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/170/sibel%20tuna.pdf>

Deveci, H. (2005). Sosyal Bilgiler Dersinde Gazete Kullanımı. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 3, 159-166, from ebscohost database, 2 Haziran 2009,

<http://web.ebscohost.com/ehost/pdf?vid=1&hid=105&sid=7649f2e9-8459-4b03-bf5f-1477f6ab5a33%40sessionmgr104>

Dökmen, Ü. (1994). *Okuma Becerisi, İlgisi ve Alışkanlığı Üzerine Psikososyal Bir Araştırma*. Ankara: MEB Yayınları.

Ergin, M. (1994). *Türk Dil Bilgisi*. İstanbul: Bayrak Basım

Erik, N. (1991). *Türkiye'de Anadil Öğretimi*. İzmir: Zevk Matbaası

Gürel, Ç. (2005). *Milli Eğitim Bakanlığı Müsteşarı Prof. Dr. Necat Birinci ile 100 Temel Eser Listeleri Üzerine Bir Söyleşi*, 14.09.09, <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/sayi/69/index-soylesi.htm>

Göğüş, B. (1978). *Orta Dereceli Okullarımızda Türkçe ve Yazın Eğitimi*. Ankara: Kadioğlu Matbaası

Gültürk, G. (1986) “Çocuklarımızı 500 Kelime ile Yetiştiriyoruz”, Milliyet Gazetesi, 3 Kasım, s.11, İstanbul

Karakuş, İ. (2000). *Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi*. Ankara: Sistem Ofset Yayınları

Kavcar C. , Oğuzkan F. ve Sever S. (2004). *Türkçe Öğretimi*. (7. baskı) Ankara: Engin Yayınevi

Koçak, A. (2005). *Bolu İli İlköğretim Beşinci ve Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatım Becerileri Üzerine Bir Araştırma*. (Danışman: Yrd. Doç. Dr. Hidayet Özcan). (Yayımlanmamış YL Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Afyonkarahisar

Koçak, H. (1999) *Sağlık Meslek Lisesi Öğrencilerinin Kelime Hazinesi İle İlgili Bir Araştırma*. (Doç. Dr. İsmet Cemiloğlu). (Yayımlanmamış YL Tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara

MEB. (2005). *İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu (1-5. sınıflar)*. Ankara: MEB Yayınları

MEB Ders Kitapları Yönetmeliği Kitapların Hazırlanması ve İncelenmesi ile İlgili Esas ve Usuller (1995), *Tebliğler Dergisi*. Sayı 2434, Yayınlar Dairesi Başkanlığı, 4 Temmuz 2009 <http://tkb.meb.gov.tr/Yonetmelik/Ders%20kitaplar%FD%20y%F6netmeli%F0i.htm>

Oğuzkan, A. F. (1981). *Eğitim Terimleri Sözlüğü*. Ankara: TDK Yayınları

Okurer, C. (1967). *Kompozisyon Öğretimi Bakımından İngiltere Maarifi Hakkında Bir İnceleme*. İstanbul: MEB Yayınları

Öz, M. F. (2001). *Uygulamalı Türkçe Öğretimi*, Ankara: Anı Yayıncılık

Özbay, M. (2002). “Yazılı Anlatım Becerisinin Geliştirilmesi”, *Prof. Dr. Sadık Tural Armağanı*, Ankara, 172-187

Özbay, M. (2008). *Türkçe Özel Öğretim Yöntemleri*, Ankara: Öncü Kitap

Öztekin, M. (2008). *İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Aktif Kelime Serveti Üzerine Bir Araştırma (Düzce/Akçakoca örneği)*. (Danışman: Yrd. Doç. Dr. Musa Çifci). (Yayımlanmamış YL Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyonkarahisar

Özbay M. (2006). Okuma Eğitiminde Çevre Faktörü..*Eurasian Journal of Educational Research*. 24, 161-170. 2 Temmuz 2009, from ebscohost database
<http://web.ebscohost.com/ehost/pdf?vid=1&hid=104&sid=11d2dfce-1e6d-4a6d-9810-e554eac8cb78%40sessionmgr102>

Pehlivan, A. (2004). Türkçe Kitaplarında Sözcük Dağarcığını Geliştirme Sorunu ve Çözüm Yolları. *Dil Dergileri*, Sayı: 122, 84-94. 16 Ağustos 2009
www.tomer.ankara.edu.tr/dildergileri/122/84-94.pdf

Sallabaş, M. E. (2009). İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatım Becerilerinin Çeşitli Değişkenler Bakımından Değerlendirilmesi. *Milli Eğitim*, 181, 14.09.09, <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/181/181-07.pdf>

Sever, S. (1993). *Türkçe Öğretiminde Uygulanan Tam Öğrenme Kuramı İlkesinin Öğrencilerin Okuduğunu Anlama ve Yazılı Anlatım Becerilerinin Erişime Etkisi*, (Prof. Dr. Cahit Kavcar). (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara

Sever, S. (2004). *Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme*, Ankara: Anı Yayıncılık

Taras HL., Sallis JF., Nader PR. & Nelson J. (1990). Children's Television-Viewing Habits And The Family Environment. *Am J Dis Child.* 144 (3): 357-359, 14 Ağustos 2009
<http://archpedi.ama-assn.org/cgi/content/abstract/144/3/357>

Telli, A. G. (2008). *İlköğretim 5. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Edebi Metinlerin Çocuk Edebiyatı Ölçütlerine Göre Değerlendirilmesi*, (Danışman: Yrd. Doç. Dr. Hilmi Uçan). (Yayımlanmamış YL Tezi). AKÜ Sos. Bil. Enstitüsü, Afyonkarahisar

Temizkan, M. (2003). İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Yazılı Anlatımlarının Dil Gelişimi Bakımından İncelenmesi. *Türklük Bilimi Araştırmaları, Türkçe'nin Öğretimi Özel Sayısı, 13*: 219-232

Timurtaş, F. K. (1980) *Türkçe'miz ve Uydurmacılık*, İstanbul: Boğaziçi Yayınları

Tural, S. (1998) *Tarihten Destana Akan Duyarlılık*, Ankara: AKM Yayınları

Turgut, A. (2008) *İlköğretim 3. Sınıf Öğrencilerinin Aktif Kelime Serveti Üzerine Bir Araştırma (Uşak ili/ merkez örneği)*. (Danışman: Yrd. Doç. Dr. Selcen Çifci). (Yayımlanmamış YL Tezi). AKÜ Sos. Bil. Enstitüsü, Afyonkarahisar

Türkçe Sözlük. (1998). Ankara: TDK Yayınları

Türkçe Sözlük. (2005). Ankara: TDK Yayınları

Ungan, S. (2007). Yazma Becerisinin Önemi, *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı: 23. 461–472, 2 Haziran 2009,

http://sbe.erciyes.edu.tr/dergi/sayi23/27-%20_461-472.%syf_.pdf

Ünalın, Ş. (2004). *Dil ve Kültür*, Ankara: Nobel Yayınları

Zorbaz, K. Z. (2007). Türkçe Ders Kitaplarındaki Masalların Kelime – Cümle Uzunlukları ve Okunabilirlik Düzeyleri Üzerine Bir Değerlendirme. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*. 3 (1), 87-101, 14 Ağustos 2009 <http://eku.comu.edu.tr/index/3/1kzorbaz.pdf>

EKLER DİZİNİ

	Sayfa
Milli Eğitim Müdürlüğü Araştırma İzinleri.....	94
Araştırma Değerlendirme Formu.....	96
Öğrencilere Ait Değişkenlerin Bulunduğu Bilgi Toplama Formu.....	97
Öğrenci Yazılarına Ait Bulguları Gösteren Tablolar.....	98
Öğrenci Yazılarında Kullanılan Kavramları Gösteren Tablolar.....	100
Öğrenci Yazıları.....	144
Öğrencilerin Bilgi Toplama Formuna Verdikleri Cevaplar.....	183

T.C.
AFYONKARAHİSAR VALİLİĞİ
Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı :B.08.4.MEM.4.03.00.06-040/

032547+19.11.2007

Konu :Araştırma İzinleri

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜNE

İlgi : 12/11/2007 tarih ve B.30.2.AKÜ.0.E1.00.00-510/3204 sayılı araştırma izni konulu yazınız.

Müdürlüğümüze bağlı kurum ve kuruluşlarda yapılması planlanan araştırmalar için, Müdürlüğümüz bünyesinde oluşturulan "Araştırma Değerlendirme Komisyonu" toplanarak "Milli Eğitim Bakanlığı Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı" tarafından 28.02.2007 tarih ve B.08.4.EGD.0.33.03.311-311/1084 sayılı bakanlık onayı ile yayınlanan "Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma ve Araştırma Desteğine Yönelik İzin ve Uygulama Yönergesi" doğrultusunda ilgili izin talebini incelemiş olup "Valilik Oluru", "Araştırma ve Değerlendirme Formu" ve "Onaylanmış Veri Toplama Aracı" ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz/rica ederim.

Hidayet YILDIRIM
İl Milli Eğitim Müdürü

EKLER :

1. Valilik Oluru (1 Sayfa)
2. Araştırma Değerlendirme Formu (1 Sayfa)
3. Onaylanmış Veri Toplama Aracı (2 Sayfa)

 <p>EĞİTİMDE REFORM Daha aydınlık gelecek!</p>	 <p>EĞİTİME %100 DESTEĞE</p>	 <p>DANIŞMA 444 0 632 HATTI</p>	<p>İl Milli Eğitim Müdürlüğü Tel : 0 272 213 76 03 / 181 – 127- 133 Fax : 0 272 213 76 05</p>	<p>Kültür – Spor Bölümü E-posta : kultur03@meb.gov.tr – spor03@meb.gov.tr Web : http://afyon.meb.gov.tr</p>
---	---	--	---	---

Yazılarımıza verecek cevaplarda yazımızın ilgisinin mutlaka belirtilmesi

T.C.
AFYONKARAHİSAR VALİLİĞİ
Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı :B.08.4.MEM.4.03.00.06-040 /
Konu :Araştırma İzinleri

632300*15.11.2007

VALİLİK MAKAMINA

İlgi: 12/11/2007 tarih ve B.30.2.AKÜ.0.E1.00.00-510/3204 sayılı Yalçın CAN konulu araştırma izin talebi yazısı.

Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde tezli yüksek lisans öğrencisi olan Yalçın CAN'ın, il merkezine bağlı 3 okulda 22.11.2007- 18.04.2008 tarihleri arasında toplam 418 öğrenciye yönelik "Afyonkarahisar İli İlköğretim 5. ve 8. Sınıf Öğrencileri'nin Yazılı Anlatım Becerileri Üzerine Bir Araştırma" konulu araştırma yapması Müdürlüğümüz Araştırma ve Değerlendirme Komisyonu tarafından uygun görülmektedir.

Makamınızca da uygun görüldüğü takdirde tensiplerinize arz ederim.

Hidayet YILDIRIM
İl Milli Eğitim Müdürü

OLUR
15./11./2007

Ömer ADAR
Vali a.
Vali Yardımcısı

EKLER:

1-Araştırma Değerlendirme Formu (1 Sayfa)

 <p>EĞİTİMDE REFORM Daha aydınlık gelecek!</p>	 <p>EĞİTİME %100 DESTEK</p>	 <p>DANIŞMA 444 0 632 HATTI</p>	<p>İl Milli Eğitim Müdürlüğü Tel : 0 272 213 76 03 / 181 - 127- 133 Fax : 0 272 213 76 05</p>	<p>Kültür - Spor Bölümü E-posta : kultur03@meb.gov.tr - spor03@meb.gov.tr Web : http://afyon.meb.gov.tr</p>
---	--	--	---	---

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı

ARAŞTIRMA DEĞERLENDİRME FORMU

ARAŞTIRMA SAHİBİNİN	
Adı Soyadı	Yalçın CAN
Kurumu / Üniversitesi	Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Araştırma yapılacak iller	Afyonkarahisar
Araştırma yapılacak eğitim kurumu ve kademesi	Merkez Hoca Ahmet Yesevi İlköğretim Okulu
	İscehisar Atatürk İlköğretim Okulu
	Merkez Fethibey İlköğretim okulu
Araştırmanın konusu	Afyonkarahisar ili ilköğretim beşinci ve sekizinci sınıf öğrencilerinin yazılı anlatım becerileri .
Üniversite / Kurum onayı	Var
Araştırma/proje/ödev/tez önerisi	Var
Veri toplama araçları	Anket ve Kompozisyon yazdırma
Görüş istenilecek Birim/Birimler	
KOMİSYON GÖRÜŞÜ	
Öğrencilerin yazılı anlatımdaki becerilerine etki eden faktörlerin araştırılması ve sonuçlarının değerlendirilmesi için yapılacak çalışmalar uygun görülmüştür.	
Komisyon kararı	Oybirliği
Muhalef üyenin Adı ve Soyadı:	Gerekçesi;

KOMİSYON

13/11/2007

A.Fevzi ÖZDEMİR

Üye

Mustafa GUNAY

Üye
Mustafa KINÇGEZ

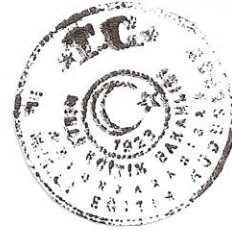
Üye
Ercan SAYIT

**İLKÖĞRETİM 5 VE 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN
YAZILI ANLATIM BECERİLERİNE DÖNÜK BAZI DEĞİŞKENLERİ TESPİT FORMU**

A. İlk 10 soruda size uygun olan kutucuğa çarpı işareti (x) koyunuz.

<p>1. Hangi okulda okuyorsunuz?
Hoca Ahmet Yesevi İÖÖ
İsçehisar Atatürk İÖÖ
Fethibey İÖÖ</p>	☐
☐
☐	<p>8. İkamet ettiğiniz (oturduğunuz) yer neresi?
İl merkezi
İlçe merkezi
Kasaba
Köy</p>	☐
☐
☐
☐
<p>2. Cinsiyetiniz Erkek
Kız</p>	☐
☐	<p>9. İnternette haftada toplam kaç saat / ne kadar meşgulsünüz?
Hemen hiç
2-4 saat
4-6 saat
6 saat ve üstü</p>	☐
☐
☐
☐
<p>3. Babanızın eğitim durumu nedir?
İlkokul
Ortaokul
Lise
Üniversite
Yüksek Lisans
Doktora
Okumamış</p>	☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐	<p>10. Günde ne kadar süreyle kitap okursunuz?
Nadiren okurum
30. dkdan az
1 saat
1 saatten fazla</p>	☐
☐
☐
☐
<p>4. Annenizin eğitim durumu nedir?
İlkokul
Ortaokul
Lise
Üniversite
Yüksek Lisans
Doktora
Okumamış</p>	☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐	<p>11. Bir günde kaç saat televizyon izlersiniz?
1 saatten az
2 saat
3 saat
4 saat
5 saat ve üstü</p>	☐
☐
☐
☐
☐
<p>5. Babanıza ait meslek grubundan uygun olanı işaretleyiniz.
Resmi dairede çalışan
Özel sektörde çalışan
Kendi işinde çalışan</p>	☐
☐
☐	<p>12. İnternete en çok hangi amaçla giriyorsunuz?
Oyun oynamak
Sanal sohbet
Haber okumak
Ödev yapmak</p>	☐
☐
☐
☐
<p>6. Annenize ait meslek grubundan uygun olanı işaretleyiniz.
Resmi dairede çalışan
Özel sektörde çalışan
Kendi işinde çalışan
Ev hanımı</p>	☐
☐
☐
☐	Bu bölüme cevabınız "Evet" ise "1", cevabınız "Hayır" ise "2" yazınız	
<p>7. Haber, güncel konuları tartışma, belgesel izleme süreniz haftada ne kadar?
Hiç
1 saat
2 saat
3 saat
3 saatin üstü</p>	☐
☐
☐
☐
☐	<p>13. Evinize her gün gazete alıyor mu?
Evinize haftalık-aylık dergi alıyor mu?
Günlük tutuyor musunuz?
Evinizde kitaplık var mı?</p>	☐
☐
☐
☐

B. "ANNE SEVGİSİ" KONULU BİR KOMPOZİSYON YAZINIZ. (İsteyen öğrenciye birden fazla kağıt verilebilir.)

Ek Tablo 1. Hoca Ahmet Yesevi İlköğretim Okulu 5. Sınıf Öğrencilerinin Yazmış Oldukları “Anne Sevgisi” Konulu Yazılı Anlatımlarına Ait Bulgular

Bulgular	1. ÖĞRENCİ	2. ÖĞRENCİ	3. ÖĞRENCİ	4. ÖĞRENCİ	5. ÖĞRENCİ	6. ÖĞRENCİ	7. ÖĞRENCİ	8. ÖĞRENCİ	9. ÖĞRENCİ	10. ÖĞRENCİ	11. ÖĞRENCİ	12. ÖĞRENCİ
KELİME SAYISI	151	132	89	205	99	64	119	96	87	70	98	124
CÜMLE UZUNLUKLARI	4.57	6.00	3.56	6.61	5.50	6.40	6.61	4.57	4.83	3.68	7.53	5.90
CÜMLE SAYISI	33	22	25	31	18	10	18	21	18	19	13	21
KAVRAM SAYISI	84	77	62	125	58	47	81	72	59	43	65	57
KAVRAM ORANI (%)	55.62	58.33	69.66	60.97	58.58	73.43	68.06	75	67.81	61.42	66.32	45.96

Ek Tablo 2. Hoca Ahmet Yesevi İlköğretim Okulu 5. Sınıf Öğrencilerinin Yazmış Oldukları “Anne Sevgisi” Konulu Yazılı Anlatımlarına Ait Bulgular

Bulgular	13 ÖĞRENCİ	14. ÖĞRENCİ	15. ÖĞRENCİ	16. ÖĞRENCİ	17 ÖĞRENCİ	18. ÖĞRENCİ	19. ÖĞRENCİ	20. ÖĞRENCİ	21. ÖĞRENCİ	22. ÖĞRENCİ	23. ÖĞRENCİ	24. ÖĞRENCİ
KELİME SAYISI	75	65	42	70	85	75	151	131	92	109	41	114
CÜMLE UZUNLUKLARI	4.41	3.82	3.81	6.36	5.31	4.68	4.19	6.89	6.57	5.73	3.41	4.75
CÜMLE SAYISI	17	17	11	11	16	16	36	19	14	19	12	24
KAVRAM SAYISI	52	46	19	39	71	59	91	89	71	58	23	61
KAVRAM ORANI (%)	69.33	70.76	45.23	55.71	76.52	78.66	60.26	67.93	77.17	53.21	56.09	53.50

Ek Tablo 3. Hoca Ahmet Yesevi İlköğretim Okulu 5. Sınıf Öğrencilerinin Yazmış Oldukları “Anne Sevgisi” Konulu Yazılı Anlatımlarına Ait Bulgular

Bulgular	25. ÖĞRENCİ	26. ÖĞRENCİ	27. ÖĞRENCİ	28. ÖĞRENCİ	29. ÖĞRENCİ	30. ÖĞRENCİ	31. ÖĞRENCİ	32. ÖĞRENCİ	33. ÖĞRENCİ	34. ÖĞRENCİ
KELİME SAYISI	131	108	119	108	91	116	120	133	56	82
CÜMLE UZUNLUKLARI	7.27	6.35	7.43	4.69	6.06	4.14	5.71	5.54	7	4.55
CÜMLE SAYISI	18	17	16	23	15	28	21	24	8	18
KAVRAM SAYISI	69	70	82	59	67	64	84	74	33	54
KAVRAM ORANI (%)	52.67	64.81	68.90	54.62	73.62	55.17	70	55.63	58.92	65.85

Ek Tablo 4. Hoca Ahmet Yesevi İlköğretim Okulu 5. Sınıf Öğrencilerinin Yazmış Oldukları “Anne Sevgisi” Konulu Yazılı Anlatımlarına Ait Bulgular

Bulgular	35. ÖĞRENCİ	36. ÖĞRENCİ	37. ÖĞRENCİ	38. ÖĞRENCİ	39. ÖĞRENCİ
KELİME SAYISI	157	90	67	80	149
CÜMLE UZUNLUKLARI	4.24	6	6.09	7.27	7.09
CÜMLE SAYISI	37	15	11	11	21
KAVRAM SAYISI	98	49	52	55	88
KAVRAM ORANI (%)	62.42	54.44	77.15	68.75	59.06

1. ÖĞRENCİ

KELİMELER	anlam no	KELİMELER	anlam no	KELİMELER	anlam no
ağla-	1	Biz	1	iyi(yi)	1
ağla-	1	Bomboş	4	İyilik	1
ağla-	1	Boşuna	1	Kadın	1
ağla-	1	Bu	2	kalp kır-	1
ağla-	1	bu	2	Kırcı	4
ağla-	1	bütün	1	kız-	2
Alt	5	bütün	1	kız-	2
Ama	4	cennet	1	kız-	2
Ama	1	çabala-	1	Lütfen	1
Ama	1	çabala-	1	Ne	3
Ama	3	çocuk	1	Ne	3
Ama	3	çocuk	1	ne olursa olsun	1
ama	3	çocuk	1	O	1
Ana	1	çocuk	1	O	2
Ana	1	çoğu	1	ol-	3
Ana	1	çoğu	1	olabil-	1
Ana	1	çok	1	olma-	16
Anne	1	çok	1	olma-	1
Anne	1	çok	1	olma-	16
Anne	1	çok	1	Onlar	1
Anne	1	de-	1	Onlar	1
Anne	1	de-	1	pişman ol-	1
Anne	1	de-	1	sev-	1
Anne	1	didin-	1	sev-	1
Anne	1	didin-	1	Sevgi	1
Anne	1	diye	1	söyle-	1
Anne	1	diye	1	söyle-	1
Anne	1	dünya	1	söyle-	1
Anne	1	en	1	Söz	1
Anne	1	erkek	1	Söz	1
anne	1	erkek	1	Şey	1
Aslında	6	farkına varma-	1	Şey	1
Ata	2	gece	1	Şöyle	1
Atatürk	1	geri(si)	2	Şu	2
ayak	1	geri(si)	2	unut-	6
başında bekle-	1	haklı	1	unut-	1
Bazen	1	hastalan-	1	uyu-	1
Bil-	1	hata	1	Üstün	1
Bil-	3	hata	1	üz-	1
Bile	1	hatta	1	üzül-	2
Bir	3	hep	2	Var	1
Bir	3	her şey	1	Yalan	2
Biz	1	hiç	1	Yalan	2
Biz	1	hiç	1	yap-	1
Biz	1	iç	10	yap-	1
Biz	1	için	6	yapama-	1
Biz	1	için	5	yapma-	1
Biz	1	için	1	yüzüne söyle-	1
Biz	1	için	6	Zaman	2
Biz	1	iste-	1		
Biz	1	iste-	1		

2. ÖĞRENCİ

KELİMELELER	ANLAM NO	KELİMELELER	ANLAM NO	KELİMELELER	ANLAM NO
adı üstünde	1	bu	1	Hiç	1
aklına gel-	1	bugün	2	hiç	1
Allah	1	bütün	1	hiçbir şey	1
Anne	1	büyük	4	İçin	3
Anne	1	büyük	4	İhtiyaç	1
Anne	1	büyüt-	2	İlgi	1
Anne	1	can	2	İlk	1
Anne	1	can	2	iste-	1
Anne	1	can	2	kıyaslayama-	1
Anne	1	can ver-	1	Kimstesiz	1
Anne	1	çiçek	1	koyun(unda)	1
Anne	1	çiçek	1	Kutsal	3
Anne	1	çocuk	1	Kutsal	3
Anne	1	çocuk	1	Mi	1
Annecik	1	çocuk	1	Ne	5
Annecik	1	çok	1	ne olur(sun)	1
Annesizlik	1	çok	1	Neden	1
ayrıl-	2	çok	1	O	1
Baba	1	çok	1	O	1
Ben	1	çok	1	O	1
Ben	1	çok	1	O	2
besle-	1	de	1	ol-	1
Bir	3	de	1	ol-	5
Bir	1	de-	1	ol-	1
Bir	3	diye	1	ol-	1
Bir	3	dünya	1	olma-	16
Biraz	1	dünya	1	Onlar	1
Birer	1	düşün-	1	Onlar	1
Biz	1	en	1	Sadece	1
Biz	1	en	1	Sessiz	1
Biz	1	en	1	sev-	1
Biz	1	gece	1	sev-	1
Biz	1	gerek-	1	sev-	1
Biz	1	getir-	9	sev-	1
Bu	1	hal	1	Sevgi	1
Bu	1	hep	2	Sevgi	1
bu	1	hep	2	Sevgi	1

3. ÖĞRENCİ

KELİMELER	ANLAM NO	KELİMELER	ANLAM NO	KELİMELER	ANLAM NO
acı-	1	biz	1	Onlar	1
aldır-	6	bütün	1	Onlar	1
Ama	3	bütün	1	Onlar	1
Ana	1	cancığer	1	Onlar	1
ana	1	çiçek	1	Onlar	1
Anasız	1	çocuk	1	parmak	1
Anne	1	çok	1	Saç	1
Anne	1	çok	1	sarı-	1
Anne	1	dik-	1	saygı bekle-	1
Anne	1	direk	1	sev-	1
Anne	1	düşman ol-	1	sev-	1
Anne	1	elbise	1	sev-	1
Anne	1	ev	1	sevinç	1
Anne	1	ev	1	Sır	1
Anne	1	gece	1	Söyle-	1
Atasözü	1	getirebil-	1	söz dinle-	1
baş(ucu)nda bekle-	1	giydir-	1	Süt	1
Ben	1	gönül al-	1	Şarkı söyle-	1
Ben	1	güven-	1	şefkat	1
Ben	1	hakkını ye-	1	tara-	1
Ben	1	hal	1	tertemiz	1
benze-	1	heves	1	üz-	1
besle-	1	için	1	üz-	1
Bir	6	ile	1	Var	1
Bir	6	ilk	1	yeterlilik	1
Bir	5	insanoğlu	1	yıka-	1
Biz	1	karşılıksız	1	Yuva	1
Biz	1	kuşsuz	1	Yuva yık-	1
Biz	1	menfaatsiz	1	yüreği yan-	1
Biz	1	o	2		

4. ÖĞRENCİ

KELİMELER	ANLAM NO	KELİMELER	ANLAM NO	KELİMELER	ANLAM NO	KELİMELER	ANLAM NO
5.	1	Ben	1	Hamile	1	O	2
5.	1	Ben	1	hastalan-	1	O	1
50 (elli)	1	besle-	1	Hayat	1	O	2
Akşam	1	Beş	1	Hayat	2	o	1
Allah	1	bırak-	10	Hayat	2	o kadar	1
Ama	1	bil-	7	Hayat	1	Oda	1
Ama	1	bil-	1	Hemen	1	oku-	1
An	1	Bir	6	Hemen	1	ol-	11
anla-	1	Bir	6	Hep	2	ol-	3
Anne	1	Bir	11	Her	1	ol-	16
Anne	1	Bir	6	Her	1	Onsuz	1
Anne	1	Biricik	1	Her	1	öğren-	3
Anne	1	Bitiş	1	Her şey	1	öğren-	1
Anne	1	Biz	1	Her şey	1	Öğrenci	1
Anne	1	Biz	1	Her şey	1	Önce	1
Anne	1	Biz	1	Her şey	1	Önemli	1
Anne	1	Can	1	Herkes	1	Öyle	1
Anne	1	canı sıkıl-	1	Herkes	1	öyle	1
Anne	1	Cevap	1	Hiç	1	Özel	1
Anne	1	çalış-	5	Hiç	1	Saat	2
Anne	1	Çok	1	hisset-	1	seç-	1
Anne	1	Çok	1	İçin	3	Sesini çıkarma-	1
Anne	1	Çok	1	İçin	5	sev-	1
Anne	1	Çok	1	İçin	9	sev-	1
Anne	1	Çok	1	ilişki	1	sev-	1
Anne	1	Çok	1	İple çek-	1	sev-	1
Anne	1	Çünkü	1	İple çek-	1	Sıcaklık	2
Annesiz	1	Çünkü	1	İse	1	sıkıntı(sını) gider-	1
Aslında	1	Daha	2	İste-	1	sıkıntıda ol-	1
Ayak	1	Dahi	1	Ister....ister	1	Sınıf	1
Bak-	5	De	1	İş	7	Sınıf	1
başını bekle-	1	de-	1	iş gör-	1	sinirli	1
Başla-	3	de-	1	iyilik	1	sor-	1
Bazen	1	defa	1	Kaç-	3	Şey	1
Ben	1	ders çalış-	1	kardeş	1	Şu	1

4. ÖĞRENCİNİN DEVAMI

KELİMELEER	ANLAM NO	KELİMELEER	ANLAM NO	KELİMELEER	ANLAM NO	KELİMELEER	ANLAM NO
Ben	1	dimdik	3	karşılıksız	2	Tabii	6
Ben	1	diye	1	kendi	1	uyu-	1
Ben	1	diye	1	kevser asal	1	Var	1
Ben	1	doğ-	1	Kız	1	Var	1
Ben	1	dua et-	1	Kız-	2	Ve	1
Ben	1	dur-	7	Kız-	2	Ve	1
Ben	1	dünyaya gel-	1	Ki	3	yanında ol-	1
Ben	1	dünyaya getir-	1	Ki	3	yanında ol-	1
Ben	1	düşüneme-	1	Ki	3	yanında ol-	1
Ben	1	emzir-	1	Kim	1	Yani	1
Ben	1	en	1	kimi	1	Yaş	1
Ben	1	geliş	1	kişi	1	Yer	15
Ben	1	gibi	1	kitap	1	Zaman	1
Ben	1	giydir-	1	melek	2	Zaman	1
Ben	1	günlük	2	o	1	Zaman	1
Ben	1	haklı	2	o	2	Zaman	1
Ben	1						

5. ÖĞRENCİ

KELİMELELER	ANLAM NO	KELİMELELER	ANLAM NO	KELİMELELER	ANLAM NO
Alt	5	biz	1	kızdır-	1
Ana	1	bu	1	kusur etme-	1
Ana	1	bu	1	Nasıl	1
anlat-	1	büyüt-	2	ne kadar	2
anlatıl-	1	can	2	o	2
Anne	1	cennet	1	o kadar	1
Anne	1	çok	1	ol-	16
Anne	1	çok	1	ol-	9
Anne	1	çok	1	ol-	9
Anne	1	çünkü	1	Onlar	1
Anne	1	de	1	Onlar	1
Anne	1	de	5	Onlar	1
Anne	1	de	1	Onlar	1
Anne	1	doğur-	1	Saygı	1
Anne	1	en	1	sev-	1
Anne	1	evlat	1	sev-	1
Anne	1	gerek-	1	sev-	1
Anne	1	gibi	1	sev-	1
Ata	2	güzel	1	Sevgi	1
ayak	1	güzel	1	Sevgi	1
başarısız ol-	1	her	1	Sevgi	1
Bile	1	her	1	sevgi	1
Bir	6	her şey	1	Söz	1
Bir	6	her şey	1	Söz	1
Biz	1	ihtiyaç	1	Şey	1
Biz	1	ilgilen-	1	Şimdi	1
Biz	1	iste-	1	üz-	1
Biz	1	isten-	1	üzül-	1
Biz	1	iş	6	vazgeç-	2
Biz	1	iyilik düşün-	1	Ve	1
Biz	1	karşılıklı	1	yanında ol-	1
Biz	1	kaynak	1	Yar	1
Biz	1	kırıl-	2	Zaman	1

6. ÖĞRENCİ

KELİMELER	ANLAM NO	KELİMELER	ANLAM NO	KELİMELER	ANLAM NO
9	1	dünyaya getir-	1	ol-	5
affet-	1	eksik et-	1	ortak ol-	1
Anne	1	en	1	Saygı	1
Anne	1	gerek-	1	saygı	1
Anne	1	gösterme	3	sev-	1
Anne	1	hakkı ödenme-	1	sev-	1
Anne	1	hata	1	sev-	1
Asla	1	hepsi	1	Sevinç	1
Ay	4	hepsi	1	Sevme	1
ayrı ayrı	1	hepsi	1	taşı-	2
Bir	6	ilgilen-	1	Tek	1
Biz	1	insan	1	Tek	1
Biz	1	kaç	2	tek tek	1
Biz	1	karnında	1	Üzüntü	1
Biz	1	karşılıksız	2	Varlık	4
Bu	1	kişi	1	Ve	1
Çocuk	1	kutsal	3	Yani	1
Çok	1	ne	2	yap-	1
Çok	2	ne kadar	2	yap-	1
Çok	1	ol-	1	Yaş	2
De	1	ol-	1		
dünya	2	ol-	5		

7. ÖĞRENCİ

KELİMELER	ANLAM NO	KELİMELER	ANLAM NO	KELİMELER	ANLAM NO
9	1	eğer	1	Ne	1
10	1	eğer	1	O	2
Akşam	1	en	1	O	1
Ama	4	ev	1	O	1
Ama	1	gerek-	1	O	2
Anne	1	getir-	3	O	2
Anne	1	gibi	1	O	2
Anne	1	gitme	1	O	2
Anne	1	giy-	1	Okul	1
Anne	1	giydir-	1	olabil-	1
Anne	1	gör-	2	Sabah	1
Aslında	6	görün-	2	Sakın	1
avukat ol-	1	göz	4	Sakın	1
Ay	2	gün	4	Sakın	1
Başka	1	gün	4	senelerce	1
Ben	1	hep	2	sev-	1
Biz	1	hiç kimse	1	sev-	1
Biz	1	iç-	1	Şey	1
Biz	1	için	10	Şey	1
Biz	1	için	2	Şey	1
Biz	1	için	10	taşı-	2
Biz	1	için	10	tek başına	1
Biz	1	içir-	1	uğraş-	3
Biz	1	iş	7	unut-	1
Biz	1	iyi	1	unut-	6
Biz	1	iyilik meleği	1	unut-	6
Biz	1	izin ver-	1	unut-	1
Bu	2	izin ver-	1	unutulabil-	1
Bu	1	kadar	3	ya da	1
Can	1	kadar	3	Yani	1
canını ortaya koy-	1	karın	1	Yani	1
çalış-	1	kısaca	1	yap-	1
çalış-	1	küçük	1	Yardım et-	1
Çok	1	melek	2	Yaş	1
Çok	1	mutlu et-	1	yaşa-	1
Diye	1	mutlu ol-	1	ye-	1
doktor ol-	1	mümkün	2	yedir-	1
Dünya	2	nasıl	1	yorulma	1
düşün-	1	nasıl	1	yorulma	1
Eğer	1	ne	5		

8. ÖĞRENCİ

KELİMELEER	ANLAM NO	KELİMELEER	ANLAM NO	KELİMELEER	ANLAM NO
adım at-	1	dua	1	mutlu ol-	1
Ama	1	dua et-	1	mücevher	1
Anne	1	dünya	2	Ne	7
Anne	1	en	1	O	2
Anne	1	en	1	O	2
Anne	1	eziyet	1	ol-	1
Anne	1	fedakarlık	1	ol-	1
Anne	1	gece	1	ol-	3
bekle-	3	gibi	1	ol-	1
Ben	1	gibi	1	Onlar	1
Ben	1	giy-	1	Onlar	1
Ben	1	giydir-	1	öğret-	1
Ben	1	hasta	1	Sabır	1
Birer	1	her şey	1	savaş-	3
Biricik	1	için	5	Sen	1
Biz	1	için	1	sev-	1
Biz	1	için	4	Sınırsız	3
Biz	1	inşaallah	1	Sırf	1
Biz	1	iste-	1	şefkat	1
Biz	1	iste-	1	Tabii	6
Biz	1	iş	11	Tek	5
Bütün	1	iyi	1	um-	1
Bütün	1	iyilik	1	üz-	1
büyü-	1	kanat	1	var	1
Büyük	2	karşı çık-	2	Varlık	4
büyüt-	2	katlan-	1	Ve	1
Çok	1	kıymetli	1	yap-	1
Çok	1	ki	3	yap-	1
de-	1	ki	3	ye-	1
Değerli	1	kim	1	yedir-	1
Devamlı	1	kuşat-	1	zarar gel-	1
Diye	1	merak et-	2	Zorluk	1

9. ÖĞRENCİ

KELİMELEER	ANLAM NO	KELİMELEER	ANLAM NO	KELİMELEER	ANLAM NO
9	1	can	1	Kısaca	1
An	1	çiçek	1	Kısaca	1
Anne	1	çiçek	1	kız-	2
Anne	1	çocuk	1	Muhtaç	1
Anne	1	çocuk	1	ne.....ne	1
Anne	1	çocuk	1	ol-	1
Anne	1	çocuksuz	1	Onlar	1
Anne	1	daha	2	öfkelen-	1
Anne	1	düşün-	1	Örnek	1
Anne	1	düşün-	1	Parka	1
Anne	1	eksil-	1	Sevgi	1
Anne	1	en	1	Sevgi	1
Anne	1	getir-	9	Sevgi	1
anne ol-	1	gibi	1	Sonar	1
Annesiz	1	giy-	1	Susuz	1
art-	1	güzel	1	Şey	1
Ay	4	hatırla-	1	taşı-	2
bil-	1	hayat	1	üz-	1
Binbir	1	hayat	1	Üzere	4
Bir	6	hep(imiz)	1	vazgeçil-	1
Bir	6	her	1	Ve	1
Bir	6	her	1	yapabil-	1
Bir	6	her	1	Yaş	1
Biz	1	her şey	1	yedir-	1
Biz	1	hiçbir	1	Zaman	1
Biz	1	hiçbir	1	Zaman	1
Bu	1	içir-	1	zaman	1
Bu	2	karın	1	zaman zaman	1
büyüt-	2	kat kat	1	Zorluk	1

10. ÖĞRENCİ

KELİMELER	ANLAM NO	KELİMELER	ANLAM NO	KELİMELER	ANLAM NO
0-6 yaş arası	1	çok	1	İnsan	1
Aile	1	davran-	1	iste-	1
al-	12	doğur-	1	İş	11
Anne	1	doyur-	1	İş	11
Anne	1	dünya	2	işte ol-	1
Anne	1	eğitim	1	İyi	1
Anne	1	elinden geleni yap-	1	İyi	1
Anne	1	en	1	İyi	3
Anne	1	en	1	İyilik	1
Anne	1	en	1	Kadar	3
Anne	1	fedakar	1	O	2
Baba	1	gel-	5	O yüzden	1
Ben	1	gibi	1	sev-	1
Ben	1	giydir-	1	sev-	1
Bir	6	hep	2	üz-	1
Biz	1	her	1	yap-	1
Biz	1	her	1	yap-	1
Biz	1	her şey	1	yap-	1
Biz	1	her şey	1	yap-	1
Biz	1	için	3	yap-	1
büyüt-	2	için	10	Yaş	1
Çok	1	için	10	zahmet ver-	1
Çok	1	için	1		
Çok	1	ilk	1		

11. ÖĞRENCİ

KELİMELER	ANLAM NO	KELİMELER	ANLAM NO	KELİMELER	ANLAM NO
adem	1	cennet	1	ol-	5
Ahiret	1	çok	1	ol-	1
Aile	1	çok	1	ol-	1
Allah	1	daha	2	ol-	3
Alt	5	değer bil-	1	ol-	3
an	1	direk	1	ol-	3
Anne	1	dünya	2	onlar	1
Anne	1	dünya	2	onlar	1
Anne	1	dünya	1	öğretmen	1
Anne	1	eğer	1	pastaneci	1
Anne	1	erkek ol-	2	peygamber	1
Anne	1	erkek ol-	2	profesör	1
Anne	1	gibi	1	saygılı	1
Anne	1	gibi	1	seslen-	3
Anne	1	gibi	1	sev-	1
Anne	1	güzel	1	sev-	1
Anne	1	hariç	1	sev-	1
anne ol-	1	herkes	1	sevgili	1
ayak	1	herkes	1	siz	1
Başka	2	herkes	1	siz	1
başla-	5	hiç	1	söz	1
Bedel	1	huzursuzluk	1	şu	1
Ben	1	inşallah	1	temel	3
Ben	1	iste-	1	var	1
bil-	1	iste-	1	var	1
bil-	1	iyi	1	ve	1
Bile	1	kadın	1	ve	1
Bir	6	kapı	1	ve	1
bir	1	kız	1	yani	1
Biri	1	neyse	3	yani	1
Bu	1	of	1	yemek	2
Bütün	1	ol-	1	yer	1
Cehennem	1	ol-	1		

12. ÖĞRENCİ

KELİMELELER	ANLAM NO	KELİMELELER	ANLAM NO	KELİMELELER	ANLAM NO
Alt	5	çocuk	1	kanun	1
Ama	1	çocuk	1	kim bilir	1
anla-	1	çocuk	1	kimse	1
anla-	1	çocuk	1	kimse	1
anlayabil-	1	çocuk	1	kutsal	3
Anne	1	çok	1	kutsal	3
Anne	1	çok	1	nasıl	1
Anne	1	çok	1	Ne kadar	2
Anne	1	çok	1	O	2
Anne	1	çok	1	O	2
Anne	1	çok	1	o	2
Anne	1	daha	2	o	2
Anne	1	daha	1	o	2
Anne	1	daha	4	ol-	3
Anne	1	de	1	ol-	3
Anne	1	de	1	ol-	1
anne ol-	1	de	1	olabil-	1
anne ol-	1	doğ-	1	sev-	1
anne ol-	1	duygu	1	sev-	1
anne ol-	1	dünya	2	sev-	1
Asla	1	dünya	2	sev-	1
ayak	1	en	1	sev-	1
Barınma	1	erkek	1	sev-	1
Bebek	1	erkek	1	sevgi	1
Ben	1	giysi	1	sevgi	1
Ben	1	gösterebil-	1	sevgi	1
Ben	1	gösterebil-	1	sevgi	1
Ben	1	güzel	1	sevgi	1
Ben	1	güzel	1	sevgi	1
Ben	1	hatta	1	sevgi	1
Ben	1	hiç kimse	1	şey	1
bil-	1	hiçbir	1	şey	1
Bile	1	hisset-	1	şey	1
Bir	6	hisset-	1	var	1
Bir	6	ihtiyaç	1	yapabil-	1
Bir	6	ihtiyaç	1	yapabil-	1
Bir	6	insan	1	yapama-	1
bir	6	iş	1	yemek	2
Birçok	1	iş	1	yeni	8
Birçok	1	iyi	1	zaman	2
Bu	2	iyi	1		
Cennet	1	kadın	1		

13. ÖĞRENCİ

KELİMELEER	ANLAM NO	KELİMELEER	ANLAM NO	KELİMELEER	ANLAM NO
Allah	1	de	3	layık ol-	1
Anlamış	1	demek	5	meslek	1
Anne	1	ders	1	Ne	2
Anne	1	elinden geleni yap-	1	Ne	1
Anne	1	en	1	O	2
Anne	1	en	1	O	2
Anne	1	Furkan	1	O	2
Anne	1	güzel	1	oku-	3
Arkadaş	1	güzel	1	oku-	3
Ben	1	güzel	1	ol-	24
Ben	1	güzel	1	sahip ol-	1
Ben	1	hayat	2	sev-	1
Ben	1	her şey	1	sev-	1
Ben	1	Hoca Ahmet Yesevi İ.Ö.O.	1	Sevgi	1
Ben	1	için	5	Sınıf	1
Ben	1	için	9	Şekil	1
Bir	6	için	1	Şimdi	1
Bir	5	için	1	Tabii	6
Bulaşık	1	insan	1	yap-	1
bulun-	2	insan ol-	3	yap-	1
Büyük	2	inşaallah	1	Yardım	1
çok	1	iste-	1	Yaş	1
çok	1	istek	1	yetiştir-	4
çok	1	iyi	1	yıka-	1
De	1	ki	3	yüzünü kara çıkar-	1

14. ÖĞRENCİ

KELİMELEER	ANLAM NO	KELİMELEER	ANLAM NO	KELİMELEER	ANLAM NO
Ad	1	büyüt-	2	ne	1
Ama	1	çok	1	o	1
Ama	1	çok	1	ol-	6
Ana	1	de	1	olabil-	1
Anne	1	de-	1	olabil-	1
Anne	1	diye	1	önce	2
Anne	1	dünya	2	önce gel-	1
Anne	1	dünya	2	önce gel-	1
Anne	1	dünya	2	Samet	1
Anne	1	erkek	1	sev-	1
Baba	1	erkek	1	sev-	1
Ben	1	erkek	1	sor-	1
Ben	1	erkek	1	şey	1
Ben	1	eşi benzeri ol-	1	şey	1
bil-	1	gel-	38	tabii	6
Bir	4	her şey	1	um-	1
bir tane	2	her şey	1	yani	1
Biz	1	içir-	1	yanlış.	4
Bu	1	kadar	3	yedir-	1
bu	2	kadın	1	yok	1
bu yüzden	1	kant	1	yoksa	1
Bugün	1	ki	3		

15. ÖĞRENCİ

KELİMELEER	ANLAM NO	KELİMELEER	ANLAM NO	KELİMELEER	ANLAM NO
Anne	1	biz	1	İçin	5
Anne	1	biz	1	O	2
Anne	1	biz	1	O	2
Anne	1	büyüt-	2	o	2
Anne	1	çok	1	ol-	6
Anne	1	çok	1	ol-	6
Ben	1	çünkü	1	onlar	1
Ben	1	de	1	onlar	1
Ben	1	de	1	Sev-	1
bir dediğini iki etme-	1	de	1	Sev-	1
bir tane	2	de-	1	sevgi	1
bir tane	2	değerini bil-	1	Ve	1
Biz	1	değerini bil-	1	Ve	1
Biz	1	için	5	Yap-	1

16. ÖĞRENCİ

KELİMELER	ANLAM NO	KELİMELER	ANLAM NO	KELİMELER	ANLAM NO
al-	14	çalış-	5	için	1
Anne	1	çalış-	5	iste-	1
Anne	1	çalış-	5	katlan-	2
Anne	1	çok	1	kız-	2
Baba	1	çok	1	ki	3
Baba	1	çok	1	kötü	1
başarılı	1	çok	1	not	1
başarılı ol-	1	çünkü	1	ol-	3
başarılı ol-	1	de	1	onlar	1
Bazen	1	de	1	onlar	1
Ben	1	de	1	onlar	1
Ben	1	de	3	öğretmen	1
Ben	1	değer ver-	1	öğretmen	1
Ben	1	değerli	1	sev-	1
Ben	1	düzelt-	3	sev-	1
Ben	1	gibi	1	sev-	1
Biz	1	her	1	tabii	6
boşa çıkar-	1	herkes	1	ve	1
boşa çıkar-	1	herkes	1	ve	1
Çaba	1	için	5	yani	1
Çaba	1	için	9	zaman zaman	1
çalış-	5	için	1	zorluk	1
çalış-	5	için	1		
çalış-	5	için	1		

17. ÖĞRENCİ

KELİMELER	ANLAM NO	KELİMELER	ANLAM NO	KELİMELER	ANLAM NO
açıklan-	1	çoğu	1	kutsal	3
Alt	5	çok	1	nasihat et-	1
Ama	1	daha	3	Ne....ne	1
Ama	1	davranış	1	neden	2
anla-	1	de	1	O	2
Anlam	1	de	1	O	2
Anne	1	de	1	Of	1
Anne	1	de-	1	oku-	1
Anne	1	değil	1	ol-	1
Anne	1	diye	1	ol-	1
Anne	1	düşün-	1	ol-	3
Anne	1	e	1	onlar	1
anne-çocuk ilişkisi	1	farkında	1	öyle	1
Aslında	6	farkında ol-	1	saygı	1
ayak	1	geniş	3	saygılı	1
bazen	1	gözlemle-	1	sevgi	1
Bazı	1	hep	1	sonunda	1
Belki	1	her	1	söyle-	1
Ben	1	insan	1	söz	1
bile bile	1	işte	1	Şu	2
Bir	4	iyi	10	tabi	1
bir kulağından girip öbür kulağından çıkmak	1	karşı çık-	1	tam	1
Biz	1	karşı gel-	1	Üz-	1
Biz	1	karşı(sı)	1	üzül-	1
Biz	1	kelime	1	Ya	2
Bu	2	kelime	1	yer	1
Bu	1	kır-	1	zaman	1
Büyük	5	kız-	2		
Cennet	1	ki	6		

18. ÖĞRENCİ

KELİMELER	ANLAM NO	KELİMELER	ANLAM NO	KELİMELER	ANLAM NO
Allah	1	diye	1	ol-	6
Alt	5	doğuş	1	ol-	6
Ana	1	duygu	1	ol-	3
Ana	1	el öp-	1	onlar	1
Ana	1	el öp-	1	onlar	1
Analık	1	el üstünde tut-	1	onlar	1
Anne	1	fedakar	1	öf	1
Anne	1	gibi	3	önemli	1
Anne	1	gibi	3	pamuk	1
Anne	1	gibi	1	sabah	1
Anne	1	giy-	1	sarabil-	1
Anne	1	giydır-	1	say-	3
ayak	1	hadis-i şerif	1	sayıkla-	1
bahşet-	1	hakkını ödeyebil-	1	sayıkla-	1
baş(ucunda) bekle-	1	hastalan-	1	sev-	1
Bile	1	hayat	1	sevebil-	1
Bir	4	her	1	sonra	1
Bütün	1	için	1	şarkı	1
canı acı-	1	insan	1	unut-	1
canı acı-	1	kadar	3	yap-	1
Cennet	1	kadın	1	yap-	3
Çocuk	1	keşke	1	yaz-	1
de-	1	kimse	1	ye-	1
de-	1	koruyabil-	1	yedir-	1
Diye	1	ne	1	ytice	1

19. ÖĞRENCİ

KELİMELER	ANLAM NO	KELİMELER	ANLAM NO	KELİMELER	ANLAM NO
Aile	1	büyüt-	2	ne	1
aile	1	can	5	ne kadar	2
Alışkanlık	1	çaba	1	ne kadar	2
Anne	1	çalış-	5	o	1
Anne	1	çocuk	1	onsuz	1
Anne	1	çok	1	ortam	1
Anne	1	çok	1	ortam	1
Anne	1	çok	1	ortam	1
Anne	1	çok	1	ödeyebil-	4
Anne	1	çok	1	ödeyebil-	1
Anne	1	çok	1	öğret-	1
Anne	1	çok	1	rehber	2
Anne	1	dış	7	sağla-	1
Anne	1	doğru.	4	sağlama	1
Anne	1	durum	1	sar-	5
Anne	1	dünyaya getir-	1	sarf et-	2
Anne	1	dünyaya getir-	1	saygı	1
Anne	1	düşünebil-	1	sen	1
Ay	4	emek	1	sev-	1
Az	1	en	1	sev-	1
bağlan-	2	fedakarlık	1	sevgi	1
Başarı	1	fedakarlık	1	sevgi	1
Ben	1	fedakarlık	1	sevgi	1
Ben	1	gecesini gündüzüne kat-	1	sevgi	1
besle-	1	gelecek	1	sıkı sıkı	1
bırak-	10	giy-	1	şemsiye	1
Bilgi	1	giydir-	1	şey	1
Bir	4	gül	1	taşı-	2
Bir	4	güzel	1	tayin et-	3
Bir	4	hakkımı ödeyebil-	1	tehlike	1
Bir	4	hayat	1	tutunma	2
Biz	1	hayat	2	var	1
Biz	1	hayat	1	ve	1
Biz	1	hayat	2	yalnız	2

19. ÖĞRENCİNİN DEVAMI

KELİMELEER	ANLAM NO	KELİMELEER	ANLAM NO	KELİMELEER	ANLAM NO
Biz	1	hazırla-	4	yanlış.	4
Biz	1	Her	1	yap-	7
Biz	1	hiçbir	1	yap-	1
Biz	1	ısıt-	2	yap-	1
Biz	1	Için	1	yaşam	1
Biz	1	Için	9	yaşam	1
Biz	1	Iyi	3	yaşam	1
Biz	1	kadar	1	ye-	1
Biz	1	Karın	1	yedir-	1
Biz	1	kenetlen-	2	yol göster-	1
Bu	2	Koru-	1	yüce	1
Bu	2	Koru-	1	zaman	1
bu yüzden	1	Koru-	1	zaman	1
Büyük	2	Koru-	1	zor	1
Büyük	2	Kötü	1	zorluk	1
Büyük	2	minnet duy-	1		
Büyük	2	Narin	1		

20. ÖĞRENCİ

KELİMELELER	ANLAM NO	KELİMELELER	ANLAM NO	KELİMELELER	ANLAM NO
ağlamaya başla-	1	duygu	1	meydana gel-	1
ağlat-	1	duygu	1	millet	1
An	1	elinden geleni yap-	1	o	2
An	1	elinden geleni yap-	1	o	2
An	1	en	1	oba	1
An	1	fakat	1	onlar	1
anlatabil-	1	farksız	1	onlar	1
Anne	1	gece	1	öğüt ver-	1
Anne	1	genç	1	öyle	2
Anne	1	gibi	1	özellik	1
Anne	1	git-	5	özellik	1
Anne	1	git-	1	rahatsız ol-	1
Anne	1	göğsü kabar-	1	sadece	1
Anne	1	gönül al-	1	sahip ol-	1
Anne	1	harca-	2	sevgi	1
Ara	3	her	1	sevgi	1
Belli	1	her	1	sevgi	1
bil-	7	iç	9	şöyle	1
Bir	4	için	1	tam olarak	1
Bir	4	için	9	taş yürekli	1
Bir	4	iftihar et-	1	taşı-	6
Biz	1	işte	1	tat-	3
Biz	1	işte	1	temiz	1
Biz	1	iyi	1	temiz	1
Biz	1	iyi	1	temiz	1
Biz	1	iyi	1	temiz yürekli	1
Bu	1	iyi	1	tüket-	2
Bu	1	karşı gel-	1	üstün	1
Bu	2	karşı gel-	1	üzül-	1
Bu	1	karşı gel-	1	var	2
Bugün	1	keder	1	ve	1
bulun-	2	kısaca	1	ve	1
Büyük	5	ki	1	ve	1
Canavar	1	kimi	1	yanında	5
Çağ	2	kimse	1	yardım	1
Çok	1	kişi	1	yarın	2
de	1	kişi	1	yol	12
Değer	1	kişi	1	yorgunluk	1
Değer	1	komsu	1	yürekten	1
değer kazan-	1	kötü	1	yürü-	8
Devlet	1	kötü	1	zalim	1
Diğer	1	köttüye git-	1	zaman	1
doğru.	11	köy	1	zaman	1
Duygu	1	küçük	3		

21. ÖĞRENCİ

KELİMELELER	ANLAM NO	KELİMELELER	ANLAM NO	KELİMELELER	ANLAM NO
ağla-	1	en	1	o	2
An	1	en	1	olarak	1
an	1	fakat	1	onlar	1
Anne	1	farksız	1	öğüt ver-	1
Anne	1	fedakar	1	öyle	1
Anne	1	gece	1	özellik	1
Anne	1	gelecek	1	rahatsız ol-	1
Anne	1	göğsü kabar-	1	sadece	1
Arkadaş	1	gurur duy-	1	sevgi	1
Başarı	1	harca-	3	sevgi	1
başla-	1	hareket	1	sevgi	1
belli ol-	1	her	1	sevindir-	1
Ben	1	her	1	sonuç	3
Ben	1	her	1	şu	2
Ben	1	her	1	taş kalpli	1
bil-	7	için	1	temiz	1
Bir	4	için	9	temiz	4
Biz	1	işte	1	tüket-	2
Böyle	1	iyi	10	var	2
Bugün	1	iyi	10	ve	1
bulun-	3	iyi	1	ve	1
Büyük	2	iyilik	1	yap-	7
Canavar	1	karşı	9	yap-	1
Çocuk	1	karşı gel-	1	yarın	2
Çocuk	1	karşı gel-	1	yol	12
davran-	1	ki	1	yürü-	11
De	8	komşu	1	zaman	1
Devlet	1	kötülük	1	zaman	1
diyebil-	1	küçüklük	1	zaman	1
Duygu	1	millet	1	zaman	1
elinden geleni yap-	1	o	2		

22. ÖĞRENCİ

KELİMELEER	ANLAM NO	KELİMELEER	ANLAM NO	KELİMELEER	ANLAM NO
ama	1	bir	4	hisset-	1
ama	1	bir	4	için	6
ama	1	bir	4	için	3
Anne	1	bir	4	için	5
Anne	1	birbiri	1	için	6
Anne	1	biri	1	karşılaştırılabil-	1
Anne	1	bu	2	kendi	1
Anne	1	bu	2	kork-	1
Anne	1	çocuk	1	ne	1
Anne	1	çocuk	1	ne olursa olsun	1
Anne	1	çocuk	1	o	1
Anne	1	çocuk	1	o	2
Anne	1	çocuk	1	o	2
Anne	1	çocuk	1	o	1
Anne	1	çocuk	1	öfkeli ol-	1
Anne	1	çocuk	1	öl-	1
Anne	1	çocuk	1	öl-	1
annelik yap-	1	çocuk	1	önemli	1
Ara	3	çocuk	1	öyle	1
Asla	1	çocuk	1	sevgi	1
Asla	1	çok	1	sevgi	1
Aslında	6	çok	1	sevgi	1
Ayrıca	1	çok	1	şey	1
ayrıl-	2	de	3	var	1
Baba	1	de	1	var	1
Baba	1	de	7	varlık	4
Baba	1	değerli	1	varlık	4
Baba	1	en	1	varlık	1
babalık yap-	1	geç-	37	ve	1
bağırıp çağır-	1	geçerli	1	veya	1
başına gel-	1	göster-	3	ya da	1
Bazen	1	göster-	3	yarım	2
Bazı	1	hem....hem	1	yarım kal-	1
Bir	4	hiçbir	1	yerini tutabil-	1
Bir	4	hiçbir	1	yine	1
Bir	4	hiss(i) ver-	1		
Bir	4	hiss(i) ver-	1		

23. ÖĞRENCİ

KELİMELELER	ANLAM NO	KELİMELELER	ANLAM NO	KELİMELELER	ANLAM NO
Anne	1	büyü-	1	iste-	1
Anne	1	büyüt-	2	kaybet-	1
Anne	1	çok	1	kaybet-	1
Anne	1	çok	1	o	2
Anne	1	çünkü	1	ol-	6
Anne	1	çünkü	1	sev-	1
bak-	5	de-	1	sevgi	1
bak-	5	gece gündüz demeden	1	sevgi	1
bak-	5	gece gündüz demeden	1	sevgi	1
Ben	1	hakkı öden-	1	siz siz olun	1
bil-	7	hakkı öden-	1	vazgeç-	1
Biz	1	hiç	1	ve	1
Biz	1	hiç	1	zorluk çek-	1
Biz	1	hiç	1		

24. ÖĞRENCİ

KELİMELELER	ANLAM NO	KELİMELELER	ANLAM NO	KELİMELELER	ANLAM NO
al-	4	biz	1	o	2
al-	4	biz	1	o	2
anla-	2	biz	1	o	2
anlat-	1	biz	1	o	3
Anne	1	çalış-	5	o	2
Anne	1	çalış-	5	o	1
Anne	1	çiçek	1	o	2
Anne	1	çiçek	1	o	2
Anne	1	çok	1	ol-	3
Anne	1	çok	1	onlar	1
Anne	1	çok	1	onlar	1
Anne	1	çok	1	onlar	1
Anne	1	davranış	1	onlar	1
Anne	1	de	1	özle-	1
anne	1	dost	1	paylaş-	2
Arkadaş	1	düşünce	1	sev-	1
azal-	1	ev	1	sev-	1
baş	10	fedakarlık	1	sev-	1
başarılı	1	güt-	1	sev-	1
beğen-	1	göster-	3	sevgi	1
bekle-	1	göster-	3	sevgi	1
Bile	1	gurur duy-	1	sevin-	1
Bir	4	hastalan-	1	sevin-	1
Bir	4	hediye	1	sevindir-	1
Bir	4	hediye	1	sevindir-	1
Biz	1	hem.....hem	1	sır	1
Biz	1	hep	1	sonuç olarak	1
Biz	1	için	1	sürekli	1
Biz	1	için	1	üz-	1
Biz	1	için	9	üzül-	1
Biz	1	ilgilen-	1	üzül-	1
Biz	1	iş	6	yanında ol-	1
Biz	1	karşı	9	yap-	7
Biz	1	katlan-	2	yap-	7
Biz	1	kıymet	1	yaramazlık	1
Biz	1	küçük	1	yardım et-	1
Biz	1	mutlu et-	1	yer	1
Biz	1	mutlu ol-	1	zaman	1

25. ÖĞRENCİ

KELİMELER	ANLAM NO	KELİMELER	ANLAM NO	KELİMELER	ANLAM NO
a karşı	9	devam et-	1	ol-	6
Allah	1	diye	1	ol-	6
Allah	1	diye	1	ol-	6
Anne	1	diyebil-	1	ol-	6
Anne	1	dönem	1	ölüm	1
Anne	1	durum	1	örnek	1
Anne	1	dünya	2	rahat	1
Anne	1	dünya	2	sadece	1
Anne	1	dünya	2	sadece	1
Anne	1	dünya	2	savunmasız	1
Anne	1	dünya	2	savunmasız	1
Anne	1	dünya	2	sev-	1
Anne	1	dünya	2	sev-	1
Anne	1	düşman	1	sev-	1
Anne	1	düşün-	2	sevgi	1
Anne	1	düşün-	2	sevgi	1
atlatabil-	1	eğer	1	sevgi	1
bekle-	4	eğer	1	sevgi	1
Belki	1	eğer	1	sevgi	1
belki	1	en	1	sevgi	1
bık-	1	en	1	son bul-	1
Bile	1	fedakarlık	1	sonuç olarak	1
Bir	4	fedakarlık	1	sür-	2
Bir	4	gecesini gündüzüne kat-	1	şefkat	1
Bir	4	hatta	1	şey	1
Böyle	3	hayat	1	tehlikeye at-	1
Bu	1	hiç	1	usan-	1
Bu	2	hiçbir	1	uzun	2
Bütün	1	hiçbir	1	ve	1
Bütün	1	için	9	ve	1
Büyük	2	için	9	yapabil-	1
can	2	için	9	yapabil-	1
Canlı	1	insan	1	yaptır-	1
Canlı	1	insan	1	yarat-	1
çalış-	5	insan	1	yarat-	1
çekin-	1	insan	1	yavru	1
Çocuk	1	karşılıksız	1	yavru	1
Çocuk	1	kendi	1	yavru	1
Çocuk	1	kim bilir	1	yavru	1
Çocuk	1	kim bilir	1	yavru	1
Çocukluk	1	koru-	1	yavru	1
De	7	koru-	1	yıl	2
De	7	merhamet	1	yok	1
Değil	1	nesil	1		

26. ÖĞRENCİ

KELİMELEER	ANLAM NO	KELİMELEER	ANLAM NO	KELİMELEER	ANLAM NO
Acı	4	bu	1	ne	1
affet-	1	büyüt-	2	ne.....ne	1
Alt	5	can	5	nereye	1
Ana	1	can	5	ninni	1
anlat-	1	cennet	1	o kadar	1
Anne	1	çok	1	ol-	3
Anne	1	de-	1	ol-	6
Anne	1	de-	1	paylaş-	2
Anne	1	diye	3	sanki	1
Anne	1	dünyaya getir-	1	sayfa	1
Anne	1	gel-	7	sen	1
Anne	1	git-	1	sen	1
Anne	1	git-	1	sen	1
Arka	1	git-	1	sevgi	1
Ata	2	gün	4	sevgi	1
Avuç	1	gün	6	sevgi	1
ayak	1	gün	6	sevgi	1
bağışla-	1	güzel	1	sevgi	1
bağırna bas-	1	hakkını ödeye-	1	sıkı sıkı	1
Ben	1	hasta	1	sor-	1
Ben	1	hep	1	şikayet et-	1
Ben	1	hep	1	taşı-	2
Ben	1	her	1	telaşlan-	1
Bile	1	hiçbir	1	tertemiz	1
Bir	4	için	1	uç-	1
Bir	4	iyi	1	ulu	1
Bir	4	karın	1	üz-	1
Biz	1	kelime	1	yan	5
Biz	1	kır-	9	yap-	1
Biz	1	kötü	1	yap-	1
Biz	1	küçük	3	yap-	1
Biz	1	melek	1	yap-	1
Biz	1	mutlu ol-	1	yet-	1
Biz	1	ne	1	zaman	1
Boşuna	2	ne	1	zaman	1
Bu	2	ne	1	zaman	1

27. ÖĞRENCİ

KELİMELER	ANLAM NO	KELİMELER	ANLAM NO	KELİMELER	ANLAM NO
Ana	1	düzenlen-	2	radyo	1
anıl-	1	düzenlen-	2	saygı	1
Anne	1	evrensel	1	seç-	5
Anne	1	fedakarlık	1	seçil-	1
Anne	1	film	1	sergi	1
Anne	1	gazete	1	sevgi	1
Anne	1	gösteril-	1	sevgi	1
Anne	1	gün	1	sonra	1
Anne	1	gün	4	söyle-	4
Anne	1	gün	4	sözcük	1
anne	1	güzel	1	sun-	1
anneler günü	1	her	1	şarkı	1
anneler günü	1	her	1	şiir	1
anneler günü	1	için	9	şiir	1
anneler günü	1	il	1	şube	1
anneler günü	1	ile	2	tarafından	1
anneler günü	1	ilgili	1	televizyon	1
armağan et-	1	ilk	1	toplantı	1
armağan et-	1	iyi	5	toplantı	1
Ay	2	katlan-	2	tüm	1
Ay	2	kez	1	Türk Kadınlar Birliği	1
Ayrıca	1	kır	1	Türk Kadınlar Birliği	1
başla-	1	kişilik	1	türkü	1
Bir	4	konu et-	1	ülke	1
Bir	4	konuşma	1	ülke	1
Bir	4	kutlan-	1	ülke	1
Biri	1	kutlan-	1	ve	1
Bugün	1	kutlan-	1	ve	1
Bugün	1	mayıs	1	yanak	1
bütün	1	mayıs	1	yap-	1
Büyük	2	milyonlarca	1	yayınlan-	1
Çiçeği	1	mutlu et-	1	yazı	1
Çocuk	1	nedeniyle	1	yıl	2
Çocuk	1	o	2	yıl	2
Çok	1	okul	1	yıl	2
dağa	3	okun-	2	yıl	2
dan bu yana	1	ol-	6	yıl	2
Demet	1	öp-	1	yıl	2
Dilek	1	Pazar	4	yıl	2
Dünya	2	Pazar(II)	4		

28. ÖĞRENCİ

KELİMELELER	ANLAM NO	KELİMELELER	ANLAM NO	KELİMELELER	ANLAM NO
ağla-	1	hak	2	önlük	1
ağla-	1	hak	2	peygamber	1
ağla-	1	hak	2	sev-	1
Alt	5	hakkı öden-	1	sevgili	1
Ana	1	hasta	1	söyle-	1
Ana	1	hasta	1	söz	1
Ana	1	her	1	şu	2
Ana	1	her	1	şu	2
Ana	1	her	1	şu	1
Ana	1	her	1	tanrı	1
anlat-	1	her	1	temiz	1
Anne	1	hz.	1	temiz	1
Anne	1	için	1	temiz	1
Anne	1	ilgilen-	1	temiz	1
Anne	1	ilgilen-	1	tertipli	1
Ata	2	ilgili	1	tertipli	1
ayak	1	incin-	2	ütülü	1
bas-	1	iste-	1	ve	1
Ben	1	iste-	1	ve	1
Ben	1	iste-	1	ve	1
Ben	1	iste-	1	ve	1
Ben	1	iste-	1	ve	1
Ben	1	iyi	10	yakalık	1
Cennet	1	kahvaltı	1	yalan	1
Çok	1	muhammed	1	yan	5
De	1	o	1	yap-	1
de-	1	okul	1	yap-	1
Değer	1	okul	1	yap-	1
dur-	7	ol-	3	yap-	1
Düşünce	1	ol-	3	yar	1
gayret et-	1	ol-	3	yavru	1
geri(si)	1	ol-	3	yemek	2
Gibi	3	ol-	3	zaman	1
git-	1	ol-	3	zaman	1
git-	1	ol-	3	zaman	1
Giysi	1	ol-	3	zaman	6

29. ÖĞRENCİ

KELİMELEER	ANLAM NO	KELİMELEER	ANLAM NO	KELİMELEER	ANLAM NO
Ana	1	de	1	kıyaslanabil-	1
Ana	1	de	13	kimse	1
anlat-	1	diyar	1	kutsal ol-	3
Anne	1	doğ-	1	o	2
Anne	1	dur-	1	ol-	2
Anne	1	en	1	ol-	3
Annelik	1	en	1	onlar	1
Arkadaş	1	en	1	öl-	1
Asla	1	en	1	ölçü	2
Atasözü	1	en	1	önem	1
Atasözü	1	fedakar ol-	1	samimi	1
ay	4	gece gündüz	1	sevgi	1
Aynı	1	gibi	3	sevgi	1
Bağdat	1	gibi	3	sonunda	1
Bağdat	1	gider-	1	şehir	1
bık-	1	güven-	1	şehir	1
Biz	1	güzel	1	şehir	1
Biz	1	hakkını ödeyebil-	1	şey	1
Biz	1	her	1	taşı-	2
Bu	1	her	1	türlü	1
bu yüzden	1	hiçbir	1	ünlü	1
büyü-	1	hiçbir	1	ve	1
büyü-	1	iç	1	ve	1
Büyük	2	için	1	ve	1
Candan	1	için	1	yar	1
Canlı	1	ihtiyaç	1	yok	1
çabala-	1	ihtiyaç	1	yorul-	1
çalış-	1	kadar	3	zaman	1
Çocuk	1	karın	1	zaman	1
Çocuk	1	karşı	8		
Çok	1	karşıla-	2		

30. ÖĞRENCİ

KELİMELER	ANLAM NO	KELİMELER	ANLAM NO	KELİMELER	ANLAM NO
al-	12	çocuk	1	kişi	1
Altın	1	çok	1	lazım	1
Ama	1	de	1	ol-	6
anlat-	1	de	13	ol-	6
Anne	1	de	13	ol-	6
Anne	1	değer bil-	1	ol-	6
Anne	1	değer ver-	1	ol-	6
Anne	1	değerli	1	olabil-	1
Anne	1	değerli	1	onlar	1
Anne	1	değerli	1	onlar	1
Anne	1	değil	1	onlar	1
Anne	1	dünya	2	öğret-	1
Anne	1	dünya	2	önce	2
anne ol-	1	dünya	2	ırlanta	1
Annesiz	1	dünya	2	saygı	1
Annesiz	1	dünya	2	saygısız	1
Annesiz	1	düşünce	1	sev-	1
Annesiz	1	elmas	1	sevgi	1
Baba	1	elmas	1	sevgi	1
Babasız	1	elmas	1	sevgi	1
Başarısız	1	elmas	1	sevgi	1
Baştaçı	1	elmas kalpli	1	sevgi	1
Ben	1	en	1	sevgi	1
Bir	4	en	1	sevgi	1
Bir	11	en	1	sır	1
Bir	4	en	1	şey	1
Biz	1	erkek	1	şey	1
Biz	1	gibi	3	şey	1
Bu	2	hazine	8	tabi	1
Bu	1	her	1	terbiyesiz	1
Bu	2	her	1	var	1
bulun-	2	için	3	ve	1
Büyük	2	için	3	ve	1
Çocuk	1	ise	1	ve	1
Çocuk	1	ise	1	ver-	17
Çocuk	1	ise	1	yani	1
Çocuk	1	kapkaranlık ol-	1	yok	1
Çocuk	1	kim	1	doğru.	4
Çocuk	1	kimse	1		

31. ÖĞRENCİ

KELİMELER	ANLAM NO	KELİMELER	ANLAM NO	KELİMELER	ANLAM NO
Aile	1	değil	1	öğrenci	1
Aile	1	devam et-	1	öğretmen	1
Aile	1	dışarı	1	önem	1
Anne	1	dikkat çekil-	1	övine duy-	1
Anne	1	doğum	1	özverili	1
Anne	1	dolu	8	rol	2
Anne	1	duygu	1	sar-	6
Anne	1	dünya	2	sevgi	1
Anne	1	emek ver-	1	sevgi	1
Anne	1	en	1	sorun	1
Anne	1	ev	1	söyle-	4
Anne	1	ev	1	stire	1
Anne	1	gelişme	1	şarkı	1
Anne	1	gül-	1	şefkat	1
Anne	1	gül-	1	şefkat	1
anneler günü	1	hangi	1	şiir	1
Başarı	1	hediyeye	1	temel	3
Başarısızlık	1	hep	1	toplum	1
Bir	4	hep	2	toplum	1
Biz	1	için	9	uslu	1
Biz	1	ile	1	üzül-	1
Bugün	1	ilgili-	1	üzül-	1
bul-	2	ilk	1	üzüntü duy-	1
bulun-	3	ilk	1	ve	1
bulun-	3	insan	1	ve	1
Büyük	2	ise	1	ve	1
Büyüme	1	iş	2	ve	1
çalış-	2	itibaren	1	ve	1
Çalışkan	1	izle-	1	ve	1
çarp-	6	karşılık	1	ve	1
Çeşitli	1	kol	1	ver-	1
Çiçek	1	konusma	1	yalnız	3
Çocuk	1	lazım	1	yanında ol-	1
Çocuk	1	nerede	1	yap-	3
Çocuk	1	o	2	yardımcı ol-	1
Çocuk	1	okul	1	yaş	2
Çocuk	1	okun-	2	yaşayış	1
Çocuk	1	ol-	3	yine	1
Çocuk	1	onlar	1	yine	1
de	8	onlar	1	yürek	1

32. ÖĞRENCİ

KELİMELELER	ANLAM NO	KELİMELELER	ANLAM NO	KELİMELELER	ANLAM NO
5.	1	büyüt-	2	o	2
Ad	1	Cesaretsizlik	1	o	2
Afyon	1	Çok	1	o	2
anlat-	1	Çok	1	oku-	3
Anne	1	Çok	1	oku-	3
Anne	1	Çok	1	oku-	3
Anne	1	Çok	1	okul	1
Anne	1	Çünkü	1	okul	1
Anne	1	De	1	okul	1
Anne	1	De	1	okul	1
Anne	1	De	1	okul	1
Anne	1	doğur-	1	okul	1
Anne	1	Dolayoba Korkut Evirgen İÖO	1	okul	1
Anne	1	Emek	1	okul	1
Anne	1	Eski	2	ol-	6
Anne	1	Ev	2	ol-	1
Anne	1	geç-	6	ol-	2
Anne	1	geç-	6	otur-	4
arkadaş	1	gel-	1	öğrenci	1
arkadaş edin-	1	Gibi	3	paylaş-	2
Ay	4	gidebil-	1	sağla-	1
Baba	1	git-	1	sakla-	5
başla-	2	git-	1	sev-	1
Ben	1	Gitme	1	sev-	1
Ben	1	gönder-	4	sev-	1
Ben	1	Gün	1	sınıf	1
Ben	1	Heyecanlı	1	sınıf	1
Ben	1	Hoca Ahmet Yesevi İÖO	1	sır	1
Ben	1	Hoca Ahmet Yesevi İÖO	1	sırdaş	1
Ben	1	İsrar	1	söyle-	1
Ben	1	İle	1	söyle-	1
Ben	1	İle	1	şey	1
Ben	1	İle	1	şimdi	1

32. ÖĞRENCİNİN DEVAMI

Ben	1	İlk	1	şimdi	1
Ben	1	İlkokul	1	taşı-	2
Ben	1	İstanbul	1	var	1
Beraber	1	İstanbul	1	ve	1
Bir	4	İyi	1	ve	1
Bir	6	Kadar	3	ve	1
Bir	6	Karın	1	yani	1
Bir	11	Kısaca	1	yepyeni	2
Birer	1	Nasıl	1	zaman	1
Biz	1	Nasıl	1	zaman	1
bu yüzden	1	Ne	1		
Bütün	1	O	2		

33. ÖĞRENCİ

KELİMELEER	ANLAM NO	KELİMELEER	ANLAM NO	KELİMELEER	ANLAM NO
Anne	1	çok	1	iyi	10
Anne	1	çok	1	kendi	1
Anne	1	de	13	kendi	1
Anne	1	de	13	kız-	2
Anne	1	de	1	kutsal	3
Anne	1	değer	4	mutlu et-	1
azarla-	1	gör-	1	o	2
bak-	4	götür-	2	o	2
Bazen	1	hiçbir	1	o	2
Ben	1	için	3	onlar	1
Ben	1	için	3	ölçül-	1
Ben	1	ile	1	sev-	1
Ben	1	imkan	1	sev-	1
Bir	4	imkan	1	şey	1
Bu	2	iste-	1	varlık	4
büyü-	1	iste-	1	yaşat-	2
büyü-	1	iste-	1	yer	2
Çok	1	iste-	1	yine	1
Çok	1	iyi	10		

34. ÖĞRENCİ

KELİMELER	ANLAM NO	KELİMELER	ANLAM NO	KELİMELER	ANLAM NO
Alma	12	dur-	7	pişir-	1
altını değiştir-	1	en	1	saglıklı	1
Anne	1	en	1	sev-	1
Anne	1	en	1	sev-	1
Ay	4	ev	1	sev-	1
ayrıl-	2	ev	1	sev-	1
bak-	4	eziyet	1	sevin-	1
Baş	10	gece	2	sınav	1
Başarı	1	gece	2	şey	1
Bebeklik	1	gel-	6	şey	1
Bebeklik	1	gör-	1	taş-	2
birinci ol-	1	hasta	1	temiz	1
Biz	1	her	1	tür	4
Biz	1	her	1	uykusuz kal-	1
Biz	1	her	1	üstlen-	1
Biz	1	iste-	1	ve	1
Biz	1	iste-	1	ya da	1
Biz	1	iş	6	yap-	1
Biz	1	iş	6	yap-	1
Biz	1	kadar	3	yap-	3
Biz	1	karın	1	yardımcı ol-	1
Biz	1	katlan-	2	yaş	2
Çocuk	1	kazanma	4	yemek	2
Çok	1	ol-	3	yemek	2
Çok	1	ol-	6	yine	1
Çok	1	onlar	1	zor	1
De	7	onlar	1		
De	1	ödev	1		

35. ÖĞRENCİ

KELİMELELER	ANLAM NO	KELİMELELER	ANLAM NO	KELİMELELER	ANLAM NO
ağla-	1	dünyaya gel-	1	melek	1
al-	14	elinden gel-	1	melek	1
Anne	1	elinden geleni yap-	1	merhametli	1
Anne	1	en	1	nur yüzlü	1
Anne	1	en	1	nur yüzlü	1
Anne	1	en	1	o	2
Anne	1	en	1	o	2
Anne	1	ezil-	1	o kadar	1
Anne	1	gibi	2	o kadar	1
Anne	1	gibi	1	sabah	1
Anne	1	giy-	1	saç	1
Anne	1	giydir-	1	sanki	1
Ayrı	2	götür-	1	sen	1
ayrıl-	2	gün	4	sen	1
bağlan-	2	gün	4	sen	1
Başucu	1	güzel	1	sevgi	1
bekle-	1	güzel	1	sevgi	1
Ben	1	güzel	1	sevgi	1
Ben	1	hacı	1	sevgi	1
Ben	1	hakkımı helal et-	1	sevgi	1
Ben	1	hakkını öde-	1	sevin-	1
Ben	1	hakkını öde-	1	sıcacık	2
Ben	1	hastalan-	1	sıcakkanlı	1
Ben	1	her	1	sırt	1
Ben	1	her	1	sonsuz	1
Ben	1	her	1	soran ol-	1
Ben	1	herkes	1	şefkatli	1
Bile	1	için	1	şey	1
Bile	1	için	1	şikayet et-	1
Bile	1	ihtiyaç	1	taşı-	2
Bile	1	ile	2	tek	1
Bir	4	ile	2	tek	1
Bir	4	insan	1	tek	1
Bir	4	insan	1	tek	1

35. ÖĞRENCİNİN DEVAMI

Bir	1	insan	1	tel	4
Biri	1	insan	1	temiz	1
Biz	1	iste-	1	tut-	11
Biz	1	iyi	1	türlü	1
Biz	1	iyileşme	1	uğraş-	2
Biz	1	kadar	3	üzül-	1
Biz	1	kan	1	ve	1
Can	1	kan	1	ver-	2
Can	1	karın	1	yanında ol-	1
can feda ol-	1	karşılama	2	yani	1
cana can kat-	1	kat-	1	ye-	1
coş-	1	katlan-	2	yedir-	1
Cömert	1	kılına halel zarar) gelme-	1	yüce	1
de-	1	kıskan-	1	yüce	1
değişme-	1	kim	1	yüce	1
Diye	1	kopar-	3	zahmet	1
duy-	1	kötü	1	zaman	1
Dünya	2	kutsal	3		
dünyaları ver-	1	melek	1		

36. ÖĞRENCİ

KELİMELELER	ANLAM NO	KELİMELELER	ANLAM NO	KELİMELELER	ANLAM NO
al-	4	biz	1	için	3
al-	4	biz	1	ilk	1
Ama	1	bu	2	iste-	1
Ama	1	bu	2	iste-	1
Ama	1	çalış-	6	iste-	1
Anne	1	çocuk	1	katlan-	2
Anne	1	çocuk	1	konus-	1
Anne	1	çocuk	1	küçük	3
Anne	1	çok	1	meslek	1
Anne	1	çok	1	o	1
Anne	1	çok	1	o	2
Anne	1	çok	1	oku-	3
Anne	1	çok	1	oyuncak	1
Anne	1	daha	3	öl-	1
Anne	1	de	1	sahip ol-	1
Anne	1	de	1	sev-	1
Anne	1	de-	1	sev-	1
Anne	1	ders	3	sevin-	1
Anne	1	düş-	1	sevin-	1
Anne	1	düşün-	6	şey	1
anneler günü	1	gel-	9	teşekkür et-	1
Baba	1	güzel	1	türlü	1
başla-	1	güzel	1	üzül-	1
Bazı	1	hediyeye	1	üzül-	1
bil-	1	hediyeye	1	üzül-	1
Bir	1	her	1	ve	1
Biz	1	her	1	ve	1
Biz	1	her	1	ver-	1
Biz	1	hiç	1	yürüyebil-	1
Biz	1	için	9	zorluk	1

37. ÖĞRENCİ

KELİMELER	ANLAM NO	KELİMELER	ANLAM NO	KELİMELER	ANLAM NO
Alt	5	çocuk	1	ne olursa olsun	1
Ana	1	çocuk	1	o	1
Anne	1	çocuk	1	o	2
Anne	1	çocuk	1	okut-	1
Anne	1	çok	1	ol-	1
Anne	1	de	1	onlar	1
Anne	1	hastalan-	1	önemli	1
Anne	1	hayat	1	sadece	1
Anne	1	her	1	saygı	1
ayak	1	hz.	1	sevgi	1
bak-	5	iç(inde)	2	söyle-	1
belli et-	1	için	5	söz	1
bilgilendir-	1	için	3	söz	1
bilinebil-	1	ihtiyaç	1	şart	1
Bir	4	ile	2	şefkat	1
Biz	1	ile	1	üz-	1
Biz	1	ilgilen-	1	üz-	1
Biz	1	iş	1	üzül-	1
Bolluk	1	kaynak	2	var	1
büyüt-	2	kimi(leri)	1	yaş	1
Cennet	1	kimi(leri)	1	zor	1
çalış-	5	küçük	3		
çalış-	5	Muhammed			

38. ÖĞRENCİ

KELİMELELER	ANLAM NO	KELİMELELER	ANLAM NO	KELİMELELER	ANLAM NO
Ad	1	bu	1	masum	1
ağla-	1	bu	1	ne kadar	3
ağla-	1	çok	2	ne.....ne de	1
Anne	1	çok	2	o	2
Anne	1	değerli ol-	1	o	1
Anne	1	değerli ol-	3	o	1
Anne	1	değil	1	o	2
Anne	1	dünyaya getir-	1	o	2
Anne	1	hatırla-	1	olabil-	1
Anne	1	hayat	1	onlar	1
Annelik	1	her	1	onlarsız olabil-	1
Ay	1	her	1	sadece	1
aydılat-	1	her	1	saf	1
bağlı ol-	2	ışık	1	sev-	1
belirt-	1	için	5	sev-	1
Bir	4	ile	2	sev-	1
bir tane	2	iste-	1	sevgi	1
Birazcık	1	iyilik	1	şefkat	1
Biri	1	kadar	1	taşı-	2
Biz	1	kadar	3	üz-	1
Biz	1	kadar	3	varlık	4
Biz	1	karanlık	2	yaklaş-	4
Biz	1	karın	1	yavru	1
Biz	1	kıymet bil-	1	zaman	1
Biz	1	kimse	1	zaman	1
Biz	1	koru-	1	zaman	1
Bizsiz	1	kutsal	3		

39. ÖĞRENCİ

KELİMELER	ANLAM NO	KELİMELER	ANLAM NO	KELİMELER	ANLAM NO
Zübeyde Hanım	1	karşı	8	cennet	1
yüce kurtarıcı	1	karşı	8	canı git-	1
yüce	1	karşı	8	büyük	2
Yüce	1	karşı	8	büyük	2
Yıl	1	ilgili	1	büyük	4
yetiştir-	9	ilgili	1	bu	1
yetiştir-	9	ile	1	bu	2
yeri gel-	1	için	1	bu	2
yer(I)	2	için	1	bu	1
Yazık	1	için	9	bu	1
yap-	1	hiç	1	bu	2
ver-	2	her	1	bu	2
Ve	1	her	1	biz	1
Ve	1	her	1	biz	1
Var	1	hediye	1	biz	1
Var	1	hatta	1	biz	1
Türk Kadımlar Birliği	1	güzel	1	biz	1
Türk	1	gün	4	bit-(I)	2
Tüm	1	gün	4	birçok	1
Teşekkür	1	göster-	3	bir	4
Şey	1	fedakarlık et-	1	bir	4
Söz	1	fazla(sını)	1	bir	4
Söz	1	er geç	1	bir	4
Sevgi	1	en	1	bir	4
Sevgi	1	emek	2	bir	4
seç-	1	emek	2	bil-	1
Sadece	1	emek	1	birakma-	2
Sadece	1	emek	1	belli et-	1
özveride bulun-	1	elinden geleni yap-	1	başına gelme-	1
Örnek	1	dua et-	1	ayak	1
Örneğin	1	doğur-	1	aslında	6
öğren-	1	diye	1	anneler günü	1

39. ÖĞRENCİNİN DEVAMI

ödüllendiril-	1	diye	1	anne	1
ödüllendir-	1	Değil	1	anne	1
Onlar	1	Değil	1	anne	1
Onlar	1	Değer	4	anne	1
Onlar	1	de	1	anne	1
ol-	3	De	1	anne	1
o	1	De	1	anne	1
O	1	Çünkü	1	anne	1
ne kadar	2	Çok	1	anne	1
ne (III)	7	Çok	1	anne	1
Millet	1	Çocuk	1	anla-	1
Konu	1	Çocuk	1	ana	1
kişilik	1	Çocuk	1	ana	1
Kişi	1	Çocuk	1	ama	1
Ki	4	Çocuk	1	alt	5
Karşılıksız	1	Çocuk	1	al-	5
Karşılık	1	Çalış-	2	acı-(II)	1
Karşılık	1	Çalış-	5		

ÖĞRENCİ YAZILARI

Anne Sevgisi

Bütün çocuklar annelerini çok severler aslında. Ama anneleri kızınca istediğini yapmayınca annelerini sevmediklerini söylerler. Ama buna pişman olurlar.

Anne sevgisi ne olursa olsun çocuğun içinde hep vardır. Hatta çoğu çocuk annesi olmadan yapamaz. Annelerine bazen kırıcı sözler söylerler ama anneleri hiç kızmaz. Annemiz çoğu şeyi bilir. Biz hastalanınca çok üzülürler, bütün gece hiç uyumadan başımızda beklerler. Atalarımız boşuna dedemiştir: "Ağlarsa anam ağlar, gerisi yalan ağlar." Annemiz bize birşey olmasın diye çabalayıp diderler. Ama biz bunun farkına bile varamayız. Onlar bizim için en iyiyi isterler. Annemiz olmasa Dünya bizim için bomboşdur. Annemiz bizim ne yaptığımızı ne yapmadığımızı bilir. Hatalarımızı bize söylerler. Biz o zaman annelerimize kızarız hatamızı yazımıza söylüyor diye ama o bizim iyiliğimiz içindir.

Atatürk çok haklıdır. Bir sözünde şöyle demiştir: "Kadınlar erkeklerden çok üstündür. Erkekler her şey olabilir ama ana olamaz" demiştir. Çocuklar şunu unutmamalıyız annemiz bizim için çabalar, dider. Lütfen annelerimiz kalbini kırmayalım, onları üzmeylem. Unutmayın ki: ağlarsa anamız ağlar, gerisi yalan ağlar, cennet anaların ayakları altındadır.

1. ÖĞRENCİ

SEVGİNİN EN KUTSALI

Anne Sevgisi adı üstünde sevgilerin en büyüğü en kutsalıdır. Dünyada var mıdır ondan büyük birşey?

Anne bizi büyüten, besleyen büyüklere getiren en kutsal varlıktır. Annelerimiz olmasaydı ne halde olurduk düşünmüştük mü? Annemizlik deyince ilk aklıma gelen kimse biz çocuklar oluyor. Bu çocukların o sıcak yuvaya anne baba sevgisine çok ihtiyacı var. Sadece istedikleri bir yudum sevgi, birazcık ilgi. Bizler annelerimizin yanında uyurken, onlar o sessiz gecelerde hep yalnızdı. Bu nedenle annemi çok seviyorum. Annemi bu dünyada hiçbirşeyle kıyaslayamam. Onun sevgisi üzerine sevgi tanımam. Çocuklarına ufaklık birşey olsa onlar çok üzülürler bize birşey olmazın diye üzerimize titrerler. Bizleri canlarından çok severler. Gerektiğinde bizim için canlarını veriler. Canım anneciğim, ben de annemi çok seviyorum.

Canım anneciğim, ben de annemi çok seviyorum. Ne olur Allahım annem hep yanımda olsun, bizden hiç ayrılmazın. Bütün anneler birer çiçektir. Bu çiçekler hiç solmasın.

2. ÖĞRENCİ

Anne Sevgisi

Ben Kerem Asol. Şu an. 5. sınıf öğrenciyim. Benimde herkes gibi çok sevdiğim annem var. Annem benim herşeyim.

İster 5 günlük, ister 5. sınıf öğrencisi isterse 50 yaşında olayım. Ben her zaman annemin küçük kızığım, Annemde benim herşeyim. Öyleki doğmadan önce yani annem bana hamileyken başlıyor aramızdaki o sıcak ilişki. Beni dünyaya getiren, emziren, besleyen beni giydiren bana karsılıksız bakan ve en önemlisi beni seven o kişi canım benim Annem. Biliyorum ki herkes annesini çok sever. Annesi onun için herşeydir. Benim annemde benim için herşeydir. Öyleki annemin benim hayatımda çok özel bir yeri var. Hastalansam hiç uyanmaz basımı bekler. Sıkıntıda olayım yanımda olmasa dahi hemen hisseder. 12 saatinin birisini ipe çeker. Tabiki ben de annemin gelisini ipe çekerim. Benim annemde bakan çok sınırlı olur. Hemen onların canı birşeye sıkılmıştır. Onun sıkıntısını gidermeye çalışırım. Kimi zamanda bana ve kardeşime kızmıştır. O zaman hiç sesimi çıkarmadan odama kaçar kitap okurum. Ama biliyorumki annem bizim iyiliğimiz için bize kızar. Ders çalışın kendi işinizi gömeyi öğrenin, hayatta her zaman ben yanımda olmayacağım hayatta dindik ayakta durmasını öğrenin der. Aslında çok haklı. Ama ben onsuz bir hayat düşünemiyorum.

Her akşam dua ediyorum. Allah'ım annesiz bırakma bizi diye. Çünkü annemi o kadar çok seviyorum ki onun hep yanımda olmasını istiyorum. Bana sorsalar birdaha dünyaya gelersen annen olarak kimi severdir diye, cevabım ise defalarca annem, annem derdim. Çünkü benim annem bir MELEK'tir.

4. ÖĞRENCİ

5. ÖĞRENCİ

Anagibi yok olmaz

Annemiz bizim herşeyimizdir. O olmasaydı bizde olmazdı. Annelerimiz bizi doğurup büyütüştür. Annelerimiz şimdi bile bizim her ihtiyacımızda yanımızda oluyor. Annelerimiz bizim her işimizde ilgilenir. Çünkü annelerimiz bizim can boğnağıımızdır. Sevgi çok güzel birşeydir, anne sevgisi sevgilerin en güzelidir.

Annelerimiz bizi çok severler. Bizlerde onları biraz kızdırsak ta onları çok severiz. Atalarımız anne sevgisini bu sözle anlatırlar.

"Cennet anaların ayakları altındadır." Bu sözle anlatılmak istenen, annelerimizi üzmememiz ve onlara saygıda kusur etmememiz gerektiğidir. Annelerimiz her zaman bizlerin iyiliğini düşünürler. Üzülmemizi, kırılmamızı ve başarısız olmamızı istemezler.

Sevgi karşılıklıdır. Annelerimiz bizleri ne kadar seviyorsa bizde onları o kadar seviyoruz. Nasıl bir anne evladından vazgeçemezse, bir evlatta annesinden olsa vazgeçemez.

ANNE SEVGİSİ

Annem bir dokuz ay karnında taşıdığı
bir dünyaya getirmiş. Hakkını asla ödeyemeyeceğimize
tek kişidir.

Bir anne ne kadar çok çocuğa olursa olsun,
hepsini ayrı ayrı sever, hepsiyle tek tek ilgilenir, hepsinin
sevinçlerine ve ~~sevinçlerine~~ ortak olur. Annem bir koşulsuz
sever. Ne yaparsak yapalım hatalarımızı affeder.
Dünyada en çok sevmemiz ve saygı göstermemiz
gereken tek insan annemizdir.

Birde bu kutsal varlığı yani annemizi karşılıksız
çok sevmeliyiz, kaç yaşımızda olursak olalım
saygımızı eksik etmemeliyiz.

G.ÖĞRENCİ

Anne Sevgisi

Bizi korunda 9 ay 10 gün zorluklarla taşıyan iyilik melegimiz unutmak ne mümkün. O bizim için canını ortaya koydu. Yemedi yedirdi, içmedi içirdi, giymedi giydirdi. Ben onun için ne yaptım diye düşünürüz mü.

Aslında onu en mutlu edecek şey bizim çok çalışıp iyi okullara gitmemiz gerekirdi. Biz eğer doktor, avukat vb. şeyler olabilirdik. Annemizin en mutlu olduğu gün olabilir. Biz annemizin yarulmasına izin vermiyelim.

Ev işlerinde yada başka şeylerde ona hep yardım edelim. Görmeksiniz ki annemizin gözünde küçük melek gibi görünmeyeceksiniz. O bizim sabahları akşama kadar çalışıyor bizde onun çok yarulmasına izin vermemeliyiz.

Yani bizi canından çok seven annemizi sakın ama sakın unutmayalım. Eğer biz onu unutursak dünyada hiç kimse sevmeyiz. Ama bu anne nasıl unutulabilir. Eğer bizi bu yaşa kadar getimeseydi nasıl yaşardık. Tek başımıza yani kısaca sakın bizim için sendlerce uğraşan annelerimizi unutmayalım.

7. ÖĞRENCİ

8. ÖĞRENCİ

Anne Sevgisi

Dünyada en kıymetli kim? derlerlense benim için tabiki annem. O benim biricik mücevherim, en değerli varlığım. O olmasaydı ben de olmazdı. İyi ki varsun annem.

Annem, beni büyütmek için ne fedakarlıklar yapıyor. Bütün eziyetime katlanıyor, karsıma çıkan zorluklarla savaşıyor. Sırf bize zarar gelmesin, tek biz mutlu olalım diye. Yemiyor yediriyor. Giymiyor giydirtiyor. Hasta olduğumuzda bütün gece bizi bekliyor. Sebze karnelerıyla bizi besliyor, devamlı iyiliğimiz için bize dua ediyor.

Annelerimiz çok özveri ama merak etmesinler. Bizlerde büyüyüp onların istediği gibi birer adım atarız. İnşallah onların sınırsız dualarıyla, ve sabırla öğrettikleriyle büyük işler yapacağız. Umarım herşey annenin istediği gibi olur. Seni çok seviyorum anne.

ANNE SEVGİSİ

Hepimizin bildiği üzere anneler her çocuğun vazgeçilmezidir.

Annesiz bir çocuk susuz bir çiçek gibidir. Bizler zaman zaman annemize kızan öfkelensek de sevgimiz hiç bir zaman eksilmez.

Annelerimiz canımızın bir parçasıdır.

Örneğin düşünmeliyiz ki annelerimiz bizi

9 ay boyunca karnında taşıyor ve sonra

bin bir zorlukla büyütüyor.

Bu yasa getiriyor, yediriyor, içiriyor, giydiniyor kısacası hayatımızın her anında annemize muhtacız. Bunları düşündükçe annemize olan sevgimiz kat kat daha artar. Annelerimiz bizim her şeyimizdir.

Kısacası annelerimizi hiç bir zaman üzmemeliyiz ne anneler çocuksuz ne çocuklar annesiz yapamaz. Anneler bir çiçektir onları her zaman hatırlamalıyız. Hayattaki en güzel şey anne sevgisidir.

9. ÖĞRENCİ

ANNE SEVGİSİ

Anneler dünyanın en fedakar insanıdır. Bizleri doğurmuş büyüten hep annelerdir. Biz bir yaşımıza geleceğe kadar çok zahmet vermişler. 0-6 yaş arasında ilköğretimi bitirenlerdir.

Kıyafet seçerken önce annemizi düşünürüz. Babalarımıza da iyi işler yaparız. Annemiz bizim her şeyimizi yapar. Bizim için her şeyimizi yapar. O yüzden dünyanın en fedakarı annedir. Her işimizi bilir.

Annemiz bizim için en iyi işi yapar. Bizim için en iyisini yapar. O yüzden annemize çok iyi davranmalıyız. Benim annemle her anne gibi iyiliğimi ister her işimi yapar. Ben annemi çok severim. Onu içimden için için her şeyi yapacağım. Annemi çok seviyorum.

10. ÖĞRENCİ

Anne Sevgisi

Ben annelerin dünyada Allah'tan başka herkesten Ahirette güzel bir yeri olduğunu iyi biliyorum. Anneler olmasaydı bu dünyada herkes erkek olurdu. Hiç kadın yani anne olmasaydı erkekler olmazdı "Adem peygamberimiz hariç."

Yani anneler olmasaydı bütün dünyada huzursuzluk başlardı. Eger onlar olmasaydı yemekler, kızlar, su anda olduğu gibi öğretmenler, Profesörler, pastaneliler olmazdı. Annemi çok seviyorum ve herkesin annesine saygılı ve sevgili olmasını ister ve annesini sevmesini isterdim. Sizde bildiğiniz gibi ailenin temel direği annedir. Ve annelerin ayaklarının altında cennetin kapısı vardır.

Neyse ben de sizler gibi annemi çok seviyorum. İnşallah annesinin değerini bilmeyen birileri varsa onlara sesleniyorum!

Anneye bir "Of" sözü bile cehenneme bedeldir.

11. ÖĞRENCİ

ANNE SEVGİSİ

Dünyanın en kutsal insanları annelerdir. Erkekler hiçbir işi yapabilir hatta kadınların yapamadığı işleri bile yapabilirler ama bir şeyi asla alamaz ada annelikdir. Anne sevgisini kimse bir çocuğa gösteremez yeni doğan bir bebeğin ihtiyacı yemek, giysi, barınma dışında anne sevgisine anne sıcaklığına ihtiyacı vardır. Erkekler anne sevgisini hiçbir zaman hiçbirseye gösteremez.

Dünyada kimse anne olmadan anne olmadan anne sevgisini anlayamaz ben anne olunca anne sevgisini daha iyi anlayacağım daha anne olmadan lezzetleri hissediyorum bu kadar güzel şeyler hissediyorum kimle bir anne olunca daha nasıl duygular hissedeceğim. Anne sevgisi çok güzel bir şey bunu iyi biliyorum annem beni çok seviyor ben de onu çok seviyorum benimde çocuğum olunca onu çok seveceğim.

Ben çocuğumu sevdiğimce ada anne sevgisinin ne kadar güzel bir şey olduğunu anlayacaktır. Anne sevgisi çok kutsaldir cennet annelerimizin ayakları altındadır.

12. ÖĞRENCİ

Anne sevgisi

Ben Furkan. 11 yaşımdayım. Hoca Ahmet Yesevi ilköğretim oku Lunda okumakta bulunuyorum. 5/B sınıfındayım. Derslerim de güzel.

Ben annemi çok seviyorum. Annem benim için en güzel insan. Annem benim hayat arkadaşım. Benden ne isterse yaparım. Onun için buluşta yıklarım.

Annem beni en güzel şekilde yetiştirmek için, herşey yapıyor. Bende ona lâyık olmak için elimden geleni yapıyorum. Annemin en büyük isteği okuyup iyi bir insan olup güzel bir meslek sahibi olmam.

inşallah yüzünü kara çıkarmam. Allah'ın yardımıyla tabii Onu ooooooooo seviyorum. Şimdi hepimiz ANNE SEVGİSİ ne demek anlamış olmalıyız.

13. ÖĞRENCİ

Anne Sergisi

Benim adım Samet. Ben annemi çok seviyorum. O da beni seviyor. Anneler bu güne kadar bizi bizim büyüttüler. Yedirdiler içirdiler. Anneler dünyanın herşeyi. Anneler mi önce gelir yoksa babaları mı diye sorsam ne dersiniz. Tabii ki erkekler önce gelir dersiniz. Ama yanlış. Erkekler herşeydir, ama bir şey olamazlar. Bunu biliyorsunuzdur. Umarım. Bu şey erkeklerin ana olmadıklarının kanıtıdır. Bu yüzden kadın erkekten önce gelir. Yani anlattığımız dünyada bir tanedir. Annelerin dünya da eş benzeri yoktur.

14. ÖĞRENCİ

ANNE SEVGİSİ

Anne sevgisi. Annemi çok seviyorum.
Anneler olmazdı bizde olmazdı. Annelerin değerini bilmeliyiz

Ben Annemi çok seviyorum. Çünkü o benim bidehi
mi ilci etmez. ben de onun dehini yaparım.

Anneler bizim için bir tanedir. Ve bizlerde onlar
için bir taneyizdir. bizi onlar büyüktüler. Ve bizde
onların deherini bilmeliyiz

15. ÖĞRENCİ

ANNE SEVGİSİ

Bende herkes gibi annemi çok severim. Anne ve baba benim için çok değerlidir. Çünkü onlar da bana değer verirler. Benim için her zorluğa katlanıp, başarılı olmam için çalışırlar, çalışıyorlar.

Bende onların çalışmalarını boşa çıkarmamak için çalışırım. Zaman zaman kötü not aldığında çalışıp düzeltiyorum. Öğretmenim de benim başarılı olmamı için çok çalışıyor. Tabii ki öğretmenimi de çok seviyorum.

Yani benim başarılı olmamı isteyen herkesin çalışmalarını boşa çıkarmamak için çok çalışıyorum. Bazen Anne ve Babama kussamda onları çok seviyorum.

16. ÖĞRENCİ

ANNE SEVGİSİ

Anne --- Bazı kelimelerin anlamları geniş olur tam olarak açıklanmaz ya işte kuda öyle kutsal bir kelime bence. Her yerde oturuz, anne sevgisi, anne-çocuk ilişkisi, annelere saygı --- Büyüktlerimiz hep nasihat eder: saygılı olun, of demeyin, karşı gelmeyin diye. Ama sonunda söylerler: "Bizim bir kulağımızdan girer, öbür kulağımızdan çıkar."

Çoğu insan davranışlarının farkında olmaz, karşısındakini onu daha iyi gözlemler. Belki bizimde annelerimize karşı çıktığımız zamanlarda aok, ama farkında değiliz. Aslında bazen düşünürnce onları öz üzdüğümüzü, kızdığımızı. E tabi sonunda bizde üzülürüz.

İşte bu pişmanlıkları yaşamak yerine daha dikkatli olsak o kutsal varlığa karşı, sonunda ne biz üzülürüz, ne de ANNEMİZ.

"Cennet annelerin ayakları altındadır" Bu sözü bile bile onları neden kıralım ki?

17. ÖĞRENCİ

18. ÖĞRENCİ

Anne sevgisi

Elleri öpülesi fedakar Annelerimiz, Canımız acıdığında Anne diye sayıkladığımız Analarımız, Canımız acıdığında Anne- diye sayıkladığımız Analarımız. Hastalandığımızda Sabahlara kadar baş ucumuzda bekleyen, yemeyen yediren giymeyen giydiren yöce insanlardır.

Allahın kadınlara doğuştan bahsettiği bir duygudur Analık. Şarkıda olduğu gibi - Kimse Anne gibi sevmemez koruyamaz. Pamuklara saramaz. Çocuklar olarak ne yapsak onların hakkını ödeyemeyiz. Onları her Sevelim Sayalım, el üs üstünde tutalım.

Hadis-i şerifte yazdığı gibi "öf" bile demeyelim.

Önemli olan, Annelerimize onlar hayatta iken yapmak sonradan keşke dememek için.

Unutmayalım! "Cennet Anaların Ayakları Altındadır"

Bütün Annelerin ellerinden öperim.

Konu: Anne Sevgisi

— ANNE SEVGİSİ —

Anne sevgisi çok yüce bir sevgidir. Annemize ne kadar binnet duyarsak o kadar. Annemiz bizi dokuz ay karında taşıyarak çok zor bir durumda bizi dünya'ya getirmiştir bir gün kadar narin ve güzeldir. Annemiz bizi yalnız dünya'ya getirmek için çaba sarfetmedi. Bizi besledi büyüdü yaşam otamına bıraktı.

Annemiz çok büyük fedakertliklerle bu yaşam ortamında bize doğruyu, yanlış, saygı bilgisi bizi öğretti. Annemizin yaptığı fedakertlikleri ne kadar çalışsakta ödeyemeyiz. Annemiz gecesi gündüzü katarak bizlerin hayata tutunmamızı sağladı.

Annemiz bizim için çok şeyler yapmıştır hiç bir zaman hakkını ödeyemeyiz. Anne sevgisi bizi ısıtır, sarar, korur. Hayata sıkı sıkıya bağlanmayı sağlar, bizi yol gösterir, kötü alışkanlıklarda korur gelecekteki başarımız için eder. Anne sevgisi aile otamında çocukların birbirini kenetlenmesine sağlar. Bizi dış tehlikelerde korur. Anne Ailenin şemsisidir. Annemiz her zaman korur. Yemez yedirir giymez giydirir. Çok büyük fedakertliklere ve zorluklarla bizi yaşama hazırlar. Annemiz bize emegi büyüktür ne yapsak bunları ödeyemeyiz. bu yüzden ben annemi çok seviyorum. onsuz bir hayat düşünemiyorum o beni hayata en büyük rehberimdir tanıyın Anneciğim seni çok seviyorum iyiki varsın.

19. ÖĞRENCİ

Anne Sevgisi

Anne sevgisinin değeri, diğer değerlerden çok üstün bir özellik taşır. Bu temiz yürekli bir anneye sahip oluşumuzda meydana gelen bir duygudur.

İşte, bu temiz duyguyu, kısaca şöyle anlatabiliriz. Annemiz, küçüklük anlarımızda sadece bizim iyi yolda yürümemiz, bizde de iyi ve temiz özelliklerin bulunması için, en temiz duygularını harcamıştır. Genç gecelerini, ağlamoya başladığımız ve rahatsız olduğumuz anda bizim için tüketmiştir. Bize her zaman öğütler vermiştir. İyiye doğru gittiğimiz anda bizimle iftihar etmiş, göğsü kabarmıştır. Kötüye gittiğimiz anda da, kederlerimizle üzölmüş, yürekten ağlatmıştır.

Fakat içimizde öyle kimseler vardı her zaman annesine karşı gelmiş, ona elinden gelen kötölüğü yapmıştır. İşte bu gibi kötü ve zalim kişiler, taş yürekli canavarlardan farkısızdır. Onlar, anne sevgisini bilmeyenlerdendir. Bugün annesine karşı gelenin, yarım komşusuna, obasına, köyüne gidererek devletine, milletine de karşı geleceği bellidir.

Bunun yanında, kimi kişiler anne sevgisine tam olarak tatmış, iyi ve büyük kişiler arasında değer kazanmıştır. Onlarda annelerinin yorgunluk çağlarında ona elinden geleni, yardım yapmış gönüllerini almıştır.

20. ÖĞRENCİ

21. ÖĞRENCİ

ANNE Sevgisi

Annem 'küçüklük' anlarında sadece benim için yolda yürürkeni benim için iyi ve temiz özelliklerin bulunması için, en temiz duygularını harcamıştır. Geceleri ağlamaya başladığım da ve rahatsız olduğum anda benim için tüketmiştir.

Her zaman öğütler vermiştir. İyilik yaptığım zaman benimle gurur duymuş, göğüsü kabarmıştır. Fakat, öyle çocuklar var ki her zaman karşı gelmiş, ana elinden gelen kötülüğü yapmıştır. İste böyle çocuklar baş kalpli karakterlerden farklıdır.

Onlar anne sevgisi bilmeyenlerdir. Bugün annesine karşı gelen yarın komşusuna, arkadaşına, devletine, milletine karşı. Geleceği de belli olur. Sonuç olarak bunu diyebilirim ki anne sevgisi sevgilerin en büyüğüdür. Fedakar bir anneye her zaman iyi davranmalı, onu yaptığını her hareket ve bas rılarıyla sevinmeliyiz.

🌸 Anne Sevgisi 🌸

22. ÖĞRENCİ

Bir annenin en değerli varlıklarından birisi de çocuklarıdır. Aslında bu çocuklar içinde geçerlidir. Bir çocuğun annesi ve babası ayrı olduğunda ya da annesi ölmüşse çocuk kendini yarım hisseder. Bunun için bir anne çocuk için çok önemli bir varlıktır.

Ayrıca bir çocuk için annenin gösterdiği sevgi hiç bir sevgiyle karşılaşılamaz. Bir anne çocuğunun başına bir şey gelmesinden çok korkar. Bir annenin yerini hiçbir varlık tutamaz. Çocuğun annesi var ama anne sevgisini göstermiyorsa çocuk yine yarım kalır.

Bazı anneler vardır çocuğun babası ölmüşse ona hem annelik hem babalık yapar. Ama anne asla baba hissi veremez. Baba da öyledir, asla anne hissi veremez. Bazen anne veya çocuk çok şifeli olur, birbirlerine bağlanır, konuşurlar. Ama ne olursa olsun ailesinde ne geçerse geçsin o annedir. O da onun çocuğudur.

ANNE SEVGİSİ

Biliyoruz ki annelerin hakkı ödenmez. Gece gündüz demeden bize bakıp büyüttü ve çok zorluklar geçti.

Büyüyünce, bizde annemize bakalım çünkü onun hakkını ödeyemeyiz. Ben anne sevgisini hiç kaybetmek istemem. Çünkü annem bana gece gündüz demeden baktı.

Siz siz olun hiç anne sevgisini kaybetmeyin çünkü annemiz bize olan sevgisini hiç yitmedi, bize olan sevgisinden hiç vazgeçmedi. Annemi çok seviyorum.

23. ÖĞRENCİ

ANNE SEVGİSİ

Annemiz bize çok fedakarlıklar yapar. Hastalandığımızda bizim başımızda bekleyen, bizimle sürekli ilgilenen, hep yanımızda olan annemizdir. Bizim yaramaazlıklarımıza katlanır. Annemiz bizi çok sever, bizde onları çok severiz. Onlar bizim mutlu olmamız için çalışırlar.

Biz üzüldüğümüzde, annemizde üzülr, biz sevindiğimizde annemizde sevinir, biz başarılı olduğumuzda, annemiz bizimle gurur duyar. Biz annemizi sevindirmek için onun beğenmediği davranışları yapmamalıyız. Ona çiçek, onu sevindirip mutlu edicek hediyeler almalıyız. Ona ev işlerinde yardım etmeliyiz. Onları üzmemeliyiz.

Annemiz bizimle hem arkadaşır, hem de bize dosttur. Ona sırlarımızı anlatırız, düşüncelerimizi paylaşırız. O biryere gittiğinde onu özleriz. O zaman kıymetini anlarız. Annemizi çok sevmeliyiz.

Sonuç olarak; Annemiz bizim için çalışır. bizi sever. Annemize sevgimizi göstermeliyiz. Onlara bir çiçek, küçük bir hediye alsak bile onun bize karşı sevgisi azalmaz.

24. ÖĞRENCİ

Anne Sevgisi

Kim bilir belki de Allah dünyayı anneler yavrularını sevsinler diye yaratmıştır. Eğer dünyada anneler yavrularını korumasaydı, dünyada canlılar olmazdı. Bir anne yavrusunu karşılıksız ve hiç bir şey beklemeden sever. Sadece insanlar değil, bütün canlılar yavrularını şefkatle ve merhametle korur.

Eğer anne sevgisi olmasaydı dünyada insan nesli de olmazdı. İnsan yavrusu dünyanın en savunmasız canlısıdır. Bu durum yıllarca devam eder. Eğer anne sevgisi olmasaydı, insanlar uzun süren savunmasız çocukluk dönemlerini atlatabilirdi hayatları son bulurdu. Anneler kendi rahatlarını düşünmeden, geceyi gündüz katara bıkmadan ve usanmadan çocukları için çalışırlar. Bir anne, çocuğu için hiç düşünmeden canını tehlikeye atabilir. Hatta çocuklarının düşmanlarına karşı ölümden bile çekinmez. Böyle bir fedakarlık örneğini sadece anneler yapabilir. Annelere bütün bunları yaptıran anne sevgisidir.

Anne sevgisi dünyadaki sevgilerin en büyüğüdür. Annelerin sevgileri ile çocukları için yapamayacakları hiç bir fedakarlık yoktur. Sonuç olarak diyebiliriz ki: "Kim bilir belki de Allah dünyayı anneler yavrularını sevsinler diye yaratmıştır."

25. ÖĞRENCİ

Bitmeyen Sevgi

Tertemiz bir sevgi nedir diye sorarsanız bana anne sevgisi dir derim.

Anne sevgisi o kadar kutsal ve ulu bir sevgidir ki, bunu anlatmaya ne sayılar ne de kelimeler yeter. Nereye gidersak gidelim, ne yaparsak yapal bu sevgi her zaman bizimledir. Biz küçükken bizi kanında taşıyan, zaman gelince dünyaya getiren, rinilerle büyüten, bir gün bile şikayet etmeyen canım annemdir. Hasta olunca çok telaşlanan, sanki acılarından usup gidecekeniz sana, bizi sıkı sıkı bağına bakan güzel annem. Annelerin en merhametlisi en sebatlısı, en güzel benim annemdir, benim annem. İyi günümde bizimle mutlu olan, kötü günümüzde acımızı bizimle paylaşan meleik annem benim. Ne yaparsak yapalım, hep arkamızda, hep yanımızdasın. Senin hakkını hiç bir zaman ödeyemeyen annem.

Atalannız basa dememişler cennet analann ayakları altındadır, seni üzüp, kendüğünüz için bizi ne olur ettet, bağışla benim canım annem.

26. ÖĞRENCİ

Anne Sevgisi

Mayıs ayının ikinci pazar günü Anneler Günü'dür. Anneler Günü evrensel bir gündür. Dünya'da milyonlarca ana bugün çocukları tarafından sevgi ve saygı ile anılır.

Anneler Günü ülkemizde 1955 yılından bu yana kutlanıyor. Türk Kadınlar Birliği ülkemizde her yıl çocukları için büyük fedakarlığa katlanan annelerden birini yılın annesi seçer. Yılın annesinin kişiliğinde tüm annelere iyi dilekler sunulur.

Anneler günü ilk kez 1908 yılında kutlandı. Daha sonra bütün uygar ülkelerde kutlanmayı başlandı.

Her yıl Mayıs ayının ikinci Pazar günü gazetelerde annelerle ilgili yazılar, şiirler yayınlanır. Radyo ve Televizyonda anne sevgisini konu eden konuşmalar yapılır. Türk Kadınlar Birliği'nin şubesi olan illerde yılın annesi seçilir. Okullarımızda ayrıca Anneler Günü nedeniyle toplantılar düzenlenir. Bu toplantılarda okunan şiirler, söylenen türküler, şarkılar, annelere armağa edilir. Filmler gösterilir. Sergiler düzenlenir.

Anneler Günü'nde annemize bir demet kır çiçeği armağan ederek bir güzel sözcükle yandırdığımız öperek onu çok mutlu ederiz.

27, ÖĞRENCİ

Anne Sevgisi

Annemle ilgili düşüncelerim şunlardır;

Ben hasta olduğunda her zaman yanımda duruyor, her istediğimi yapıyor, benimle ilgileniyor, temiz ve tertiplidir ve benimde temiz ve tertipli olmamı ister. Hasta olsada yemek yapmak için gayret eder. Okula giderken kahvaltımı iyi yapmamı ister. Giysilerimin temiz olmasını ister, önlüğümün ve yakalıgımın her zaman temiz ve ütülü olur. Okula her zaman zamanında gitmemi ister.

Annem benimle ilgileniyor ve her istediğimi yapıyor bende onu çok seviyorum.

Atalarımız annelerimiz hakkında şunları demiştir;

- ★ Ağlarso anam ağlar gerisi yalan ağlar.
- ★ Ana gibi yor olmaz.
- ★ Ana hakkı tarı hakkidir.
- ★ Ananın bastığı yavru incinmez.
- ★ Ana hakkı ödemez.

Sevgili peygamberimiz Hz. Muhammed annelerimizin değerini anlatan şu sözü söylemiştir;

- "Cennet anaların ayakları altındadır.

28. ÖĞRENCİ

ANNE SEVGİSİ

Her canlı doğar, büyür insanunda ölür. Annemiz büyüünceye kadar biz çocukların her türlü ihtiyaçlarını gidermek için gece gündüz durmadan çalışır. Hiç bir zaman yorulmadan bıkmadan çalışır.

« Ana gibi yar, bağdat gibi diyar olma » atasözü anneliğin kutsal olduğunu anlatır ve çocuklarına karşı çok fedakâr abıu onların en samimi en candan arkadaşısı ve aynı zamanda en güzendiği kimsedir. Bağdat şehride şehirlerin içinde en güzel şehir olmasıyla ünlüdür. Bu yüzden bu atasözünün önemi büyüktür.

Annemiz bizi dokuz ay karnında taşımıştır. Bizim ihtiyaçlarımızı karşılamak için çalışmıştır. Bizi iyi bir meslek sahibi olup vatana millete hayırlı bir evlat olarak yetiştirmemiz için çabolar. Onun hakkını asla bdeyemeyiz. Anne sevgisi hiçbir şeyle kıyaslanamaz ve ana sevgisinin ölçüsü yoktur.

29. ÖĞRENCİ

ANNE SEVGİSİ

Anne dünyanın en değerli şeyidir. Annesinin değerini bilmeyen çocuk, çocuk değildir. Çocukların annesini sevmesi için önce sevgi lazım. Annesiz çocuklar vardır. Kimseye sevgi veremez ve sevgi alamazlar. Sevgi bir pırlanta gibidir. Çocuklar ise altındır. Anneler ise elmas. Erkekler herşey olabilir ama anne olamaz. Bunun için benim en değerlim annemdir. Tabii bide babam. Babasızda annesizde olmaz.

Bu dünyada annemiz olmasa sınırlarımızı, düşüncelerimizi ve sevgimizi kime anlatacaz. Annesiz bir çocuk terbiyesizdir, başarısızdır ve saygısızdır. Bunların doğrusunu öğreten kişi ise bizim elmas kalpli annelerimizdir. En çok değer verdiğimiz hazine elmadır. Elmaslardan büyüğü yoktur.

Dünya sevgisiz, çocuklar annesiz olmaz. Dünyanın en değerliliği annelendir. Sevgi, saygı onlarda bulunur. Anneler olmayınca dünya kapkanlıktır. Yani herşey onlardadır. Dünya onsuz, çocuklar onsuz ve babaları onsuz olmaz. Onları bizim baştaçımız ve elmasımız olmalıdır.

30. ÖĞRENCİ

ANNE SEVGİSİ

Dünyada en değerli insan annelerdir. Çocuğun doğumundan itibaren yanında olan annelerdir. Bir gülünce gülen, üzültünce üzülen yine annelerdir. Evde çocuğun ilk öğretmeni annelerimizdir. Çocuklarını yediren, içiren, giydiren ve iyi bir eğitim almaları için çaba gösteren yine annelerimizdir. Sevgi ve şefkat dolu kollarıyla çocuğunu saran hep annelerdir. Çocuklar, ilk sevgi ve şefkat duygularını annelerinde bulurlar. Çocukların büyümesi ve gelişmeleri süresince anneler yine onlara işleyip, sorunlarıyla ilgilenmeye devam edenler. Çocuklarının başarısı ile övünce duyurlar. Başarısızlıklarında ise üzüntü duyurlar. Bir annenin yüreği, çocuğu hangi yaşta ve nerede bulursa bulursun, hep onun için çarpar.

Toplumun temeli ailedir. Ailenin yaşayışında annelerin rolü ve işi büyüktür. Bugün annelerimiz yalnız evde değil, dışarıda da çalışmaktadır. Annelerimize yardımcı olmamıza lazım.

Okullarda çeşitli konuşmalar yapılır. Şiirler okunur, şarkılar söylenir. Öğrencilerin, annenin ailedeki ve toplumdaki önemine dikkatleri çekilir.

Anneler gününde onlara hediyeler, çiçekler vermeliyiz. Bize verdikleri emek karşısında çalışkan ve uslu olmalıyız.

31. ÖĞRENCİ

- Anne Sevgisi -

Ben annemi çok seviyorum annemde beni. Annem çok iyi bir anne beni doğuran, büyüten dokuz ay karnında taşıyan o.

Babamla beraber beni okula gönderdiler, okumamı sağladılar. Biz İstanbul'da oturuyorduk.

Bu yüzden ben orada okula başladım. Okula gittiğim ilk gün çok heyecanlıydım.

Çünkü yepyeni arkadaşlar edecektim. Annemin ısrarı ile okula gittim.

Okulunun adı Dolayoba Korkut Evirgen İlk Öğretim Okulu idi.

İlk okul üçüncü sınıfa kadar İstanbul'da ve eski okulumda okudum.

Şimdi Afyonda ve Hoca Ahmet Yesevi okulunda okuyorum

Annem olmasa cesaretsizliğimde gidemeyecektim

Okula gitmemde annemin emeği var.

Ben şimdi Hoca Ahmet Yesevi Okulunda 5/B sınıfında bir öğrenciyim.

Okulda bir şey olduğunda anneme söylerim.

Birde annem benim bütün sırlarımı saklar.

Yani annem benim sırdaşımdır.

Ne olsa anneme söylerim.

Annem ile paylaşıyorum.

Annem ile ikimiz birer arkadaş

gibiyizdir.

Ben eve gelince zamanımın nasıl geçtiğini

Oda bana zamanımın nasıl geçtiğini anlatır.

Kısacası

Ben onı

Oda beni seviyor.

Ben Annemi

Çooooook seviyorum

32. ÖĞRENCİ

ANNE

SEVGİSİ

33.
ÖĞRENCİ

ANNE SEVGİSİ

Ben annemi çok seviyorum. Bunun için anneme çok iyi bakmak istiyorum. Büyüyünce annemi kendi imkanlarım ile sokiyi yaşatmak istiyorum.

Ben büyüyünce Annemin görmediği yerleri kendi imkanlarım ile götürmek isterdim. Onumutlu etmek isterdim.

Annem bana kışada bazen azarlasada yine de ben onu çok seviyorum.

çok güzel

Güzel Söz

Anneler kutsal bir varlıktır. Onun için onların değerini hiçbirseyte ölçülemez.

ANNE SEVGİSİ

Annelerimiz bizi çok severler. Bizi 9 ay karında taşırlar. Bizim bebeklikten her tür eziyetimize katlanırlar. Bebekken altımızı değiştirirler. geceleri uykusuz kalıp bizi bakarlar. Hasta olduğumuzda gecelere kadar dururlar başımızdan ayrılmazlar. bize yemek pişirirken en sağlıklı en temiz yemekleri yaparlar.

Annemiz evde en zor işleri üstlenirler evin işlerini yaparlar. Ödevlerimizi yapmamıza yardımcı olurlar. her şeyi kazanmamızı, her şeyde 1. ci olmamızı isterler. sınavlardan 5 almamızı isterler.

Biz 40 yada 45 yaşımıza gelsek de bizi çocuk olarak görürler. Bizi yine de severler başarılarımıza sevinirler. onlar bizi ÇOK SEVERLER bizde onları ÇOK SEVİYORUZ.

34. ÖĞRENCİ

Yüce bir ^{sevginin} insan ^{tasviri} kimdir diye soren durursa bana
anne sevgisidir derim.

Canndan yüce tuttuğum sevgilerden biri de melek anne
me duyduğum, sorsuna sevgidir. Beni barın da taşıyıp, her türlü
zahmetlerine katlanan bir gün bile şikayet edemeyen güzel annem.
Dünyaya geldiğinde de aynı bir sevgiyle bizi bağlayan, sanki
edilen bizi baparıp alacakmışlar gibi herkesten, herseyden bilerin
kışkıran melek annem benim - Canınma can benimma bir katar sızacı
sevgiyle bastalardığımızda - bizlerin başından ayıtların, Sabahları
kadar kılınış kılınış elinden gelce iyileşmemiz için uğruşan
melek annem benim - O kadar cömert, o kadar sızacı barlıdır ki yere
yedirir, giymez giydirmir, ihtiyaçlarımızı karşılamak için elinden geleni yapar
nür gözü annem. Annelerin en temiz, en merhametlisi, en yüceli, en şefk
lisi benim annem. Dünyaları bana verser senin saçını tek telne değ
semeyeceğime tek insan. Benimle sevinmiş, aşan, benimle ağlayıp, üzülür, yani
iyi ve kötü gününde her zaman yanımda olan tek yüce insa
Onun gibi önce onun bir kılma bile zarar gelmesini iste
men nür gözü güzel annem.

Senin hakem dünyaları bile versen ödeyemem, canında
bile kutsalsın sen. Sırtında hacıya bile gidersen hakem
ödeyemeyeceğimi tek insan - Hakem helal et annem bana, canı
bile feda olur sena.

35. ÖĞRENCİ

ANNE SEVGİSİ

Her çocuk annesini çok seviyordur. Annemiz bizim için her türlü zorluğa katlanırlar. Anneler günü gelince annemize bir şeyler almayı düşünürüz.

Ama annemize bundan daha güzel hediye verebiliriz. Oda derslerimize çalışırsak bu annemize çok güzel hediyedir.

Annemiz bize oyuncak aldığında çok seviniriz ve teşekkür ederiz.

Bazı çocuklar annesi öldüğü için üzülürler. Ama bizim annemiz onlarında annesidir.

Annemiz bizim üzölmemizi hiç istemez. Annemiz bizi okuyup meslek sahibi olmamızı ister. Küçükken annemiz bizim yavaş bilmemizi isterdi ama düşünce çok üzölürdü.

İlk konuştuğumuzda anne ve baba demeye başladığımızda annemiz çok sevinir.

Bunu biliyorum ki her çocuk annesini sevmeli.

36. ÖĞRENCİ

ANNEYE SAYGI

Küçük yaşta anneye ihtiyaç vardır. Çocukların her işiyle anne ilgilidir.

Anne sevgiyle, şevkate, saygıyla çocuklarını büyütür. Kimileri zor şartlarda, kimileride bolluk içinde çocuklarını okutmaya, bilgilendirmeye çalışır. Anne çocuklar için hayat kaynağı olarak bilinir. Annemiz bize üzülse belli etmemeye çalışır. Onu üzmemeliyiz. Hz. Muhammed bir sözünü "Cennet annelerin ayakta altındadır" sözünü söylemiştir. Biz hastalandığımızda sadece annemiz bakar bize.

Onun için anneler çok önemlidir. Uzun olursa olsun onları üzmemeliyiz.

37. ÖĞRENCİ

ANNE

Anne, sadece bizi dokuz ay karında taşıyıp, dünyaya getiren değildir. Anne yavrusuna kutsal bir sevgiyle bağlı olan, onu kimsenin sevemeyeceği kadar çok seven biridir.

Bizi bu kadar seven, bu kadar koruyan annelerimiz her zaman hatırlamalı onun bizim için ne kadar değerli oldukları belirtmeliyiz.

Karanlığımızı aydınlatan, o saf, masum, ışığın adı "anne", anneliktir. Bizim her zaman iyiliğimizi ister birazcık ağlasak o bizden çok ağlayandır o. Annelerimiz bize her zaman sefkatle yaklaşır. Annelerimizi üzmemeli, onların kıymetini bilmeliyiz. Ne annelerimiz bizlersiz olabilir ne de biz onlarsız olabiliriz. Hayatta değerli varlıklarımızdan bir tanesidirler,

38. ÖĞRENCİ

ANNEM

Anne sadece bizi doğuran kişi değildir. Anneler çocukları için yeri geldiğinde çok büyük fedakarlık etmişlerdir.

Sadece anneler gününde bir hediye bırakmak değil, her gün onlara sevgimizi belli etmeliyiz. Anneler çocukları için ellerinden geleni hatta fazlasını yapmışlardır. Bu emeğe karşı bizde karşılık olarak onlara emeklerinin karşılığını vermeliyiz.

Annenin çocuğa karşı, çocuğunda anneye karşı sevgisi hiç bitmemelidir. Annenin çocuğunun bacağı acıyacak diye canı gider. Her gün onun başına bir şey gelmesin diye dua eder. Ama ne yazık ki, bunu bilmeyenler vardır. Onlarda bunu eğer öğrenmelidir. Bu konu ile ilgili çok söz vardır. Örneğin; Canret anaların ayakları altındadır. Bu sözle annenin yüce bir kişilik olduğunu anlıyoruz.

Annenin bize karşı emeğini karşılıksız bırakmamalıyız. Bizde onun emeğine karşılık çok çalışıp bizi ne kadar güzel yetiştirdiğini göstermeliyiz.

Bununla ilgili Türk Kadınlar Birliği, her yıl çocukları için büyük özveriyle bulunan bir anneyi seçer ve ödüllendirir. Aslında bu bir örnektir. Çünkü tüm anneler yücedir ve ödüllendirilmeye değerdir. Türk milletine yüce kurtarıcıyı yetiştiren en büyük ana Zübeyde Hanım'a sonsuz teşekkürler...

39. ÖĞRENCİ

ÖĞRENCİLERİN BİLGİ TOPLAMA FORMUNA VERDİKLERİ CEVAPLAR

SIRA	CİNSİYET	BABA EĞİTİMİ	ANNE NİN EĞİTİMİ	BABA MESLEK GRUBU	ANNE MESLEK GRUBU	OTURDUĞUNUZ YER	İNTERNETLE İLGİLENME SÜRESİ	İNTERNETE GİRİŞ AMACI	GAZETE ALINIYOR MU	DERGİ ALINIYOR MU	GÜNLÜK TUTUYORMUSUNUZ	KİTAPLIK VAR MI	KİTAP OKUMA SÜRESİ	TV SEYRETME SÜRESİ	HABER BELGESEL VS. İZLEME SÜRESİ	ORTALAMA CÜMLE UZUNLUKLARI	KOMPOZİSYONDA KAVRAM ORANI (%)
1. ÖĞRENCİ	2	3	3	1	4	1	3	1	2	2	2	1	1	2	2	4,57	55,62
2. ÖĞRENCİ	1	4	3	1	4	2	1	4	2	2	2	2	1	1	2	6,00	58,33
3. ÖĞRENCİ	2	2	1	1	4	1	1	4	2	2	2	1	2	3	3	3,56	69,66
4. ÖĞRENCİ	2	3	5	1	1	1	5	1	2	1	2	1	3	4	1	6,61	60,97
5. ÖĞRENCİ	1	3	1	1	4	1	3	1	2	2	2	1	2	3	5	5,50	58,58
6. ÖĞRENCİ	2	1	3	3	4	1	3	4	2	2	2	1	3	2	2	6,40	73,43
7. ÖĞRENCİ	2	1	1	3	4	1	1	4	2	2	2	1	2	5	3	6,61	68,06
8. ÖĞRENCİ	1	2	2	3	4	1	1	4	1	2	2	1	2	3	1	4,57	75,00
9. ÖĞRENCİ	1	3	1	1	4	1	3	1	2	2	2	1	2	5	3	4,83	67,81
10. ÖĞRENCİ	1	3	2	2	4	1	5	1	2	2	2	1	1	5	5	3,68	61,42
11. ÖĞRENCİ	1	4	3	1	4	1	2	1	1	1	1	2	3	5	3	7,53	66,32
12. ÖĞRENCİ	2	1	1	2	2	1	2	2	2	1	2	1	1	4	3	5,90	45,96
13. ÖĞRENCİ	1	3	2	1	4	1	5	1	2	2	2	1	1	1	4	4,41	69,33
14. ÖĞRENCİ	1	2	3	1	4	1	1	1	2	2	2	1	4	5	5	3,82	70,76

SIRA	CİNSİYET	BABA EĞİTİMİ	ANNE NİN EĞİTİMİ	BABA MESLEK GRUBU	ANNE MESLEK GRUBU	OTURDUĞUNUZ YER	İNTERNETLE İLGİLENME SÜRESİ	İNTERNETE GİRİŞ AMACI	GAZETE ALINIYOR MU	DERGİ ALINIYOR MU	GÜNLÜK TUTUYORMUSUNUZ	KİTAPLIK VAR MI	KİTAP OKUMA SÜRESİ	TV SEYRETME SÜRESİ	HABER BELGESEL VS. İZLEME SÜRESİ	ORTALAMA CÜMLE UZUNLUKLARI	KOMPOZİSYONDA KAVRAM ORANI (%)
15. ÖĞRENCİ	1	1	1	3	4	1	5	1	2	2	2	1	3	4	4	3,81	45,23
16. ÖĞRENCİ	1	4	3	3	4	1	5	1	2	2	2	1	1	5	5	6,36	55,71
17. ÖĞRENCİ	1	1	1	3	4	1	3	4	2	2	1	1	1	5	5	5,31	76,52
18. ÖĞRENCİ	1	4	3	3	4	4	3	4	1	2	1	1	4	3	1	4,68	78,66
19. ÖĞRENCİ	2	3	1	1	4	1	2	4	1	2	2	1	3	3	4	4,19	60,26
20. ÖĞRENCİ	1	4	3	3	1	1	3	4	2	2	2	1	3	2	1	6,89	67,93
21. ÖĞRENCİ	2	4	1	1	4	1	2	2	2	1	1	1	4	3	1	6,57	77,17
22. ÖĞRENCİ	2	4	3	1	4	1	2	2	2	2	1	1	4	4	1	5,73	53,21
23. ÖĞRENCİ	2	1	1	3	4	4	2	1	2	2	2	2	2	4	5	3,41	56,09
24. ÖĞRENCİ	2	4	3	1	4	1	2	1	2	2	2	1	2	3	2	4,75	53,50
25. ÖĞRENCİ	2	1	3	1	4	1	5	2	2	1	1	1	1	3	3	7,27	52,67
26. ÖĞRENCİ	1	4	3	1	4	1	5	2	2	2	2	1	3	3	4	6,35	64,81
27. ÖĞRENCİ	1	2	3	1	1	1	2	1	1	1	1	1	4	5	2	7,43	68,90
28. ÖĞRENCİ	1	4	3	1	4	1	1	1	2	2	2	1	2	3	3	4,69	54,62
29. ÖĞRENCİ	1	3	3	1	1	1	1	4	1	1	2	1	3	1	2	6,06	73,62
30. ÖĞRENCİ	2	3	2	2	4	1	3	4	1	2	1	1	1	4	1	4,14	55,17
31. ÖĞRENCİ	2	4	3	1	4	1	2	1	1	2	2	2	2	2	3	5,71	70,00
32. ÖĞRENCİ	2	3	1	1	4	1	4	2	2	1	1	1	4	2	1	5,54	55,63
33. ÖĞRENCİ	2	1	1	1	4	1	2	1	2	2	2	1	2	4	2	7,00	58,92
34. ÖĞRENCİ	1	3	1	3	4	1	2	4	2	2	2	1	2	2	2	4,55	65,85
35. ÖĞRENCİ	1	5	3	1	4	1	5	4	2	2	2	1	3	4	2	4,24	62,42
36. ÖĞRENCİ	2	2	1	3	2	1	2	4	2	2	1	1	3	3	4	6,00	54,44
37. ÖĞRENCİ	1	2	2	3	4	1	3	1	2	1	2	1	4	5	1	6,09	77,15
38. ÖĞRENCİ	1	3	1	3	4	1	1	4	1	2	2	1	3	4	5	7,27	68,75
39. ÖĞRENCİ	1	1	1	3	4	1	1	4	1	2	2	1	3	1	2	7,09	59,06

